

Finanšu izlūkošanas
dienests

SABIEDRISKĀS DOMAS APTAUJA PAR FINANŠU NOZIEGUMIEM UN NOZIEDZĪGI IEGŪTU LĪDZEKĻU LEGALIZĀCIJU

Kvantitatīva aptauja
2025.gada septembris

INNOMATRIX
RESEARCH & INNOVATION

Saturs

<u>METODOLOGIJA</u>	3
<u>IZMANTOTO TERMINU SKAIDROJUMS</u>	7
<u>RESPONDENTU RAKSTUROJUMS</u>	10
<u>SECINĀJUMI UN PRIEKŠLIKUMI</u>	12
<u>GALVENIE REZULTĀTI</u>	26
<u>1. Attieksme pret finanšu noziegumiem un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju</u>	27
<u>2. Priekšstati par naudas atmazgāšanu un citiem finanšu noziegumiem</u>	40
<u>3. Priekšstati par Finanšu izlūkošanas dienesta funkcijām</u>	58
<u>4. Latvijas situācijas vērtējums cīņā pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju</u>	67
<u>5. Uzskati par ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzējiem</u>	72
<u>6. Virtuālās valūtas iegādes un norēķinu pieredze</u>	80
<u>7. Priekšstati par sankciju pret Krieviju efektivitāti</u>	84

Finanšu izlūkošanas
dienests

METODOLOĢIJA

Aptaujas apraksts

PĒTĪJUMA PASŪTĪTĀJS:

Finanšu Izlūkošanas dienests

PĒTĪJUMA VEICĒJS:

Izpētes un Inovāciju aģentūra INNOMATRIX

PĒTĪJUMA MĒRĶIS:

Noskaidrot sabiedrības izpratni par finanšu noziegumu, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas veidiem un to negatīvo ietekmi uz valsts tautsaimniecību un sabiedrību.

METODE:

Tiešsaistes intervijas interneta vidē (CAWI)

MĒRĶA GRUPA:

Reprezentatīva Latvijas sabiedrības izlase, Latvijas Republikas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 75 gadiem

IZLASES LIELUMS:

1008 respondenti

APTAUJAS ĪSTENOŠANAS LAIKS:

No 2025. gada 15. septembra līdz 2025. gada 26. septembrim

Datu vākšanas norise

APTAUJAS METODES PAMATOJUMS

Izlase veidota, kombinējot divas metodoloģiski precīzas pieejas – stratificēto nejaušo atlasi un kvotu izlasi.

Grupējuma proporcijas noteiktas, balstoties uz Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) jaunākajiem datiem, lai nodrošinātu atbilstību Latvijas demogrāfiskajam profilam.

Respondentu piesaistei tika izmantota interneta paneļa datubāze ar vairāk nekā 25 000 dalībniekiem no Latvijas. Uzrunāti tika tikai tie cilvēki, kuri atbilda konkrētajiem atlasē kritērijiem. Anketēšanas procesā kvotu izpilde tika nepārtraukti monitorēta, un gadījumā, ja kāda kvota tika sasniegta, respondenta dalība aptaujā tika pārtraukta, kur šāda pieeja garantē, ka gala izlase atbilst noteiktajiem statistiskajiem parametriem un pētījuma metodoloģiskajām prasībām.

DATU KVALITĀTES KONTROLE

Datu vākšanas procesā piemēroti vairāki kvalitātes kontroles mehānismi:

- Atbilžu loģikas un konsekvences pārbaude, lai identificētu pretrunīgas atbildes.
- Pabeigšanas laika analīzi, lai atklātu pārāk ātras vai nejaušas atbildes.
- Tehniskie filtri, kas izslēdz neatbilstošus respondentus, nepieļauj iespēju vienam respondentam dublēt atbildes, balstoties uz IP adresu filtriem, pārlūka datiem un citiem indikatoriem.

DATU APSTRĀDE

Tā kā respondentu sadalījums precīzi atspoguļo populācijas proporcijas pēc dzimuma, vecuma un reģiona (izmantojot kvotu atlasē, kas balstīta uz Centrālās statistikas pārvaldes jaunākajiem demogrāfiskajiem datiem), papildus svēršanas procedūra nebija nepieciešama. Datu svēršana tiek lietota gadījumos, kad izlase ir disproporcionāla vai novirzīta no populācijas raksturlielumiem, taču šajā gadījumā izlase jau sākotnēji nodrošina reprezentativitāti, tādējādi svēršana netiktu uzskatīta par metodoloģiski pamatotu.

Statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula

PĒTĪJUMA REZULTĀTU STATISTISKĀS KĻŪDAS NOVĒRTĒŠANAS TABULA (ar 95% varbūtību)

Procentuālais atbilstu sadalījums (%)	Respondentu skaits [N] =														
	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1500	2000	2500
1 vai 99	1.9	1.4	1.1	1.0	0.9	0.8	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6	0.5	0.5	0.4	0.4
2 vai 98	2.7	1.9	1.6	1.4	1.2	1.1	1.0	1.0	0.9	0.9	0.8	0.8	0.7	0.6	0.5
4 vai 96	3.8	2.7	2.2	1.9	1.7	1.6	1.5	1.4	1.3	1.2	1.2	1.1	1.0	0.9	0.8
6 vai 94	4.7	3.3	2.7	2.3	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4	1.3	1.2	1.0	0.9
8 vai 92	5.3	3.8	3.1	2.7	2.4	2.2	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4	1.2	1.1
10 vai 90	5.9	4.2	3.4	2.9	2.6	2.4	2.2	2.0	2.0	1.9	1.8	1.7	1.5	1.3	1.2
12 vai 88	6.4	4.5	3.7	3.2	2.9	2.6	2.4	2.3	2.1	2.0	1.9	1.8	1.6	1.4	1.3
15 vai 85	7.0	5.0	4.0	3.5	3.1	2.9	2.6	2.5	2.3	2.2	2.1	2.0	1.8	1.6	1.4
18 vai 82	7.5	5.3	4.4	3.8	3.4	3.0	2.9	2.7	2.5	2.4	2.3	2.2	1.9	1.7	1.5
20 vai 80	7.8	5.5	4.5	3.9	3.5	3.2	3.0	2.8	2.6	2.5	2.4	2.3	2.0	1.8	1.6
22 vai 78	8.1	5.7	4.7	4.1	3.6	3.3	3.1	2.9	2.7	2.6	2.5	2.4	2.1	1.8	1.6
25 vai 75	8.5	6.0	4.9	4.2	3.8	3.5	3.2	3.0	2.8	2.7	2.6	2.5	2.2	1.9	1.7
28 vai 72	8.8	6.2	5.1	4.4	3.9	3.6	3.3	3.1	2.9	2.8	2.7	2.5	2.3	2.0	1.8
30 vai 70	9.0	6.4	5.2	4.5	4.0	3.7	3.4	3.2	3.0	2.8	2.7	2.6	2.3	2.0	1.8
32 vai 68	9.1	6.5	5.3	4.6	4.1	3.7	3.5	3.2	3.1	2.9	2.8	2.6	2.4	2.1	1.8
35 vai 65	9.4	6.6	5.4	4.7	4.2	3.8	3.5	3.3	3.1	3.0	2.8	2.7	2.4	2.1	1.9
40 vai 60	9.6	6.8	5.5	4.8	4.3	3.9	3.6	3.4	3.2	3.0	2.9	2.8	2.5	2.2	1.9
45 vai 55	9.8	6.9	5.6	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	2.9	2.8	2.5	2.2	2.0
50 vai 50	9.8	6.9	5.7	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	3.0	2.8	2.5	2.2	2.0

Statistiskās kļūdas novērtēšana ir atkarīga no respondentu skaita attiecīgajā izlasē un novērotā rezultāta procentuālā lieluma. Pie kopējā izlases apjoma $N = 1000$, izmantojot statistiskās kļūdas novērtējuma tabulu, iespējams noteikt ticamības intervālu ar 95 % varbūtību. Tas nozīmē, ka, piemēram, ja kādā grupā iegūtais rādītājs ir 50 % un šīs grupas respondentu skaits ir 1000, tad faktiskā populācijas vērtība ar 95 % ticamību atradīsies intervālā $50 \% \pm 3,1 \%$. Ja respondentu skaits attiecīgajā grupā ir mazāks, statistiskās kļūdas robežas kļūst plašākas.

Finanšu izlūkošanas
dienests

IZMANTOTO TERMINU SKAIDROJUMS

Izmantoto terminu skaidrojums (1)

BĀZE

Respondenti, kuri atbildēja uz konkrēto jautājumu (raksturojums un skaits)

IZLASE:

Latvijas Republikas iedzīvotāju kopuma mikromodelis

REĢIONS

Rīga: Rīgas valstspilsēta

Pierīga: Jūrmalas valstspilsēta, Ogres valstspilsēta, Ādažu, Ķekavas, Limbažu, Mārupes, Ogres, Olaines, Ropažu, Salaspils, Saulkrastu, Siguldas, Tukuma novads.

Vidzeme: Alūksnes, Cēsu, Gulbenes, Madonas, Smiltenes, Valkas, Valmieras, Varakļānu novads.

Kurzeme: Ventspils valstspilsēta, Liepājas valstspilsēta Dienvidkurzemes, Kuldīgas, Saldus, Talsu, Ventspils novads.

Zemgale: Jelgavas valstspilsēta, Aizkraukles, Bauskas, Dobeles, Jelgavas, Jēkabpils novads.

Latgale: Daugavpils valstspilsēta, Rēzeknes valstspilsēta, Augšdaugavas, Balvu, Krāslavas, Līvānu, Ludzas, Preiļu, Rēzeknes novads.

RESPONDENTS

Aptaujas dalībnieks

CSP

Centrālā statistikas pārvalde: ir tiešās pārvaldes iestāde, kura darbojas Ekonomikas ministrijas pārraudzībā, un ir galvenā valsts oficiālās statistikas sagatavošanas darbu veicēja un koordinatore valstī; ir atbildīga par valsts oficiālās statistikas nodrošināšanas darba organizāciju Latvijā un par datu pareizību, kurus ieguvusi, apkopojot no respondentiem saņemto informāciju

Izmantoto terminu skaidrojums (2)

VIDĒJIE MĒNEŠA IENĀKUMI UZ VIENU MĀJSAIMNIECĪBAS LOCEKLI

Atbildes uz jautājumu «Kādi pagājušā mēnesī bija Jūsu ienākumi pēc nodokļu nomaksas uz VIENU cilvēku ģimenē, ņemot vērā visus ienākumus - algas, stipendijas, pabalstus, pensijas utt.?» dalītas ar mājsaimniecības locekļu skaitu. Ienākumi sadalīti šādās grupās:

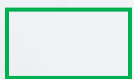
- Zemi ienākumi – līdz 350 EUR
- Vidēji zemi ienākumi – no 351 līdz 550 EUR
- Vidēji ienākumi – no 551 līdz 750 EUR
- Vidēji augsti ienākumi – no 751 līdz 1000 EUR
- Augsti ienākumi – 1001 EUR un vairāk

BĀZES LIELUMS:

n= respondentu skaits

*Bāze ar skaitu starp 30 un 49 respondentiem ir pārāk maza, lai izdarītu statistiski nozīmīgus secinājumus

ATŠKIRĪBAS PRET 2024. GADA REZULTĀTIEM:

Vidējais rādītājs ir statistiski nozīmīgi augstāks kā 2024. gada rezultātos (varbūtība 95%)

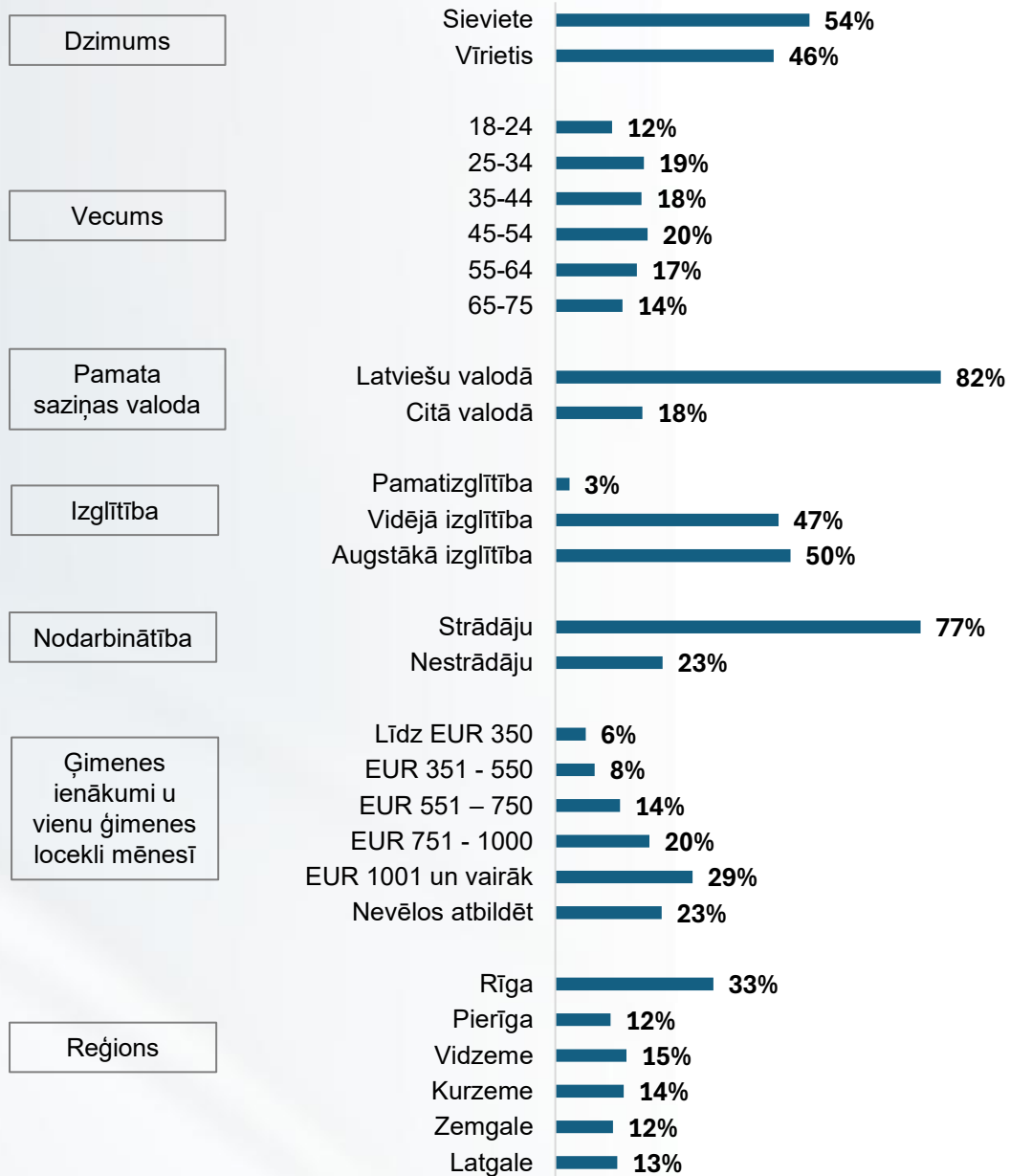
Vidējais rādītājs ir statistiski nozīmīgi zemāks kā 2024. gada rezultātos (varbūtība 95%)

Finanšu izlūkošanas
dienests

RESPONDENTU RAKSTUROJUMS

Respondentu raksturojums (%)

Finanšu izlūkošanas
dienests

SECINĀJUMI UN PRIEKŠLIKUMI

Secinājumi (1)

Attieksme pret finanšu noziegumiem un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju

Pētījuma rezultāti liecina, ka **Latvijas iedzīvotāju vidū ir nedaudz pieaugusi tendence - gatavība iesaistīties finanšu pārkāpumos vai gūt labumu no tiem.**

- Šogad respondenti biežāk (26,7%) apliecina, ka vajadzības gadījumā, būtu gatavi iegādāties kādas akcīzes preces, kā degviela, alkohols, cigaretes, zinot to, ka tā ir kontrabanda/ nelikumīga izcelsme (+5% salīdzinājumā ar 2024.g.).
- 21,9% (+4% salīdzinājumā ar 2024.g.) pētījuma dalībnieku varētu savās interesēs izvairīties no nodokļu nomaksas. Salīdzinoši biežāk to gatavi veikt respondenti vecumā no 45 līdz 54 gadiem.
- 20,7% (+5% salīdzinājumā ar 2024.g.) iedzīvotāju apliecina, ka varētu dot kukuli/ veikt neoficiālus maksājumus savās vai radnieku interesēs, lai atrisinātu kādu jautājumu/ problēmu.
- Arī šogad sabiedrībā saglabājas viennozīmīgi noraidoša attieksme attiecībā pret narkotisko vielu apriti. Tāpat kā iepriekšējā gadā, tikai 6% aptaujas dalībnieku atzina, ka viņiem nav iebildumu pret narkotisko vielu pirkšanu/pārdošanu mazos apjomos.

Vienīgā respondentu grupa, kuras pauda nekritisku attieksmi pret narkotisko vielu apriti, ir jaunieši vecumā no 18 līdz 24 gadiem (12%).

Secinājumi (2)

Šogad, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, **ievērojami ir pieaudzis aptaujāto iedzīvotāju skaits, kuri ir gatavi ziņot atbildīgajām iestādēm par radniekiem vai paziņām, ja viņi būtu iesaistīti sankciju pārkāpumos.**

- 2025. gadā vairāk nekā puse Latvijas iedzīvotāju (68%, +8% salīdzinājumā ar 2024.g.) norāda, ka būtu gatavi ziņot atbildīgajām iestādēm par radniekiem vai paziņām, ja tie būtu iesaistīti liela apmēra narkotisko vielu kontrabandā un nelikumīgā apritē.

Šāda gatavība īpaši izteikta iedzīvotājiem vecumā no 25 līdz 35 gadiem, Zemgales reģionā dzīvojošajiem un tiem, kuru ienākumu līmenis uz vienu ģimenes locekli ir vidējs vai vidēji augsts.

- Par iesaisti liela apmēra koruptīvās darbībās ziņotu 55% (+11% salīdzinājumā ar 2024.g.) aptaujāto, savukārt par iesaisti liela apmēra nodokļu nemaksāšanā ziņotu 46% (+10% salīdzinājumā ar 2024.g.) respondentu.

Jaunāka gada gājuma respondenti, vecuma posmā 18 līdz 34 gadi, un respondenti ar vidēji augstiem ienākumiem uz vienu ģimenes locekli mēnesī ir vairāk gatvi ziņot par radnieku vai paziņu iesaisti liela apmēra koruptīvās darbībās, savukārt 35–44 gadu vecumā un Pierīgas iedzīvotāji, vairāk tendēti uz gatavību ziņot par nodokļu nemaksāšanu. Respondenti ar zemākiem ienākumiem retāk būtu gatavi ziņot par radnieku vai paziņu iesaisti liela apmēra narkotisko vielu kontrabandā, koruptīvās darbībās un nodokļu nemaksāšanā. Tāpat respondenti, kuru pamata saziņas valoda nav latviešu, retāk pauž gatavību ziņot par nodokļu nemaksāšanu.

- Gandrīz puse, jeb 43% (+9% salīdzinājumā ar 2024.g.) Latvijas iedzīvotāju ziņotu atbildīgajām iestādēm par radnieku vai paziņu iesaisti liela apmēra akcīzes preču kontrabandā un nelikumīgā apritē.

Ziņošanas gatavība ir augstāka jaunāku respondentu vidū (18–34 gadi) un to māsaimniecību vidū, kurām ir vidēji augsts ienākumu līmenis uz vienu ģimenes locekli. Savukārt retāk ziņotu iedzīvotāji 45–64 gadu vecumā, Vidzemes reģionā dzīvojošie, ģimenēs, kurās runā cita valoda, kā arī māsaimniecībās ar zemu vai vidēji zemu ienākumu līmeni.

Secinājumi (3)

Priekšstatī par naudas atmazgāšanu un citiem finanšu noziegumiem

- Šogad 26% aptaujāto, tāpat kā pagājušajā gadā, uzskata, ka naudas atmazgāšana notiek tikai caur komercbankām un citām finanšu iestādēm. Tajā pašā laikā, samazinājies to respondentu īpatsvars, kuri nepiekrīt šim apgalvojumam (49%, -7% salīdzinājumā ar 2024. gadu), kā arī palielinājies neizlēmīgo respondentu skaits, kuri nespēj viennozīmīgi vērtēt šo jautājumu.

Respondenti vecumā no 45 līdz 54 gadiem un Kurzemes reģionā dzīvojošie biežāk piekrīt, ka naudas atmazgāšana notiek tikai caur komercbankām un citām finanšu iestādēm.

- Līdzīgi pagājušajā gadā pētījuma rezultātiem, šogad 23% (+1% salīdzinājumā ar 2024.g.) Latvijas iedzīvotāju piekrīt, ka viņu neietekmē tas, ka uzņēmumi nemaksā nodokļus vai darba samaksu daļēji veic neoficiāli ("aploksņu algas"), savukārt 69% (-3% salīdzinājumā ar 2024.g.) šim apgalvojumam nepiekrīt.

Uzņēmumu izvairīšanās no nodokļu maksāšanas vai izvēle darba samaksu daļēji veikt neoficiāli ("aploksņu algas") nerada tiešu ietekmi, salīdzinoši biežāk piekrīt respondenti no Vidzemes un Latgales reģioniem, ar pamatizglītību, kā arī tie, kuri šobrīd ir bez darba, ar zemu un vidēji zemu ienākumu līmeni uz vienu ģimenes locekli mēnesī.

- Līdzīgi pagājušajā gadā pētījuma rezultātiem, šogad 18% (+1% salīdzinājumā ar 2024.g.) Latvijas iedzīvotāju piekrīt, ka pats|-i vai kāds ģimenes loceklis pats neapzinoties varētu tikt iesaistīts naudas atmazgāšanā.

Šādu iespēju biežāk pieļauj iedzīvotāji no 18 līdz 34 gadiem.

Secinājumi (4)

Šogad pētījuma dalībnieki **ievērojami augstāk nekā iepriekšējā gadā vērtē iespējamību jauniešiem un vecākā gadagājuma cilvēkiem pašiem neapzinoties tikt iesaistītiem naudas atmazgāšanā.**

- Par to, ka jaunieši ir pakļauti šim riskam lielākā mērā - uzsver 37,0% aptaujāto, novērtējot šo iespēju kā ļoti augstu - uz 9-10 punkti 10 punktu skalā (+10,4% salīdzinājumā ar 2024.g.). Savukārt, ka šādā situācijā var nonākt vecāka gadagājuma cilvēki, uzsver 35,9% iedzīvotāju (9–10 punkti 10 punktu skalā), kas ir par 11,6% vairāk nekā 2024.gadā.

Respondenti vecumā no 45 līdz 54 gadiem biežāk norāda uz lielāku iespējamību (9-10 punkti), ka šādam riskam ir pakļauti jaunieši, savukārt 25–34 gadus veci respondenti un Rīgas iedzīvotāji biežāk saredz lielāku risku (9-10 punkti), ka šādā situācijā var nonākt vecāka gadagājuma cilvēki.

Latvijas sabiedrībā **arī šogad dominē atbalsts cīņai ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un salīdzinājumā ar iepriekšējiem pētījumiem tas turpina pieaugt.**

- Tomēr, salīdzinot ar iepriekšēja gada mērījumu, šogad ievērojami samazinājusies iedzīvotāju īpatsvars, kuri pauž atbalstu cīņai ar ārvalstīs noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju Latvijas finanšu iestādēs (tās apkarošanu atbalsta 78% (-6% salīdzinājumā ar 2024.g.) respondentu) un noziedzīgi iegūtas skaidras naudas iepludināšanu Latvijas ekonomiskajā apritē (tās apkarošanu atbalsta 75% (-5% salīdzinājumā ar 2024.g.))
- Samazinājusies arī to iedzīvotāju skaits, kas norāda, ka būtu nepieciešams atbalsts, lai nepieļautu noziedzīgi iegūtu līdzekļu iepludināšanu tautsaimniecībā (piemēram, fiktīvā uzņēmējdarbībā) (nepieciešamību cīnīties ar to redz 79% (-4% salīdzinājumā ar 2024.g.));

Aptaujas datu analīze respondentu demogrāfiskajās grupās, atklāj, ka lielāku nepieciešamību atbalstīt cīņu ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju pauž iedzīvotāji 65-75 gadu vecumā, Pierīgā dzīvojošie un ar vidēji augstu ienākumu līmeni uz vienu ģimenes locekli mēnesī.

Secinājumi (5)

Līdzīgi kā iepriekšējos pētījumos, arī šogad lielākā daļa aptaujāto Latvijas iedzīvotāju **par likuma pārkāpumiem uzskata šādas darbības:**

- Uz Jūsu vārda tiek reģistrēts uzņēmums, bet realitātē Jūs neiesaistāties uzņēmuma darbībā (82% aptaujāto skatījumā tas ir likuma pārkāpums, +1% salīdzinājumā ar 2024.g.);
- Uz Jūsu kontu pret atlīdzību tiek pārskaitīta nauda, ko Jūs izņemat un atdodat skaidrā naudā (78%, -1% salīdzinājumā ar 2024.g.);
- Iegādāties skaistumkopšanas produktus no uzņēmuma, kas ir pakļauts Eiropas Savienības sankcijām (kā likuma pārkāpumu vērtē 62%, +1% salīdzinājumā ar 2024.g.);
- Jūs iedodat pieeju savam kontam citai personai naudas pārskaitījumu veikšanai (62%, šo kā likuma pārkāpumu šogad novērtēja ievērojami vairāk respondentu nekā iepriekš: +9% salīdzinājumā ar 2024.g.).

Līdzīgi kā iepriekš, arī šogad Latvijas sabiedrībā dominē viedoklis, ka naudas atmazgāšana ir saistīta ar citiem noziegumiem.

Nedaudz ir mainījies biežāk minēto naudas atmazgāšanas un ar to saistīto noziegumu saraksts. Vairāk nekā divas trešdaļas aptaujāto uzskata, ka naudas atmazgāšana ir saistīta ar:

- Kontrabandu (tā domā 84% respondentu, -2% salīdzinājumā ar 2024.g.);
- Izvairīšanos no nodokļu nomaksas ("aploksņu algas") (80%; +4% salīdzinājumā ar 2024.g.);
- Narkotiku tirdzniecību (tā uzskata 78% respondentu, -4% salīdzinājumā ar 2024.g.);
- Kukuļdošanu (75%, -3% salīdzinājumā ar 2024.g.);
- Sankciju apiešanu (tā domā 69% respondentu, +3% salīdzinājumā ar 2024.g.);
- Cilvēku tirdzniecību (70%, -3% salīdzinājumā ar 2024.g.);

Secinājumi (6)

Priekšstati par Finanšu izlūkošanas dienesta funkcijām

Šogad Latvijas sabiedrības priekšstats par Finanšu izlūkošanas dienesta ietekmi ir uzlabojies. Pēc respondentu domām tieši Finanšu izlūkošanas dienesta funkcijās ietilpst:

- Apkopo un analizē komercbanku ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem (tā uzskata 45,3%, + 3,5% salīdzinājumā ar 2024.g., Latvijas iedzīvotāju, otrajā vietā ierindojās Latvijas Banka – 18,7%);
- Uzrauga komercbankas naudas atmazgāšanas jomā (tā uzskata 40,8%, rezultāts identisks 2024.gada mērījumam, otrajā vietā ierindojās Latvijas Banka – 23,5%);
- Sniedz informāciju izmeklēšanas iestādēm, prokuratūrai un tiesai naudas atmazgāšanas novēršanai un atklāšanai (šogad ievērojami palielinājies respondentu īpatsvars, kas pauž šādu viedokli: tā uzskata 32,2%, + 6,0% salīdzinājumā ar 2024.g., Latvijas iedzīvotāju, otrajā vietā ierindojās izmeklēšanas iestādes – 29,8%);
- Izstrādā pētījumus un metodiskos materiālus par naudas atmazgāšanas riskiem un tendencēm (šogad ievērojami palielinājies respondentu īpatsvars, kas pauž šādu viedokli: tā uzskata 31,9%, + 8,4% salīdzinājumā ar 2024.g., Latvijas iedzīvotāju, otrajā vietā ierindojās Latvijas Banka – 29,9%);
- Nosaka, kuriem komercbanku klientiem būtu jāaizver konti (šogad ievērojami palielinājies respondentu īpatsvars, kas pauž šādu viedokli: tā uzskata 21,3%, + 5,9% salīdzinājumā ar 2024.g., kā nākamo iestādi respondenti nosauc Tiesu – 16,1%);
- Vienīgais, kur iedzīvotāju viedoklis atšķiras, ir par noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskāciju. Vairāk kā puse aptaujāto, jeb 51,2% (+3,3% salīdzinājumā ar 2024. gadu) uzskata, ka ar to nodarbojas izmeklēšanas iestādes. Savukārt 13,1% aptaujāto (+4,1% salīdzinājumā ar 2024. gadu) uzskata, ka šo funkciju veic Finanšu izlūkošanas dienests.

Secinājumi (7)

Latvijas situācijas vērtējums cīņā pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju

- 2025. gadā sabiedrības **attieksme pret Latvijas panākumiem cīņā ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju ir kļuvusi kritiskāka**. Samazinājies to iedzīvotāju īpatsvars, kuri šos centienus vērtē apmierinoši (25,6%, -6,5% salīdzinājumā ar 2024. gadu.) un pieaugusi to daļa respondentu, kuri tos vērtē negatīvi (46,1%, +4,2% salīdzinājumā ar 2024. gadu).

Vislielākais skepticisms vērojams 55–64 gadus vecu iedzīvotāju vidū.

Aptaujāto **Latvijas iedzīvotāju viedokļi dalījās jautājumā par to, kurai institūcijai ir galvenā ietekme uz to, kādus un cik stingrus pasākumus ievieš Latvijas komercbankas cīņā ar naudas atmazgāšanu**. Institūciju ranžējums pēc ietekmes:

- Visbiežāk tika nosaukta Latvijas valdība (23,9%, +2,7% salīdzinājumā ar 2024.g.). Nākamajās vietās ierindojās pašas komercbankas (17,1%, +1,9% salīdzinājumā ar 2024.g.) un Latvijas Banka (15,5%, -3,6% salīdzinājumā ar 2024.g.), Finanšu izlūkošanas dienests (13,3%, -4,5% salīdzinājumā ar 2024.g.).

Analizējot respondentu atbildes sociāli demogrāfiskajās grupās, redzams, ka priekšstatī par to, kas galvenokārt ietekmē Latvijas komercbanku ieviestos pasākumus cīņā ar naudas atmazgāšanu, ir diferencēti. Kurzemes iedzīvotāji un personas ar vidēji augstiem ienākumiem biežāk norāda uz Latvijas valdības ietekmi, savukārt jaunākās paaudzes pārsrāvji (25–34 gadi) vairāk sliecas uzskatīt, ka noteicošā loma ir pašām komercbankām. Vecākajā iedzīvotāju grupā (55–75 gadi) un respondentu vidū ar augstiem ienākumiem dominē viedoklis, ka lielākā ietekme ir Latvijas Bankai, bet 45–54 gadus vecie respondenti un Pierīgas iedzīvotāji biežāk izceļ Finanšu izlūkošanas dienestu.

Secinājumi (8)

Uzskati par ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzējiem

- Dati liecina, ka **privātais konts** kādā no ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzēju sistēmām (piemēram, Revolut, Paysera, Wise) ir **atvērts gandrīz katram ceturtajam** (23,6%, -2,4% salīdzinājumā ar 2024.g.) Latvijas iedzīvotājam. Vēl 4,2% (+1,1%, salīdzinājumā ar 2024.g.) aptaujāto apgalvoja, ka plāno tādu atvērt tuvākajā laikā.

Aptaujas rezultātu analīze respondentu grupās, kas izveidotas pēc dažādām sociāli demogrāfiskajām pazīmēm, atklāj, ka privātais konts kādā no ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzēju sistēmām biežāk ir atvērts iedzīvotājiem no 18 līdz 44 gadiem, ar augstu ienākumu līmeni uz vienu ģimenes locekli mēnesī.

- Uzņēmuma konts** pie ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzēja ir atvērts 5% (+3,8%, salīdzinājumā ar 2024.g.) Latvijas iedzīvotāju, vēl 2,8% (+2%, salīdzinājumā ar 2024.g.) tuvākajā laikā plāno tādu atvērt.
- Šogad Latvijas iedzīvotāju attieksmē, pret ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzēju** (piemēram, Revolut, Paysera, Wise) **izmantošanas ieteikšanu, vērojamas būtiskas pārmaiņas**. Atbalstītāju īpatsvars ir nedaudz nokritis (29,1%, -3,7% salīdzinājumā ar 2024. gadu). Straujāk ir samazinājies to iedzīvotāju īpatsvars, kuri šādus pakalpojumus neieteiktu (17,0%, -9,2% salīdzinājumā ar 2024. gadu). Vienlaikus, ievērojami pieaudzis neizlēmīgo iedzīvotāju skaits, vairāk nekā trešdaļa respondentu (37,3%, +13,7% salīdzinājumā ar 2024. gadu) šogad nav spējuši paust konkrētu viedokli.

Pozitīvāka attieksme pret ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzējiem raksturīga jaunākās paaudzes iedzīvotājiem (18–24 gadi), Rīgas iedzīvotājiem, tiem, kuru ikdienas saziņas pamatvaloda ir cita, kā arī iedzīvotāji ar augstu ienākumu līmeni uz vienu ģimenes locekli.

Secinājumi (9)

Līdzīgi kā 2023.g., arī šogad kā **nozīmīgākās ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzēju priekšrocības**, kuru dēļ to pakalpojumus varētu ieteikt citiem, tika atzīmētas:

- Pārskaitījumi sanāk lētāk (ir novērots nozīmīgs kritums, minēja 56,0%, -6,2 % salīdzinājumā ar 2024.g.) respondentu, starp tiem, kuri ieteiktu ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzējus citiem);
- Noteikumi ir izdevīgāki nekā Latvijas komercbankām (piemēram, skaidras naudas izmaksai) (43,0%; -2,9% salīdzinājumā ar 2024.g.);
- Iespējams saņemt atlaides vai citus bonusus noteiktiem pakalpojumiem vai precēm (31,4 %, +2,2% salīdzinājumā ar 2024.g.).

Nozīmīgākie riski, kuru dēļ iedzīvotāji **neieteiktu** ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzēju izmantošanu, saglabājas nemainīgi salīdzinājumā ar 2024. gada mērījumu, bet šogad katrā no tiem vērojams būtisks pieaugums:

- Pašlaik ir pārāk maz informācijas par šīm sistēmām (tā domā 64,9% respondentu, kuri neieteiktu ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzējus citiem (ir novērot nozīmīgs pieaugums +5,2% salīdzinājumā ar 2024.g.));
- Ir bažas par drošības pasākumiem (netiek garantēta ieguldījumu drošība) (55,9%, nozīmīgs pieaugums +8,6% salīdzinājumā ar 2024.g.);
- Ne visi akceptē šo maksājumu sistēmu (25,2%, nozīmīgs pieaugums +6,8% salīdzinājumā ar 2024.g.).

Secinājumi (10)

Virtuālās valūtas iegādes un norēķinu pieredze

Kā kryptoaktīvu, t.sk. **virtuālo valūtu riski** visbiežāk tika atzīmēti:

- Krāpšanas un viltus shēmas (piem., “scam”, Ponzi shēmas u.c.) (minēja 15,2% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju);
- Straujas vērtības svārstības (minēja 14,2% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju, nozīmīgs kritums -6,2% salīdzinājumā ar 2024.g.);
- Kiberdrošības draudi (līdzekļu pilnīga vai daļēja pazaudēšana) (10,5%, -4,8% salīdzinājumā ar 2024.g.);
- Grūti izsekot\ pārvaldīt (10,2%, -4,3% salīdzinājumā ar 2024.g.);
- **Kriptoaktīvi ir īpašumā 6,7% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju** (-1,1% salīdzinājumā ar 2024.g.).

Visbiežāk tie ir gados jaunākiem respondentiem (18-24 gadi).

- Šogad **3% aptaujāto** Latvijas iedzīvotāju (iepriekšējā gadā bija 0%) **ir izmantojuši kryptoaktīvus norēķiniem par precēm**. Šogad ievērojami ir pieaudzis to respondentu īpatsvars, kuri nav vēl izmantojuši, bet labprāt to darītu/plāno, to minēja 25,4% respondentu (+14,4 salīdzinājumā ar 2024.g.).

Secinājumi (11)

Priekšlati par sankciju efektivitāti pret Krieviju

- **Vairāk nekā puse** Latvijas iedzīvotāju (52,1%) **uzskata, ka sankcijas pret Krieviju ir efektīvs instruments tās agresijas ierobežošanai.**

Pozitīvāk šo vērtē vecākās paaudzes iedzīvotāji (65–74 gadi), Pierīgas reģionā dzīvojošie, tie, kas saziņai ikdienā lieto latviešu valodu, kā arī tie, kuriem ir vidēji augsti un augsti ienākumi uz vienu ģimenes locekli mēnesī.

- **Gandrīz puse** Latvijas iedzīvotāju (47,3%) **izjūt sankciju radīto ietekmi ikdienas dzīvē** (piemēram, saistībā ar preču un pakalpojumu cenām, pieejamību un maksājumu veikšanu).

Salīdzinot ar sabiedrību kopumā, šī ietekme īpaši jūtama jaunāku cilvēku vidū (18–34 gadi), Latgales reģiona iedzīvotāju, mājsaimniecībās, kurās ikdienā lieto citu valodu, kā arī ar zemu un vidēji zemu ienākumu līmeni uz vienu ģimenes locekli mēnesī respondentu vidū.

- **Vairāk, kā puse** aptaujāto, jeb 56,1% **uzskata, ka valsts institūcijas nepietiekami efektīvi uzrauga sankciju ievērošanu.**

Kritiskāk šo jautājumu vērtē seniori (65–75 gadi), kā arī Vidzemes un Kurzemes reģiona iedzīvotāji, kas salīdzinājumā ar kopējo izlasi izrāda lielāku neapmierinātību.

Priekšlikumi (1)

- Ieteicams stiprināt sabiedrības izpratni par finanšu pārkāpumu sekām un nodokļu nozīmi, īpaši fokusējoties uz vecuma grupām, kurās novērojama lielāka gatavība iesaistīties nelikumīgās darbībās (piemēram, 45–54 gadi – nodokļu nemaksāšanas gadījumos, 18–24 gadi – attieksme pret narkotisko vielu apriti).
- Iedzīvotāju gatavība ziņot atbildīgajām iestādēm par radnieku vai paziņu iesaisti sankciju pārkāpumos ir pieaugusi, ieteicams turpināt stiprināt informācijas pieejamību un izpratni par atbildību, ziņošanas iespējām.
- Tā kā būtiska daļa iedzīvotāju joprojām uzskata, ka naudas atmazgāšana notiek tikai caur komercbankām, kā arī ir pieaudzis neizlēmīgo respondentu īpatsvars, nepieciešama mērķtiecīga komunikācija un izglītošanas kampaņa par naudas atmazgāšanas riskiem un finanšu noziegumu dažādajām izpausmēm.
- Ņemot vērā, ka sabiedrība šogad ievērojami augstāk vērtē risku, ka gan jaunieši, gan vecāka gadagājuma cilvēki var neapzināti iesaistīties naudas atmazgāšanā, ieteicams pastiprināt izglītojošas un preventīvas aktivitātes šajās mērķa grupās.
- Vienlaikus, lai saglabātu sabiedrības atbalstu cīņai ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, nepieciešams stiprināt informētību par ārvalstu un iekšzemes finanšu sistēmu ietekmi uz naudas atmazgāšanas novēršanu, īpaši uzsverot to, ka noziedzīgi iegūtu līdzekļu apkarošana ietekmē ikvienu sabiedrības locekli.
- Ņemot vērā iedzīvotāju uztveri par likuma pārkāpumiem, būtu lietderīgi stiprināt informētību par finanšu darījumu riskiem un juridisko atbildību.

Priekšlikumi (2)

- Ņemot vērā sabiedrības pieaugošo kritiku par Latvijas īstenotajiem panākumiem cīņā ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, ieteicams stiprināt sabiedrības informētību un komunikāciju par veiktajiem pasākumiem un sasniegtajiem rezultātiem, īpaši mērķējot uz vecāka gadagājuma iedzīvotājiem (55–64 gadi), kuri izrāda vislielāko skepticisma līmeni.
- Analizējot iedzīvotāju uztveri, par institūciju ietekmi uz komercbanku pasākumiem cīņā ar naudas atmazgāšanu, ieteicams stiprināt informācijas pieejamību, kas lielākā mērā sekmētu sabiedrība izpratni par katras institūcijas lomu.
- Jāpalielina sabiedrības informētība par ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzēju pakalpojumu priekšrocībām un riskiem, sniedzot skaidrus norādes par izmaksām, drošību, līgumu noteikumiem.
- Veicināt sabiedrības izglītošanu par kryptoaktīvu risku atpazīšanu, iespējamiem drošības pasākumiem.
- Pastiprināt sabiedrības informētību par sankciju mērķiem, to radīto ietekmi ikdienā un īstenotajiem valsts uzraudzības pasākumiem, ar mērķi stiprināt uzticību sankciju politikai un mazināt nenoteiktību.

Finanšu izlūkošanas
dienests

GALVENIE REZULTĀTI

1. Attieksme pret finanšu noziegumiem un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju

Gatavība veikt finanšu noziegumus vai izmantot tajos gūtos labumus

Q. Cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no zemāk minētajiem izteikumiem – pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?

■ Pilnībā piekrītu ■ Drīzāk piekrītu ■ Drīzāk nepiekrītu ■ Pilnībā nepiekrītu ■ Nezinu

Vajadzības gadījumā es varētu iegādāties kādas akcīzes preces, kā degviela, alkohols, cigaretes, zinot to, ka tā ir kontrabanda/ tiem ir nelikumīga izcelsme

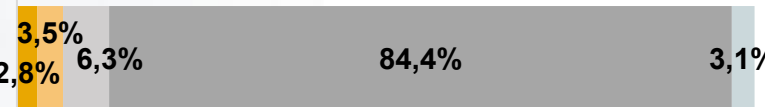
Es varētu savās interesēs izvairīties no nodokļu nomaksas

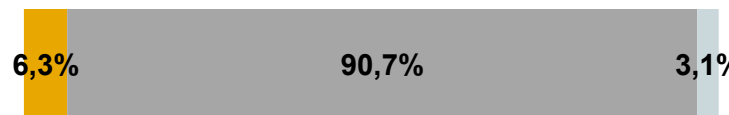
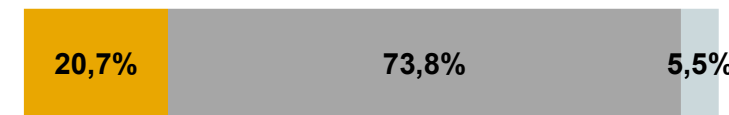
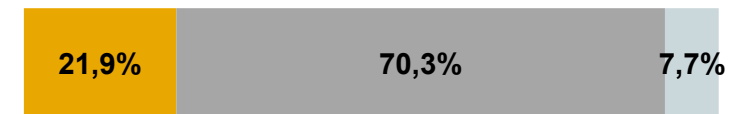
Es varētu dot kukuli/veikt neoficiālus maksājumus savās vai radnieku interesēs, lai atrisinātu kādu jautājumu/problēmu

Man nav iebildumu pret narkotisko vielu pirkšanu/ pārdošanu mazos apjomos

■ Pilnībā piekrītu + Drīzāk piekrītu
 ■ Pilnībā nepiekrītu + Drīzāk nepiekrītu
 ■ Nezinu

Gatavība veikt finanšu noziegumus vai izmantot tajos gūtos labumus

Q. Cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no zemāk minētajiem izteikumiem – pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?

2021., 2022., 2023., 2024. gada aptauju datu salīdzinājums

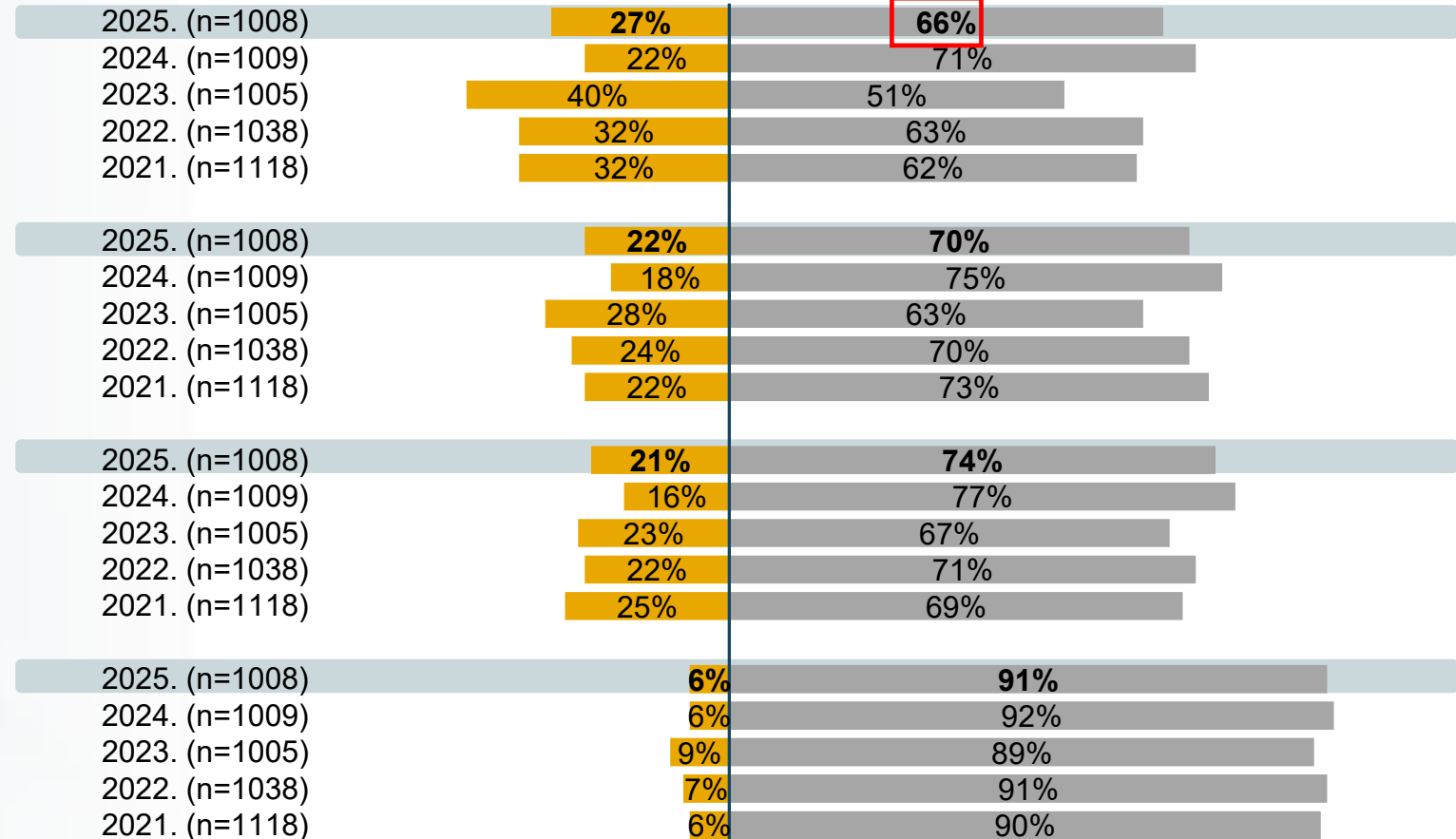
Vajadzības gadījumā es varētu iegādāties kādas akcīzes preces, kā degviela, alkohols, cigaretes, zinot to, ka tā ir kontrabanda/ tiem ir nelikumīga izcelsme

Es varētu savās interesēs izvairīties no nodokļu nomaksas

Es varētu dot kukuli/ veikt neoficiālus maksājumus savās vai radnieku interesēs, lai atrisinātu kādu jautājumu/ problēmu

Man nav iebildumu pret narkotisko vielu pirkšanu/ pārdošanu mazos apjomos

■ Pilnībā piekrītu + Drīzāk piekrītu ■ Pilnībā nepiekrītu + Drīzāk nepiekrītu

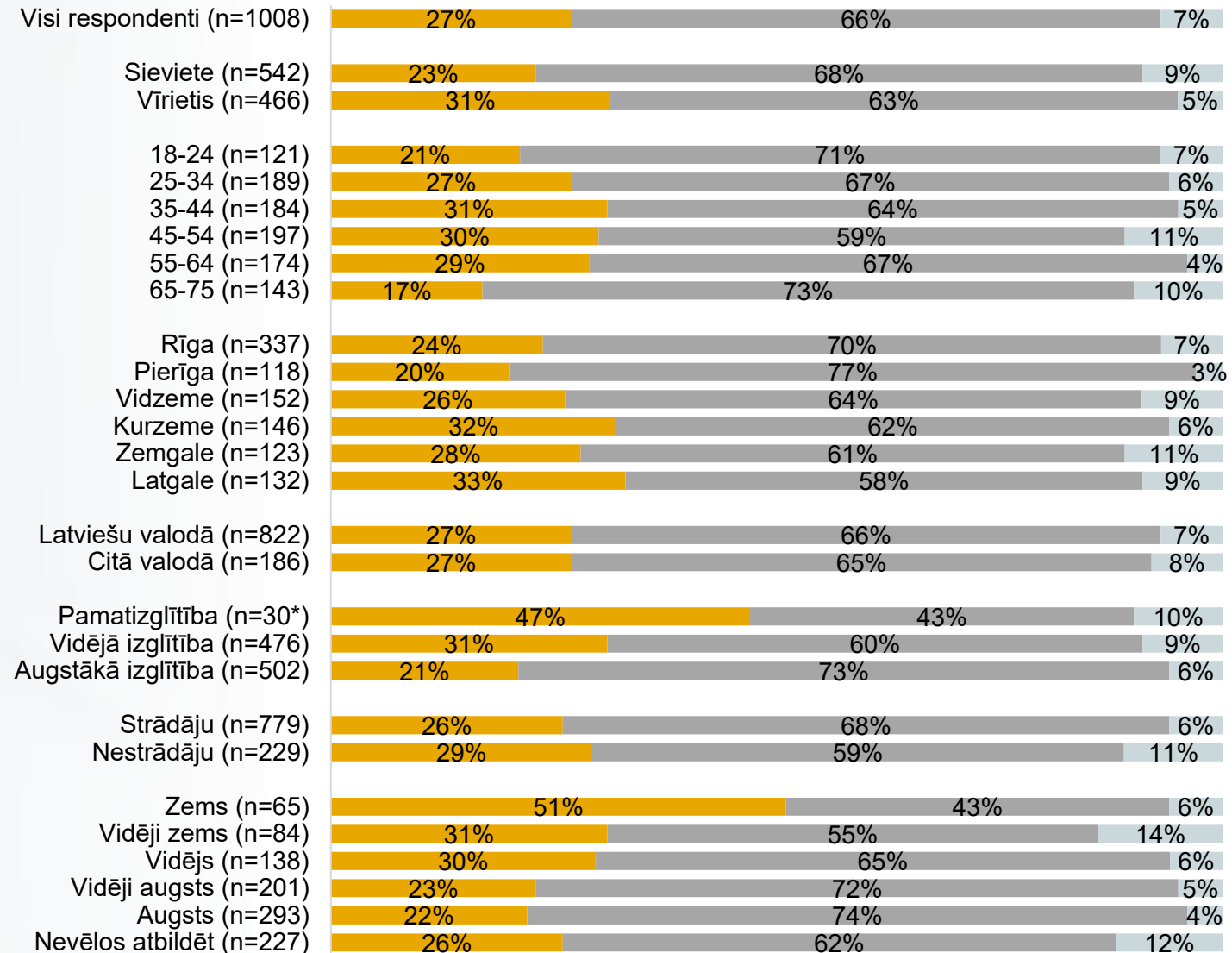

Gatavība veikt finanšu noziegumus vai izmantot tajos gūtos labumus (respondentu grupās)

Q. Cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no zemāk minētajiem izteikumiem – pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?

■ Pilnībā piekrītu + Drīzāk piekrītu ■ Pilnībā nepiekrītu + Drīzāk nepiekrītu ■ Nezinu

Vajadzības gadījumā es varētu
iegādāties kādas akcīzes preces,
kā degviela, alkohols, cigaretes,
zinot to, ka tā ir kontrabanda/ tiem
ir nelikumīga izcelsme

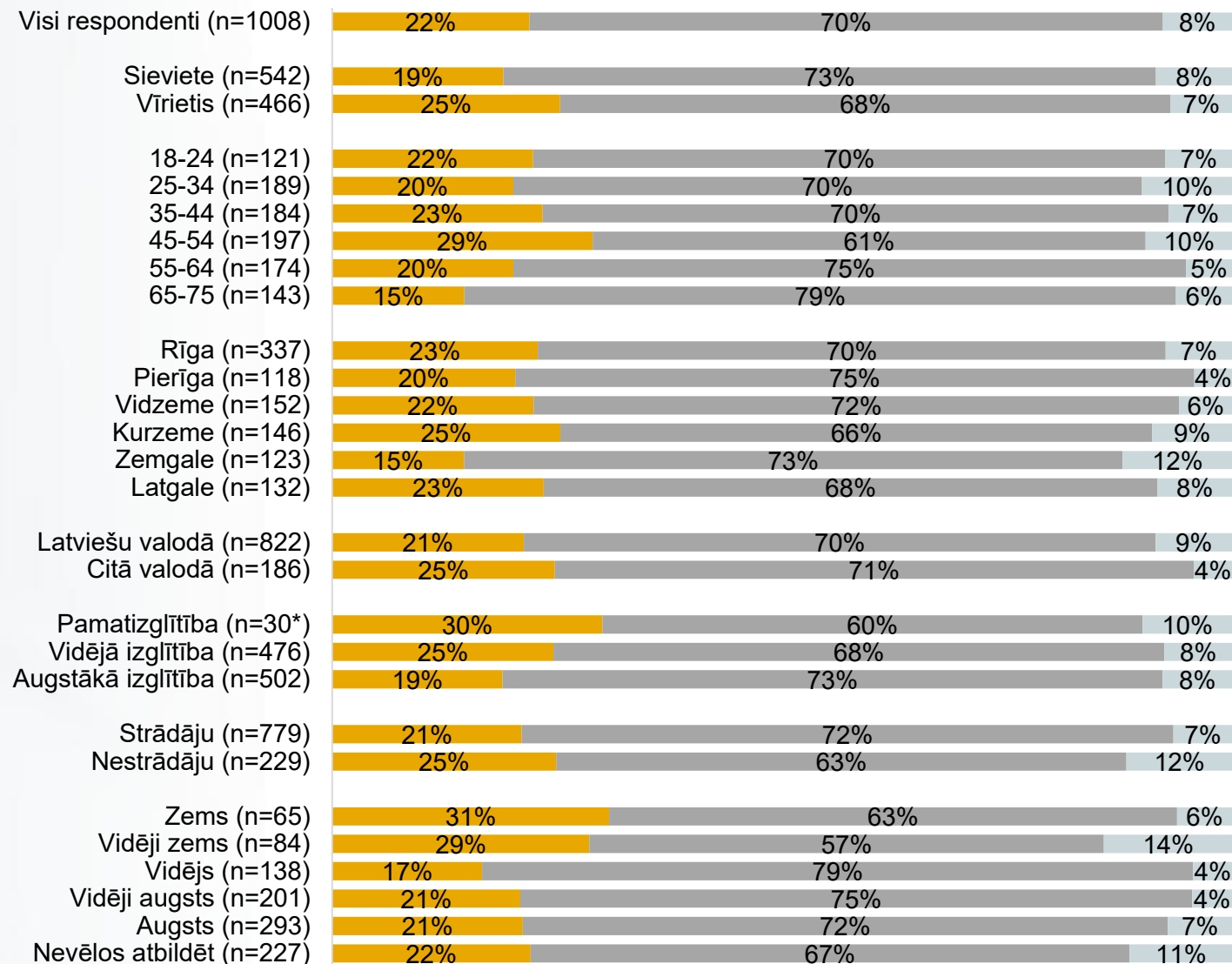

Gatavība veikt finanšu noziegumus vai izmantot tajos gūtos labumus (respondentu grupās)

Q. Cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no zemāk minētajiem izteikumiem – pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?

■ Pilnībā piekrītu + Drīzāk piekrītu ■ Pilnībā nepiekrītu + Drīzāk nepiekrītu ■ Nezinu

Es varētu savās interesēs izvairīties
no nodokļu nomaksas

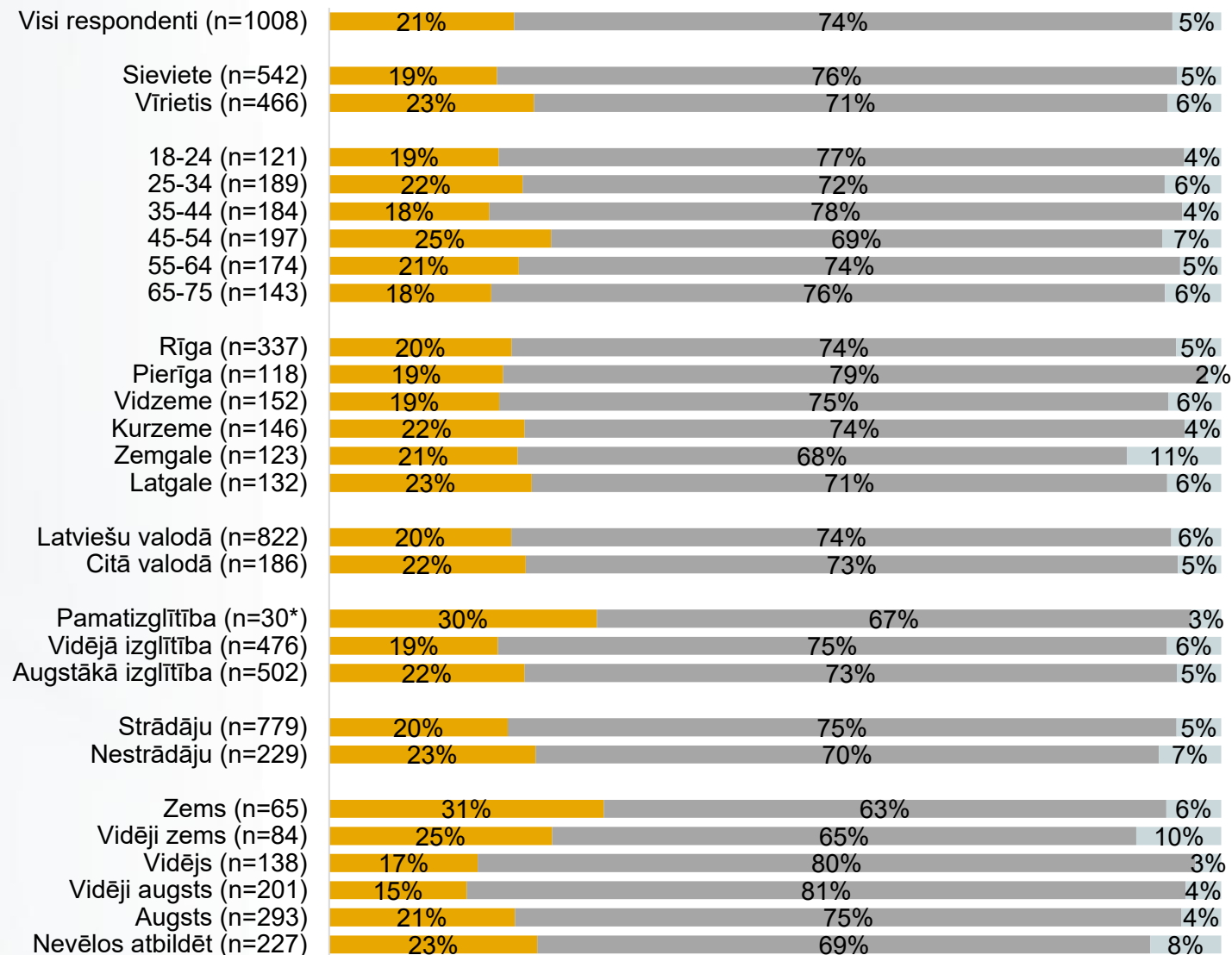

Gatavība veikt finanšu noziegumus vai izmantot tajos gūtos labumus (respondentu grupās)

Q. Cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no zemāk minētajiem izteikumiem – pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?

■ Pilnībā piekrītu + Drīzāk piekrītu ■ Pilnībā nepiekrītu + Drīzāk nepiekrītu ■ Nezinu

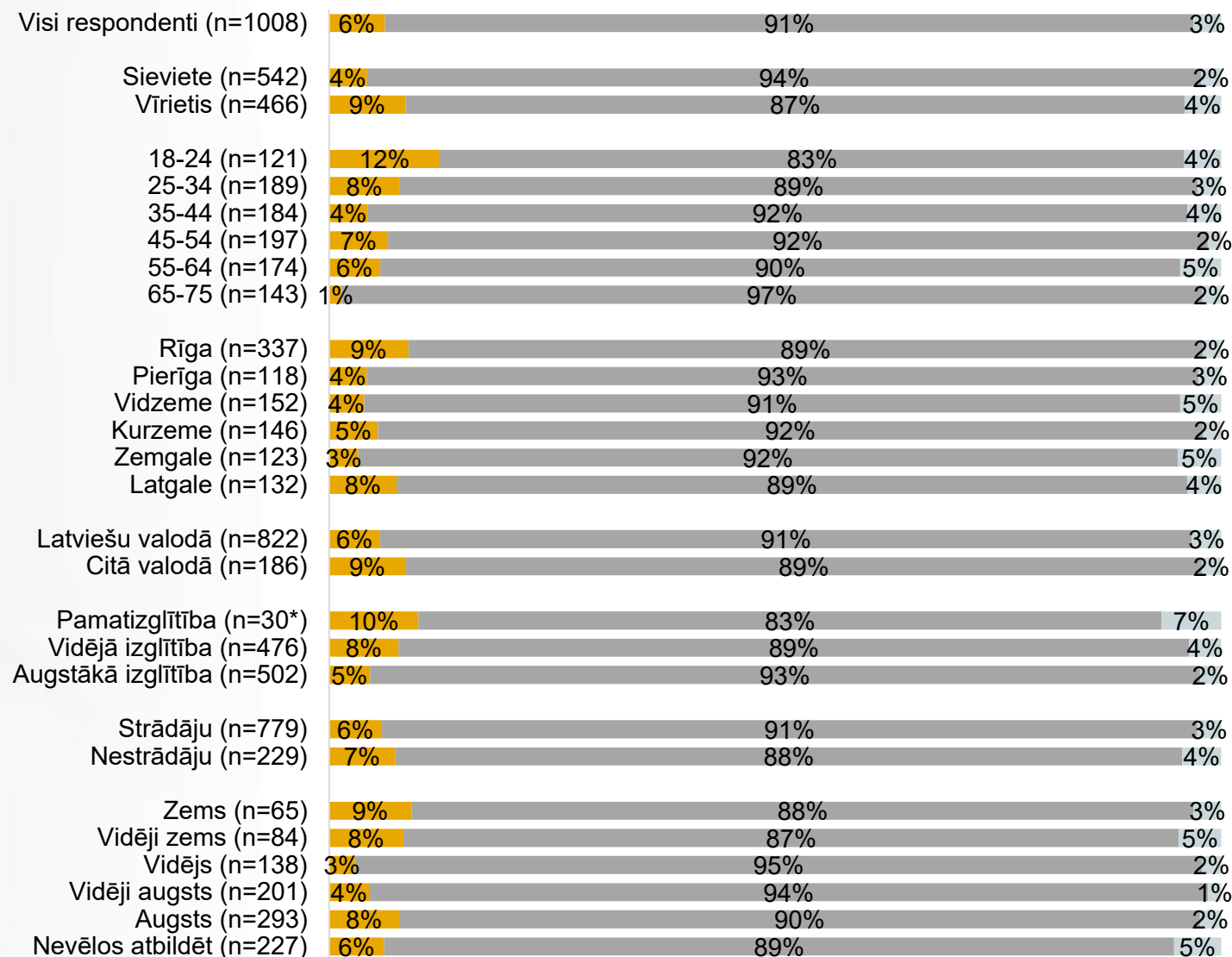
**Es varētu dot kukuli/ veikt
neoficiālus maksājumus savās vai
radnieku interesēs, lai atrisinātu
kādu jautājumu/ problēmu**

Gatavība veikt finanšu noziegumus vai izmantot tajos gūtos labumus (respondentu grupās)

Q. Cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no zemāk minētajiem izteikumiem – pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?

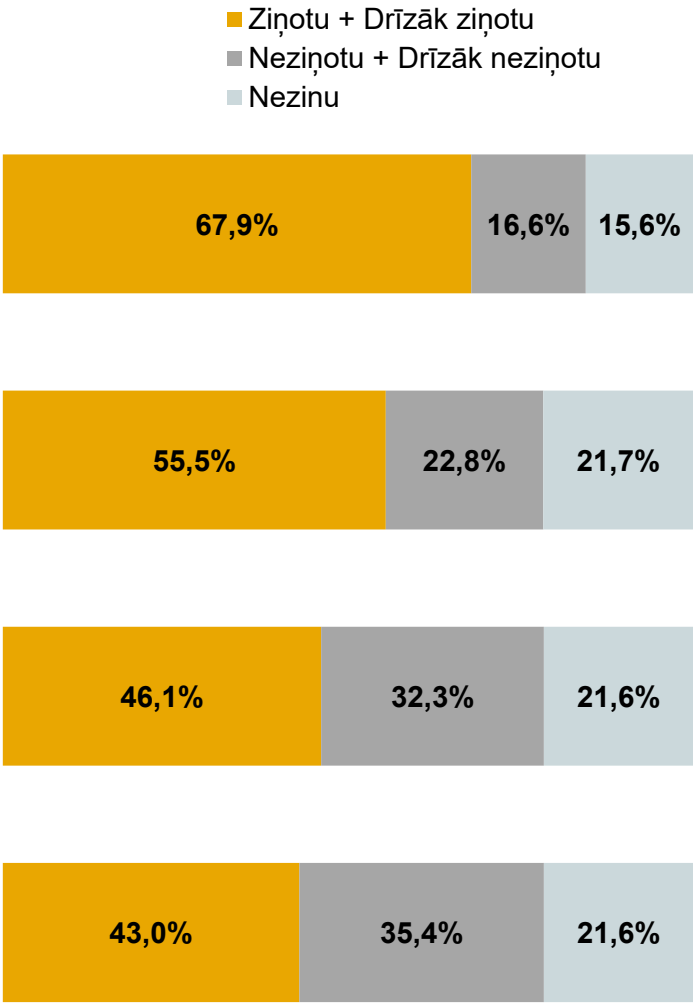
■ Pilnībā piekrītu + Drīzāk piekrītu ■ Pilnībā nepiekrītu + Drīzāk nepiekrītu ■ Nezinu

**Man nav iebildumu pret narkotisko
vielu pirkšanu/ pārdošanu mazos
apjomos**

Gatavība ziņot atbildīgajām iestādēm par radnieku vai paziņu saistībā ar liela apmēra noziegumiem

Q. Vai Jūs ziņotu atbildīgajām iestādēm, ja Jūsu rīcībā būtu informācija, ka Jūsu radnieks vai paziņa ir iesaistīts ... ?

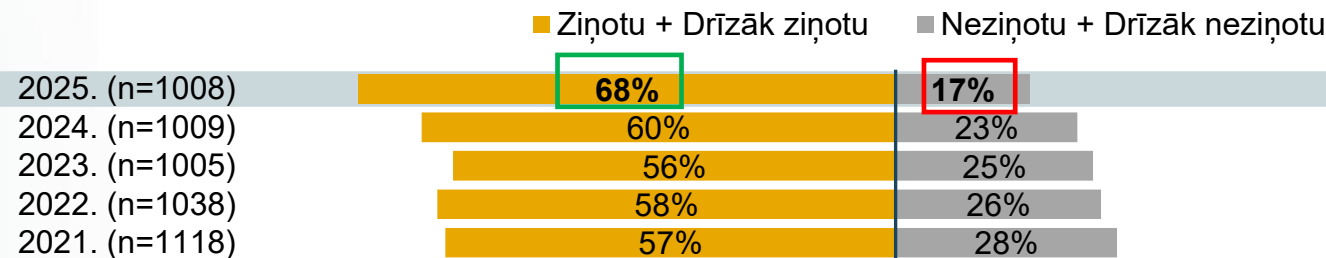

Gatavība ziņot atbildīgajām iestādēm par radnieku vai paziņu iesaisti sankciju pārkāpumos

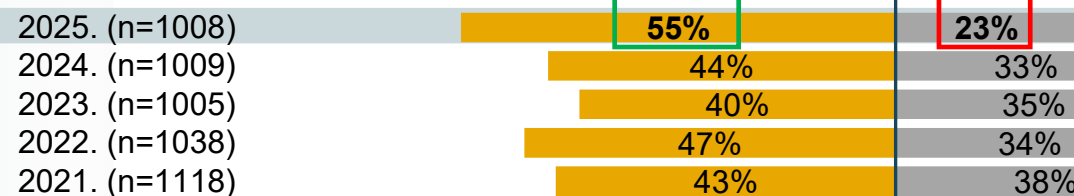
Q. Vai Jūs ziņotu atbildīgajām iestādēm, ja Jūsu rīcībā būtu informācija, ka Jūsu radnieks vai paziņa ir iesaistīts ... ?

2021., 2022., 2023., 2024. gada aptauju datu salīdzinājums

... liela apmēra narkotisko vielu kontrabandā un nelikumīgā apritē

... liela apmēra koruptīvās darbībās

...liela apmēra nodokļu nemaksāšanā

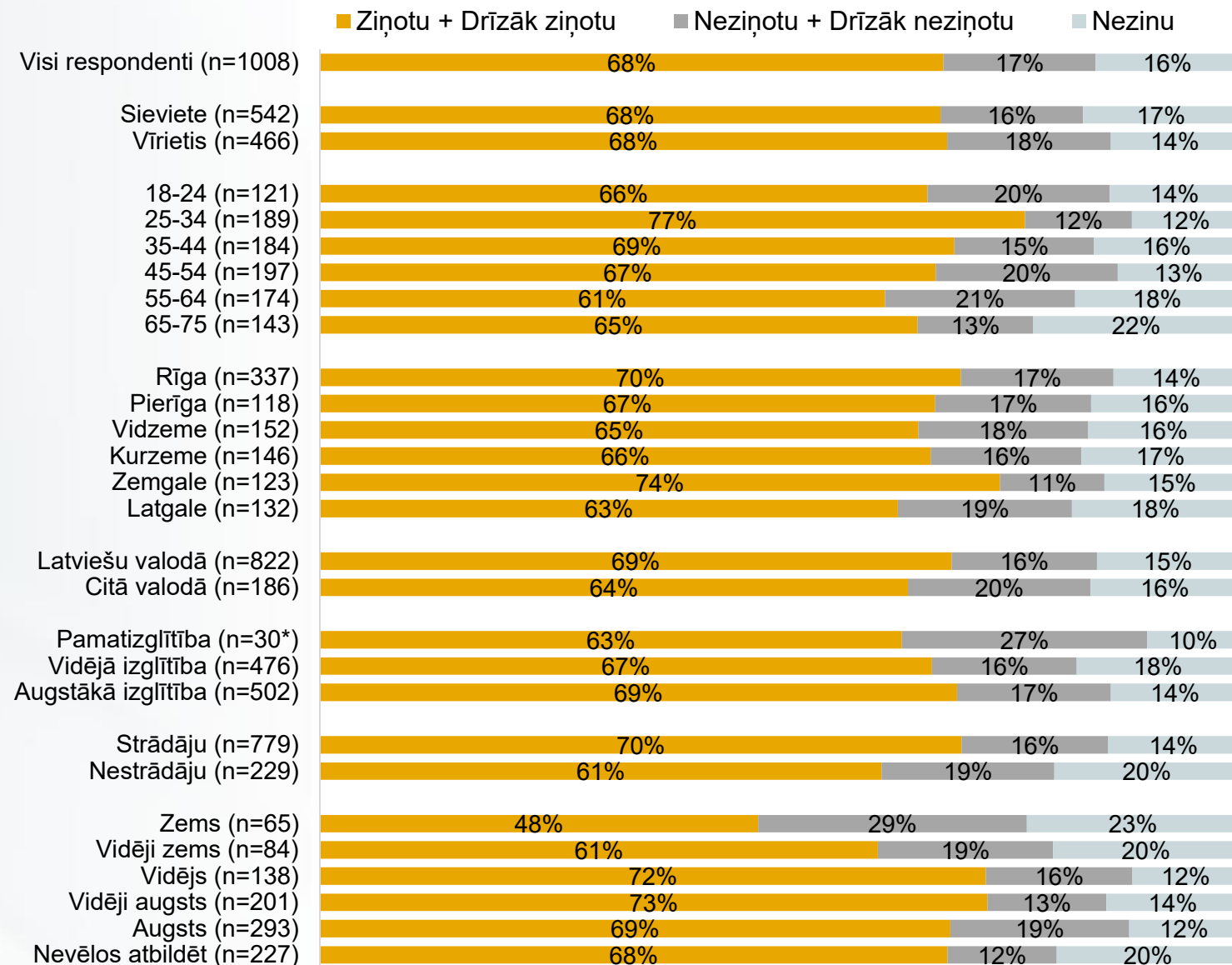

... liela apmēra akcīzes preču kontrabandā un nelikumīgā apritē

Gatavība ziņot atbildīgajām iestādēm par radinieku vai paziņu iesaisti sankciju pārkāpumos (respondentu grupās)

Q. Vai Jūs ziņotu atbildīgajām iestādēm, ja Jūsu rīcībā būtu informācija, ka Jūsu radnieks vai paziņa ir iesaistīts ... ?

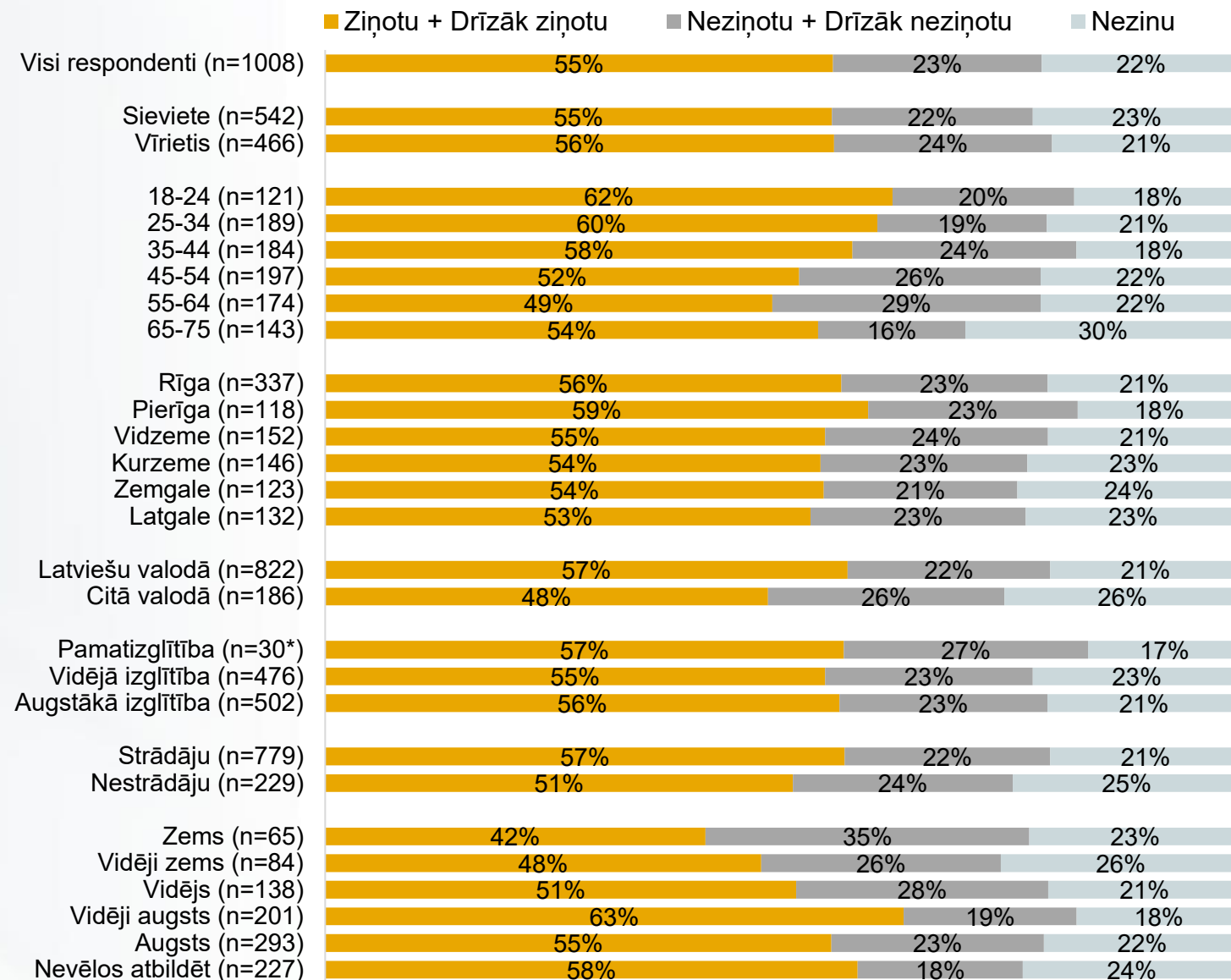

... liela apmēra narkotisko vielu kontrabandā un nelikumīgā apritē

Gatavība ziņot atbildīgajām iestādēm par radinieku vai paziņu iesaisti sankciju pārkāpumos (respondentu grupās)

Q. Vai Jūs ziņotu atbildīgajām iestādēm, ja Jūsu rīcībā būtu informācija, ka Jūsu radnieks vai paziņa ir iesaistīts ... ?

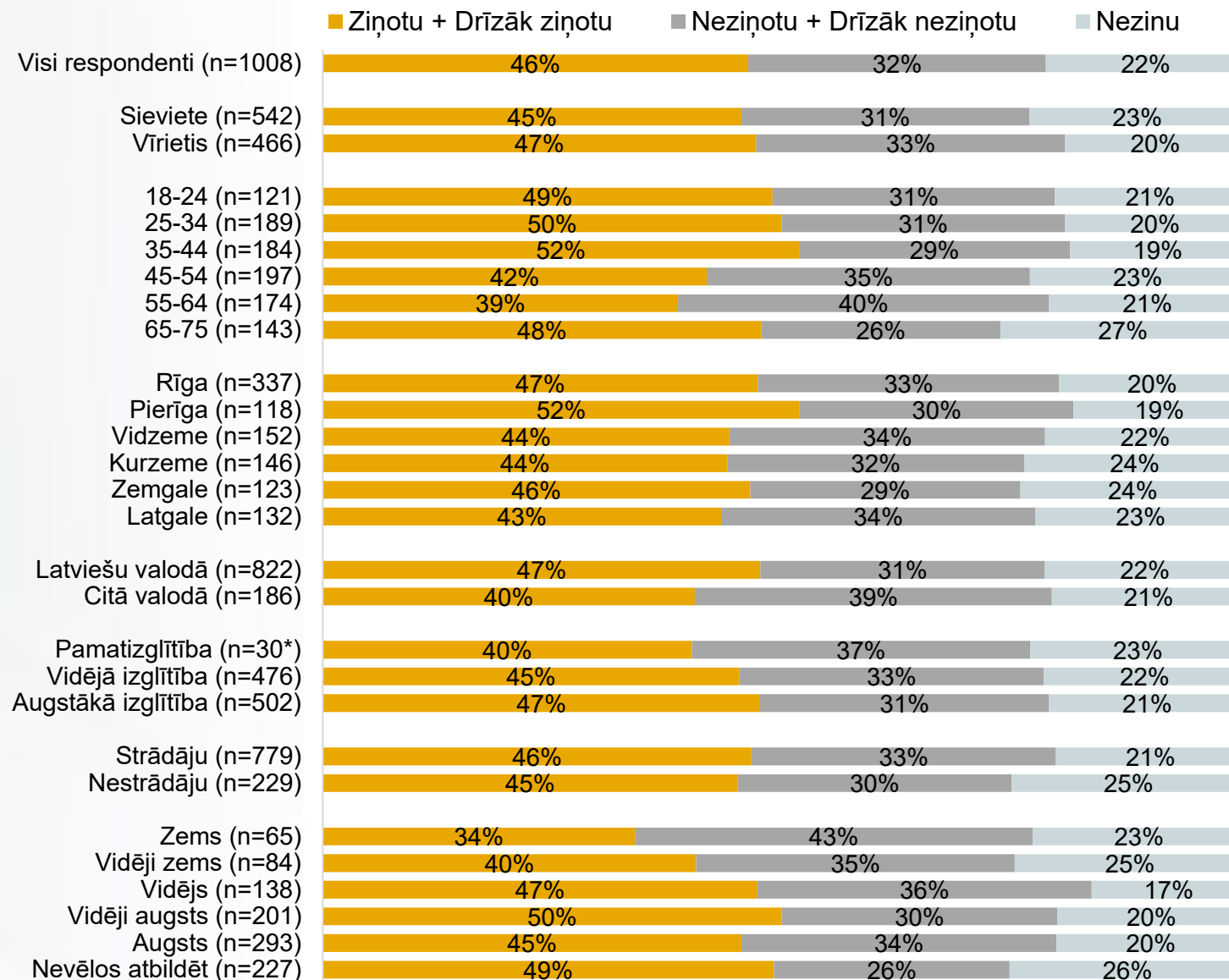
... liela apmēra koruptīvās darbībās

Gatavība ziņot atbildīgajām iestādēm par radinieku vai paziņu iesaisti sankciju pārkāpumos (respondentu grupās)

Q. Vai Jūs ziņotu atbildīgajām iestādēm, ja Jūsu rīcībā būtu informācija, ka Jūsu radnieks vai paziņa ir iesaistīts ... ?

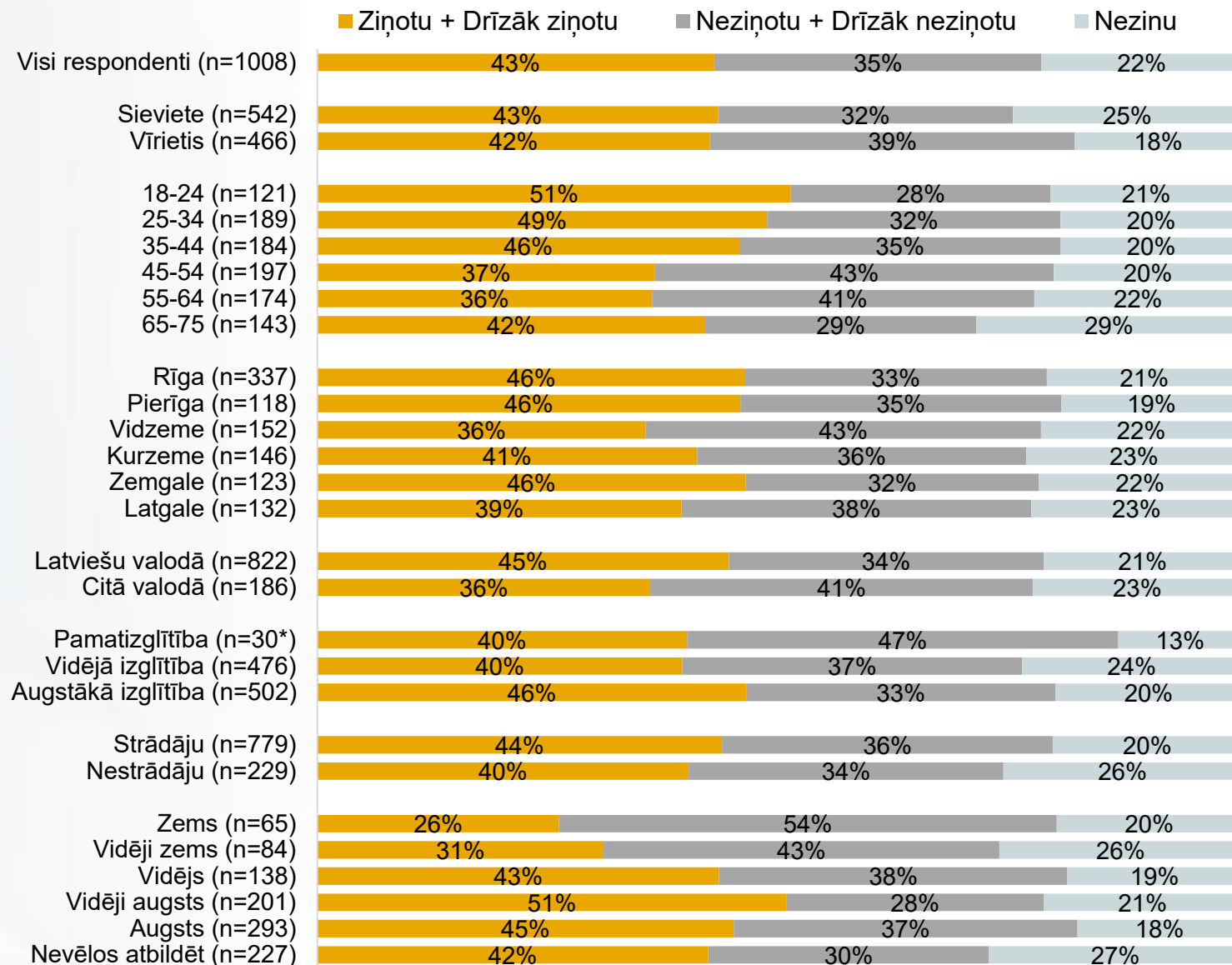
...liela apmēra nodokļu
nemaksāšanā

Gatavība ziņot atbildīgajām iestādēm par radinieku vai paziņu iesaisti sankciju pārkāpumos (respondentu grupās)

Q. Vai Jūs ziņotu atbildīgajām iestādēm, ja Jūsu rīcībā būtu informācija, ka Jūsu radnieks vai paziņa ir iesaistīts ... ?

... liela apmēra akcīzes preču kontrabandā un nelikumīgā apritē

Finanšu izlūkošanas
dienests

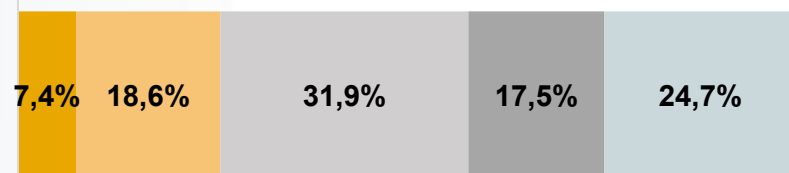
2. Priekšstati par naudas atmazgāšanu un citiem finanšu noziegumiem

Viedoklis par naudas atmazgāšanu un tās iespējamo ietekmi uz indivīdiem

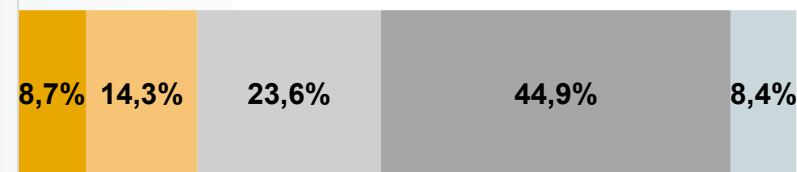
Q. Cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no zemāk minētajiem izteikumiem – pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?

■ Pilnībā piekrītu ■ Drīzāk piekrītu ■ Drīzāk nepiekrītu ■ Pilnībā nepiekrītu ■ Nezinu

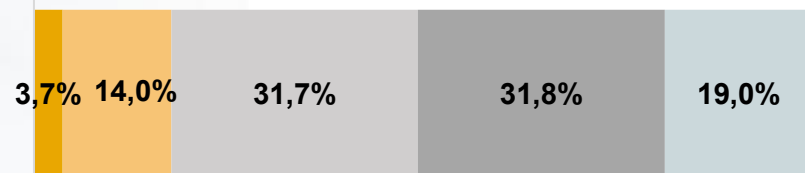
Naudas atmazgāšana notiek tikai caur komercbankām un citām finanšu iestādēm

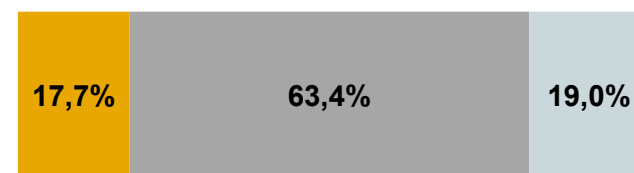
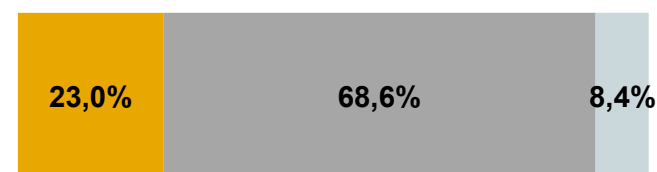
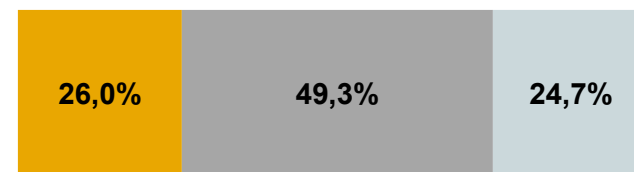
Mani neietekmē tas, ka uzņēmumi nemaksā nodokļus vai darba samaksu daļēji veic neoficiāli ("aploksņu algas")

Es vai kāds manas ģimenes loceklis pats neapzinoties varētu tikt iesaistīts naudas atmazgāšanā

■ Pilnībā piekrītu + Drīzāk piekrītu
■ Pilnībā nepiekrītu + Drīzāk nepiekrītu
■ Nezinu

Viedoklis par naudas atmazgāšanu un tās iespējamo ietekmi uz indivīdiem

Q. Cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no zemāk minētajiem izteikumiem – pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?

2021., 2022., 2023., 2024. gada aptauju datu salīdzinājums

■ Pilnībā piekrītu + Drīzāk piekrītu

■ Pilnībā nepiekrītu + Drīzāk nepiekrītu

Naudas atmazgāšana notiek tikai caur
komercbankām un citām finanšu iestādēm

2025. (n=1008)

26%

49%

2024. (n=1009)

26%

56%

2023. (n=1005)

31%

53%

2022. (n=1038)

35%

52%

Mani neietekmē tas, ka uzņēmumi nemaksā
nodokļus vai darba samaksu daļēji veic neoficiāli
("aplokšņu algas")

2025. (n=1008)

23%

69%

2024. (n=1009)

22%

72%

2023. (n=1005)

20%

63%

2022. (n=1038)

20%

75%

2021. (n=1118)

27%

69%

Es vai kāds manas ģimenes loceklis pats
neapzinoties varētu tikt iesaistīts naudas
atmazgāšanā

2025. (n=1008)

18%

63%

2024. (n=1009)

17%

71%

2023. (n=1005)

18%

64%

2022. (n=1038)

18%

69%

2021. (n=1118)

19%

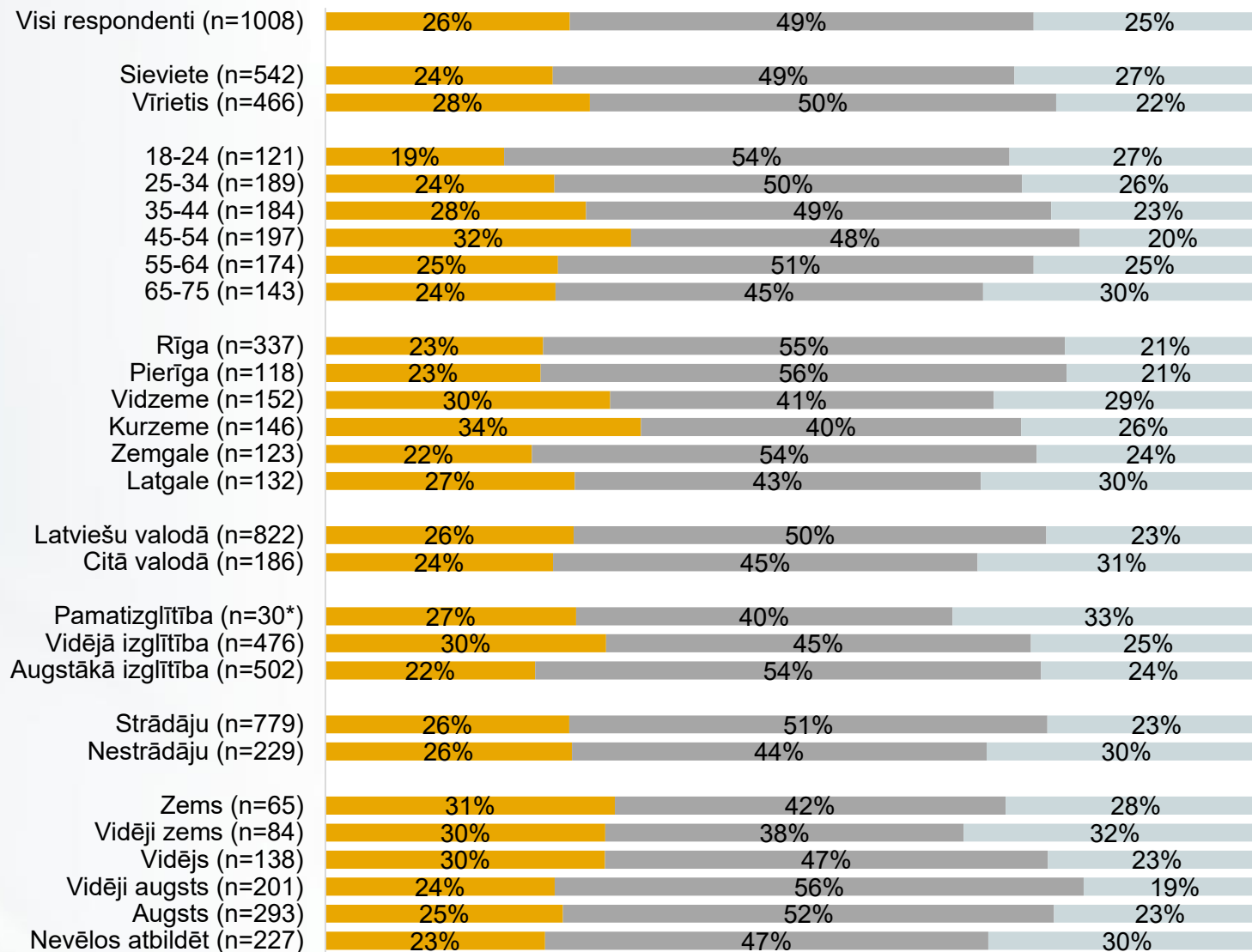
70%

Viedoklis par naudas atmazgāšanu un tās iespējamo ietekmi uz indivīdiem (respondentu grupās)

Q. Cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no zemāk minētajiem izteikumiem – pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?

■ Pilnībā piekrītu + Drīzāk piekrītu
 ■ Pilnībā nepiekrītu + Drīzāk nepiekrītu
 ■ Nezinu

Naudas atmazgāšana notiek tikai caur komercbankām un citām finanšu iestādēm

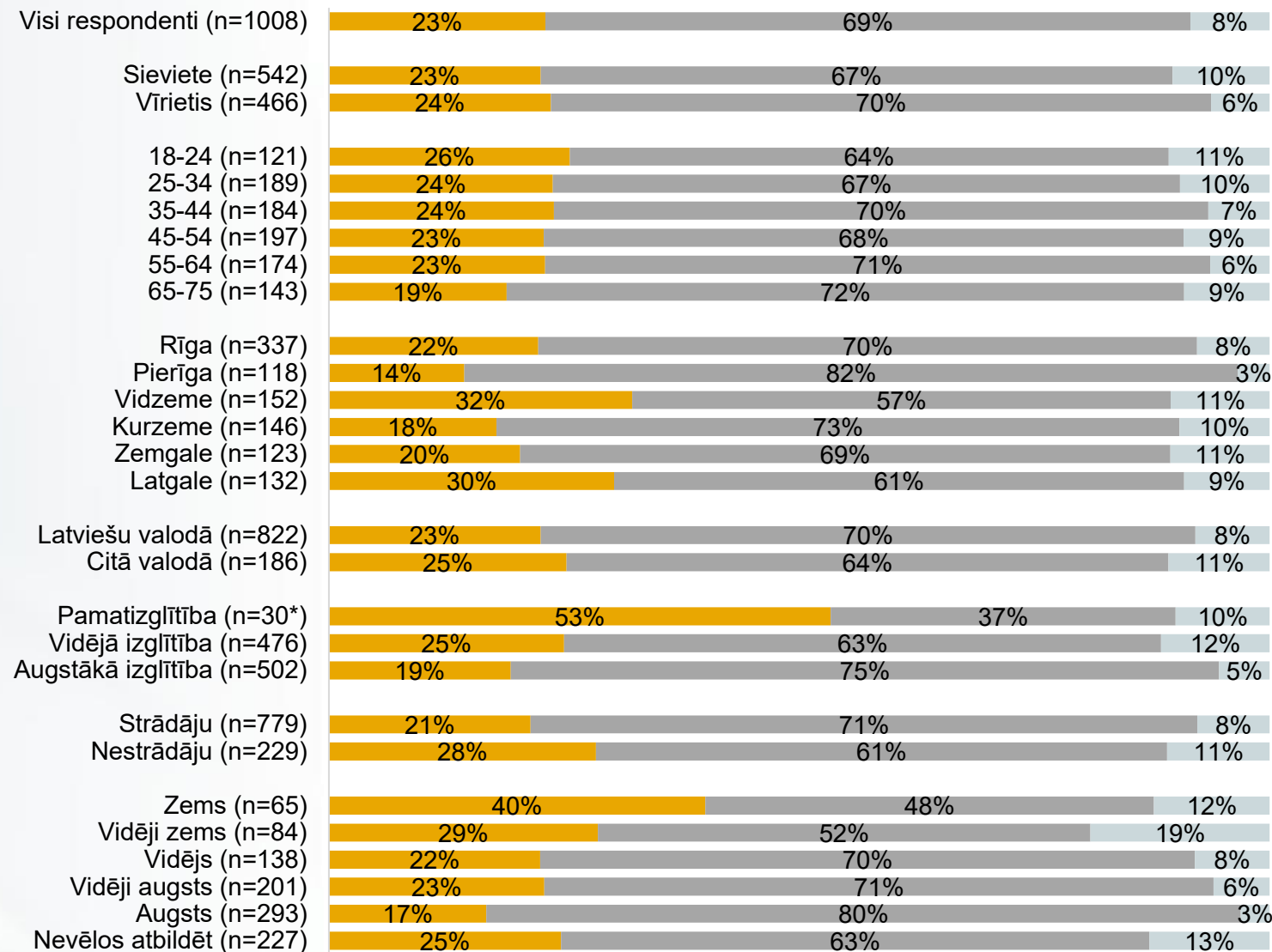

Viedoklis par naudas atmazgāšanu un tās iespējamo ietekmi uz indivīdiem (respondentu grupās)

Q. Cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no zemāk minētajiem izteikumiem – pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?

■ Pilnībā piekrītu + Drīzāk piekrītu ■ Pilnībā nepiekrītu + Drīzāk nepiekrītu ■ Nezinu

Mani neietekmē tas, ka
uzņēmumi nemaksā
nodokļus vai darba samaksu
daļēji veic neoficiāli
("aplokšņu algas")

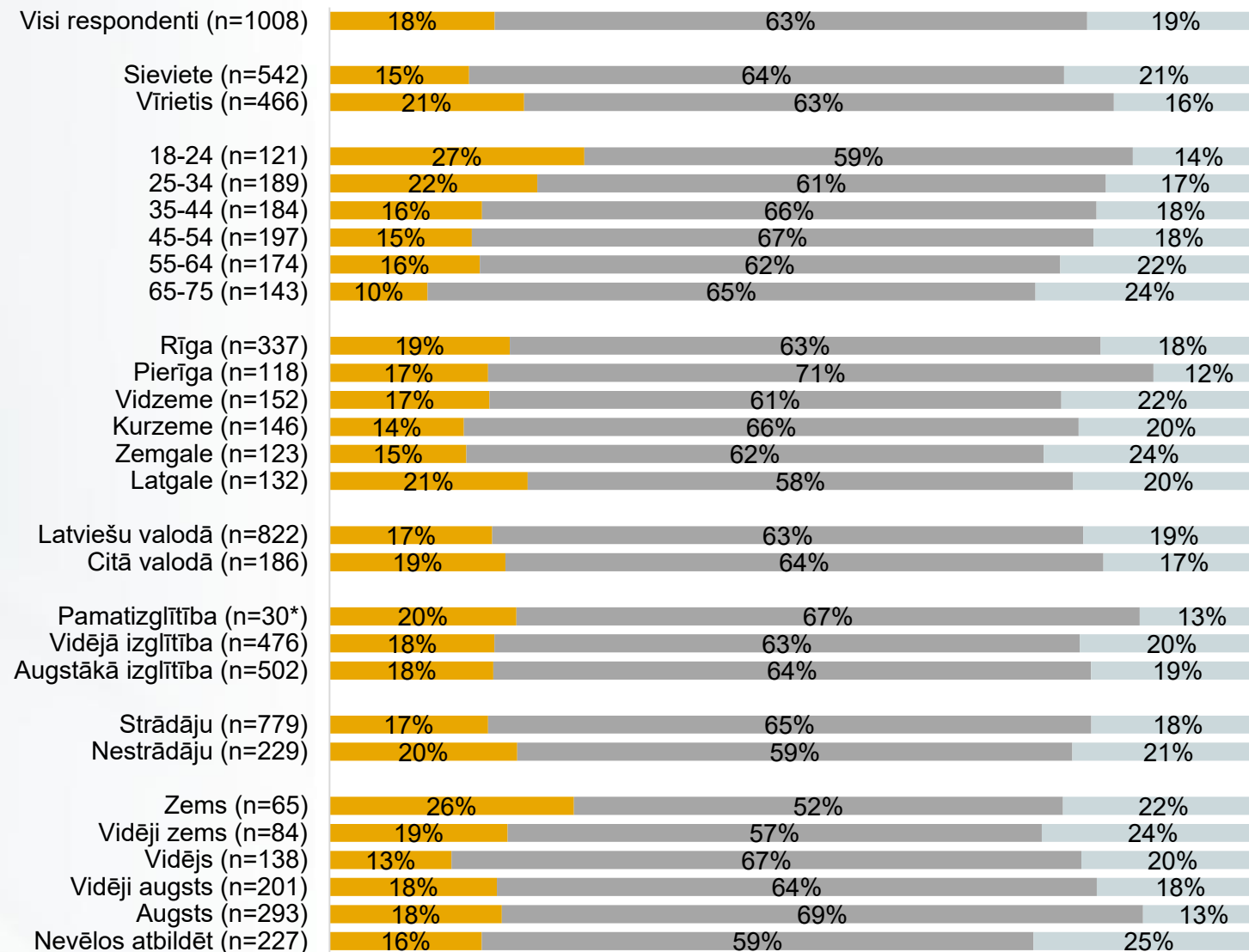

Viedoklis par naudas atmazgāšanu un tās iespējamo ietekmi uz indivīdiem (respondentu grupās)

Q. Cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no zemāk minētajiem izteikumiem – pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?

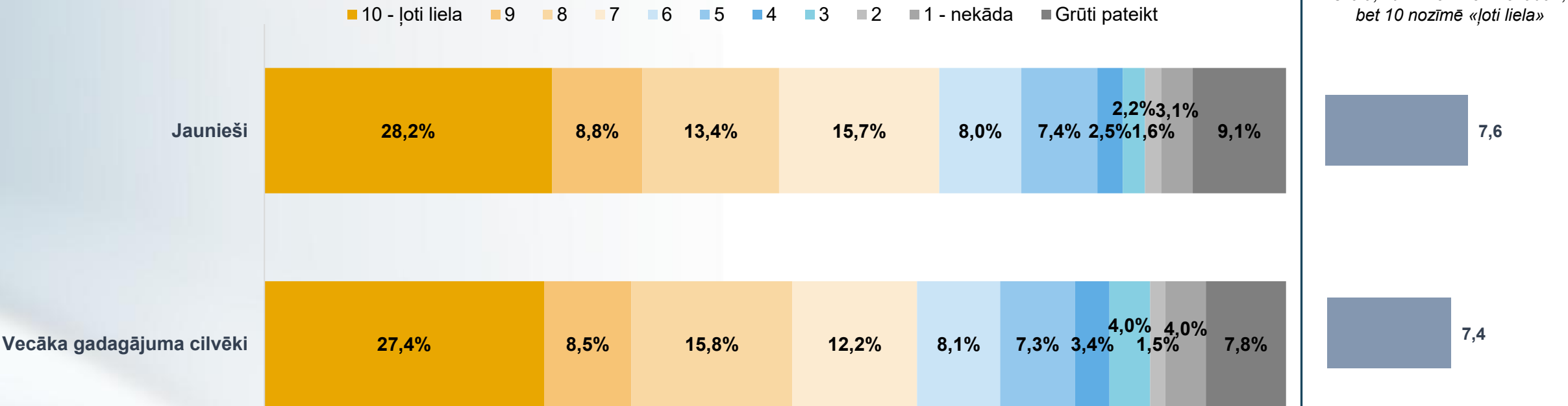
■ Pilnībā piekrītu + Drīzāk piekrītu ■ Pilnībā nepiekrītu + Drīzāk nepiekrītu

Es vai kāds manas ģimenes loceklis pats neapzinoties varētu tikt iesaistīts naudas atmazgāšanā

Priekšstats par naudas atmazgāšanu vecuma grupās

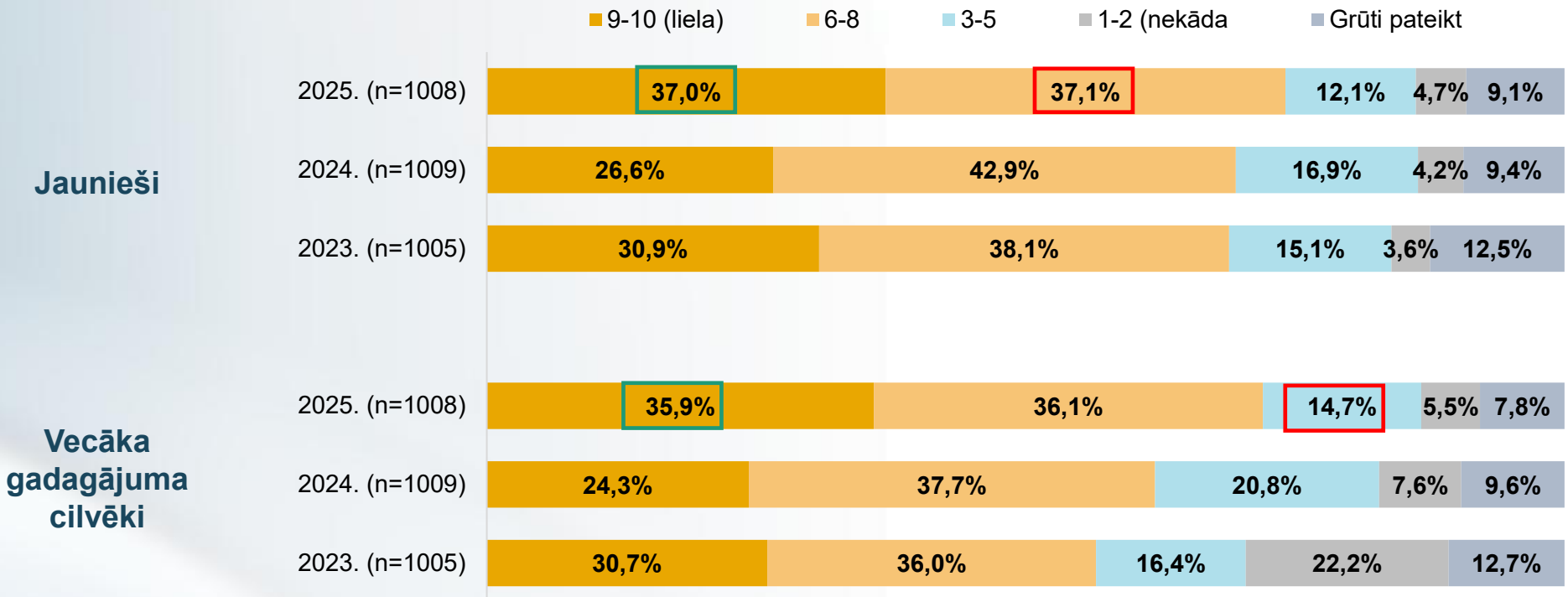
Q. Lūdzu, novērtējiet, cik liela, Jūsaprāt, ir iespējamība, ka šīs cilvēku grupas pašiem neapzinoties var tikt iesaistītas naudas atmazgāšanā!

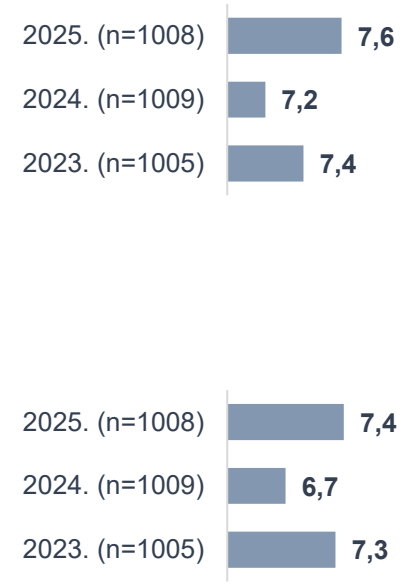
Priekšstats par naudas atmazgāšanu vecuma grupās

Q. Lūdzu, novērtējiet, cik liela, Jūsaprāt, ir iespējamība, ka šīs cilvēku grupas pašiem neapzinoties var tikt iesaistītas naudas atmazgāšanā!

2023., 2024. gada aptauju datu salīdzinājums

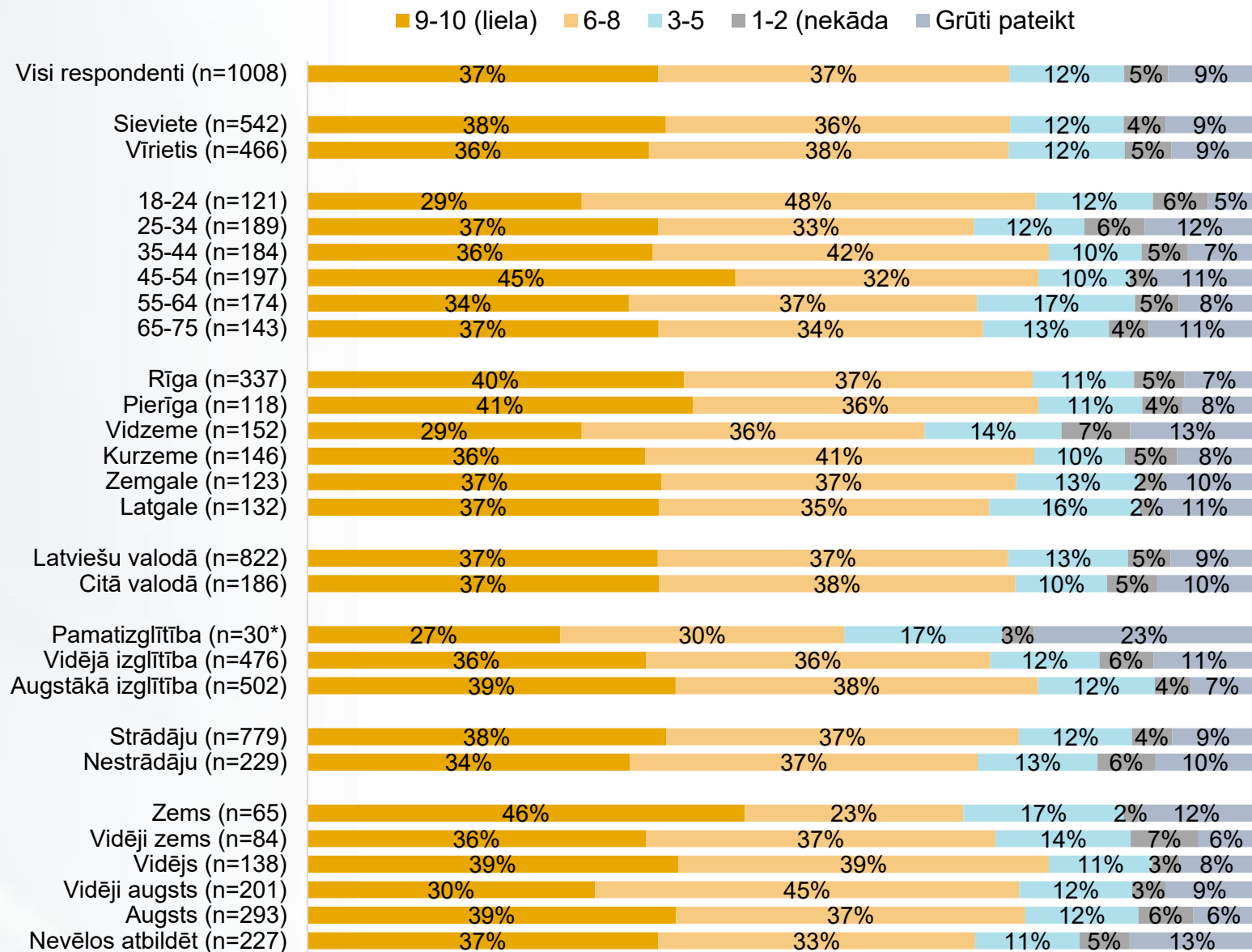
Vidējais vērtējums 10 punktu skalā, kur 1 nozīmē «nekāda», bet 10 nozīmē «ļoti liela»

Priekšstats par naudas atmazgāšanu respondentu grupās

Q. Cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no zemāk minētajiem izteikumiem – pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?

Jaunieši

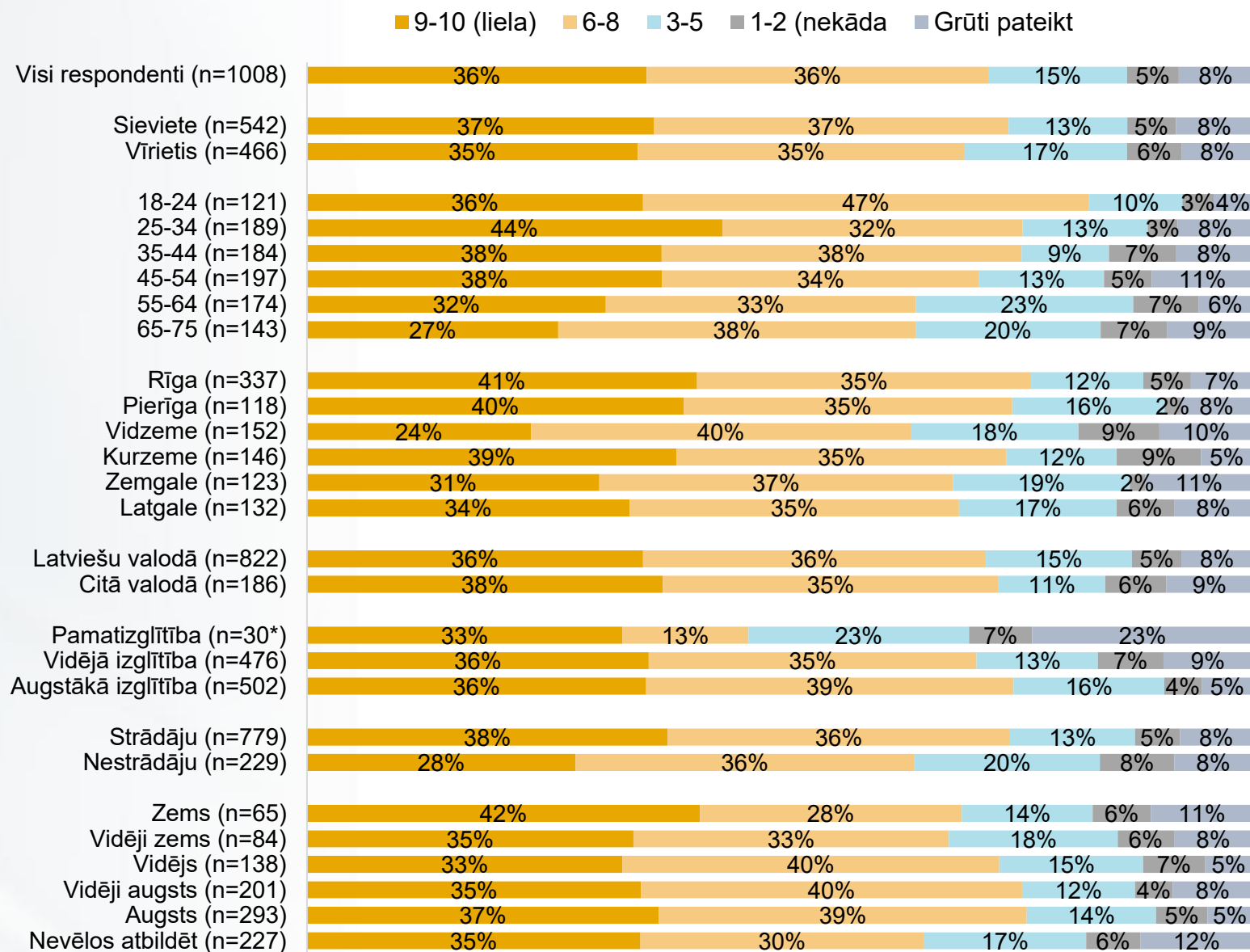
Priekšstats par naudas atmazgāšanu respondentu grupās

Finanšu izlūkošanas dienests

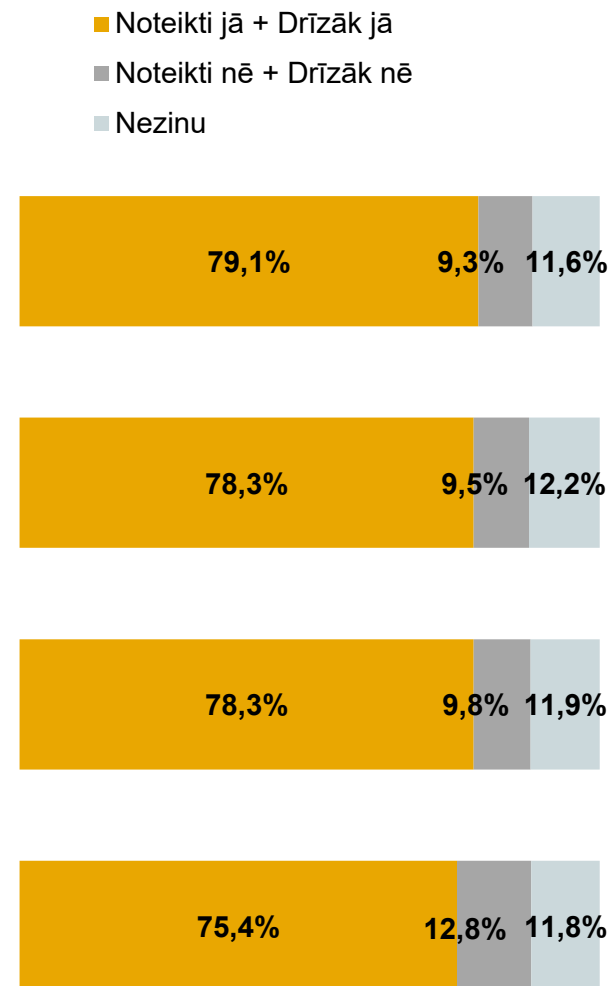
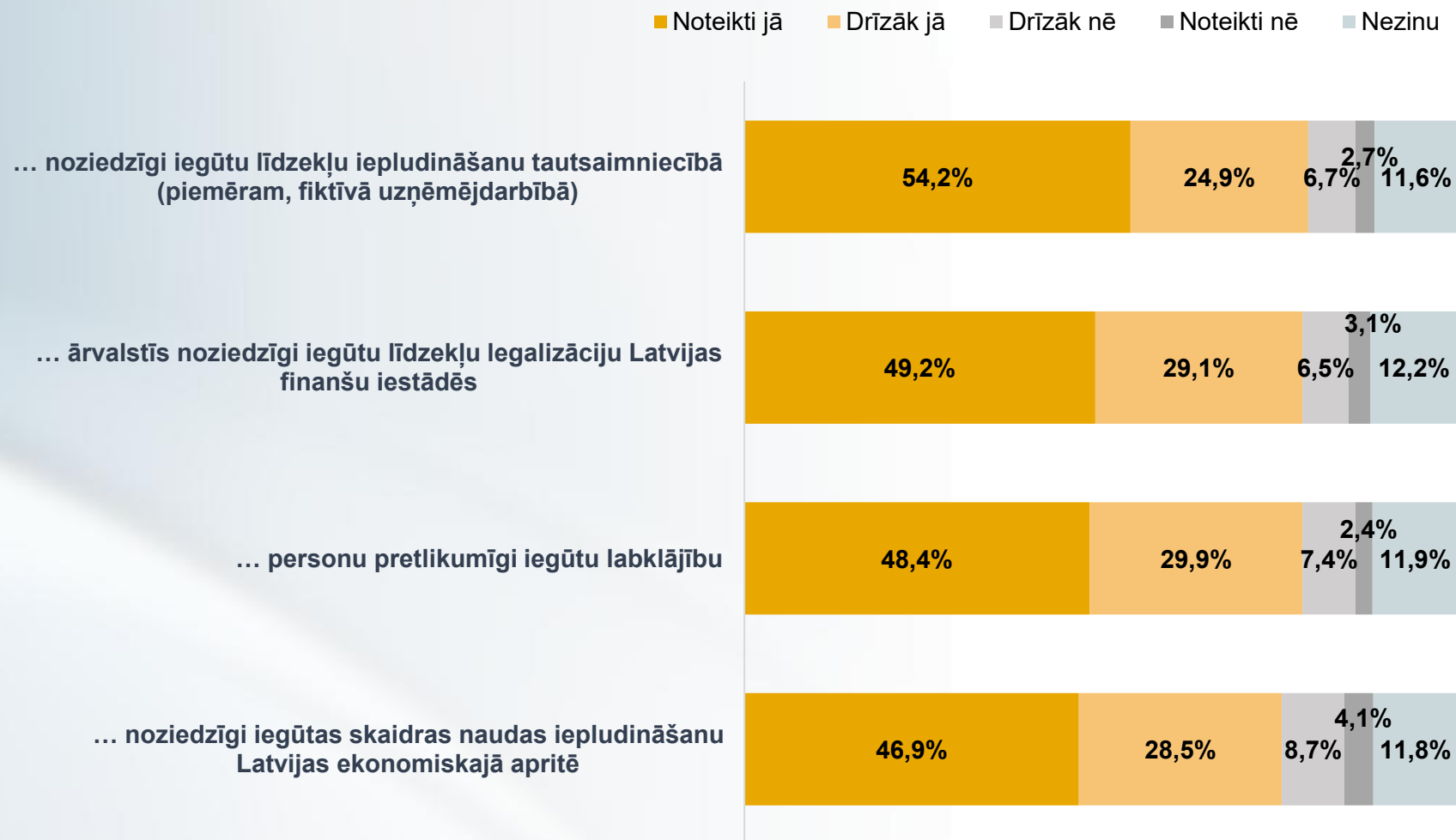
Q. Cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no zemāk minētajiem izteikumiem – pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?

Vecāka gadagājuma cilvēki

Naudas atmazgāšanas novēršanas nozīme

Q. Vai Jūs redzat nepieciešamību cīnīties ar naudas atmazgāšanu, lai nepieļautu ...?

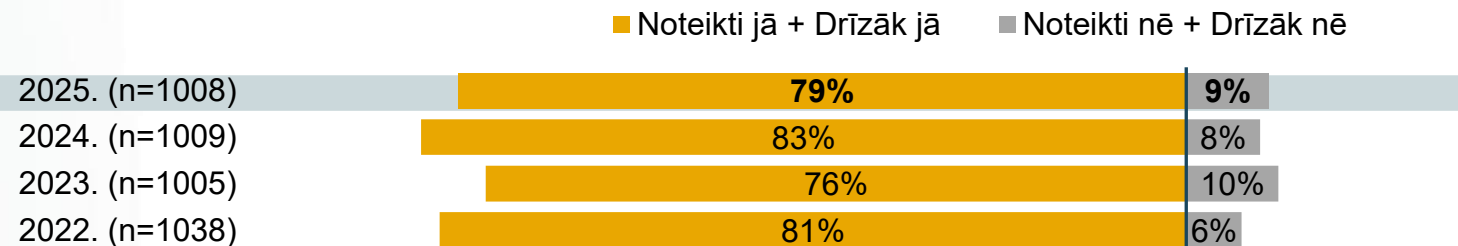

Naudas atmazgāšanas novēršanas nozīme

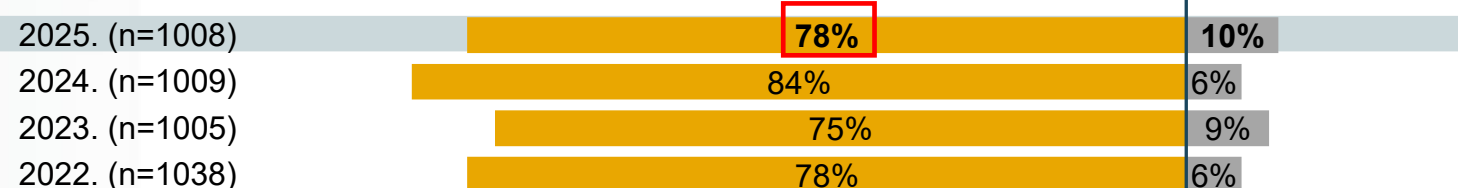
Q. Vai Jūs redzat nepieciešamību cīnīties ar naudas atmazgāšanu, lai nepieļautu ...?

2021., 2022., 2023., 2024. gada aptauju datu salīdzinājums

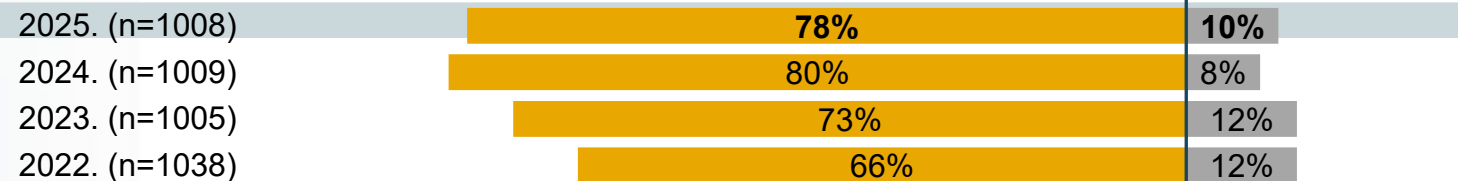
... noziedzīgi iegūtu līdzekļu iepludināšanu
tautsaimniecībā (piemēram, fiktīvā uzņēmējdarbībā)

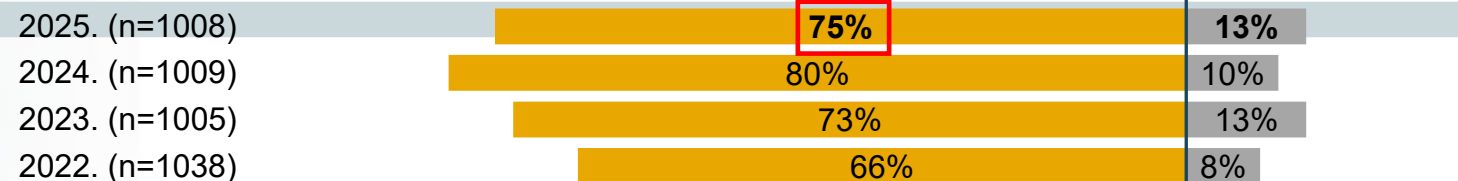
... ārvalstīs noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju
Latvijas finanšu iestādēs

... personu pretlikumīgi iegūtu labklājību

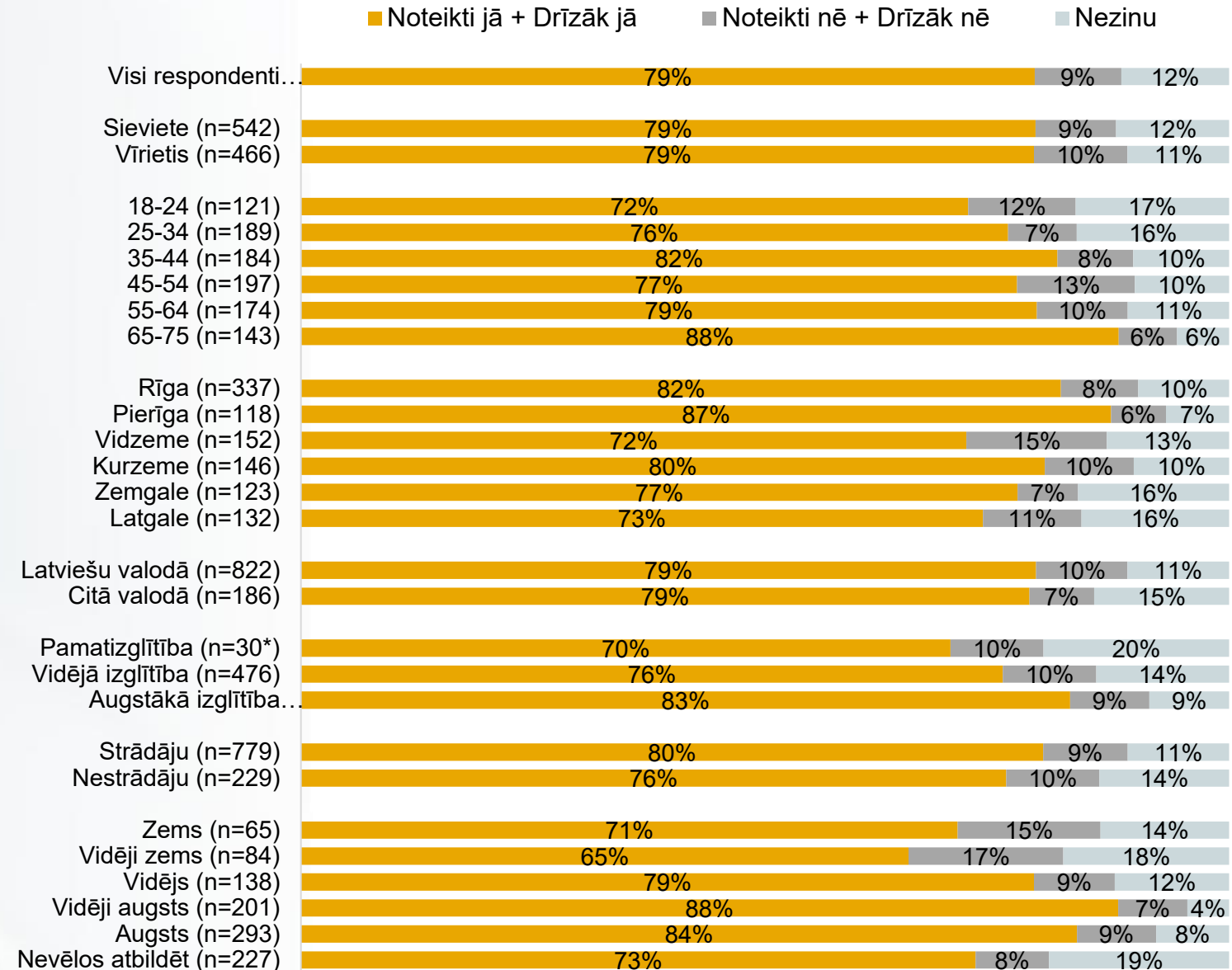
... noziedzīgi iegūtas skaidras naudas
iepludināšanu Latvijas ekonomiskajā apritē

Naudas atmazgāšanas novēršanas nozīme (respondentu grupās)

Q. Vai Jūs redzat nepieciešamību cīnīties ar naudas atmazgāšanu, lai nepieļautu ...?

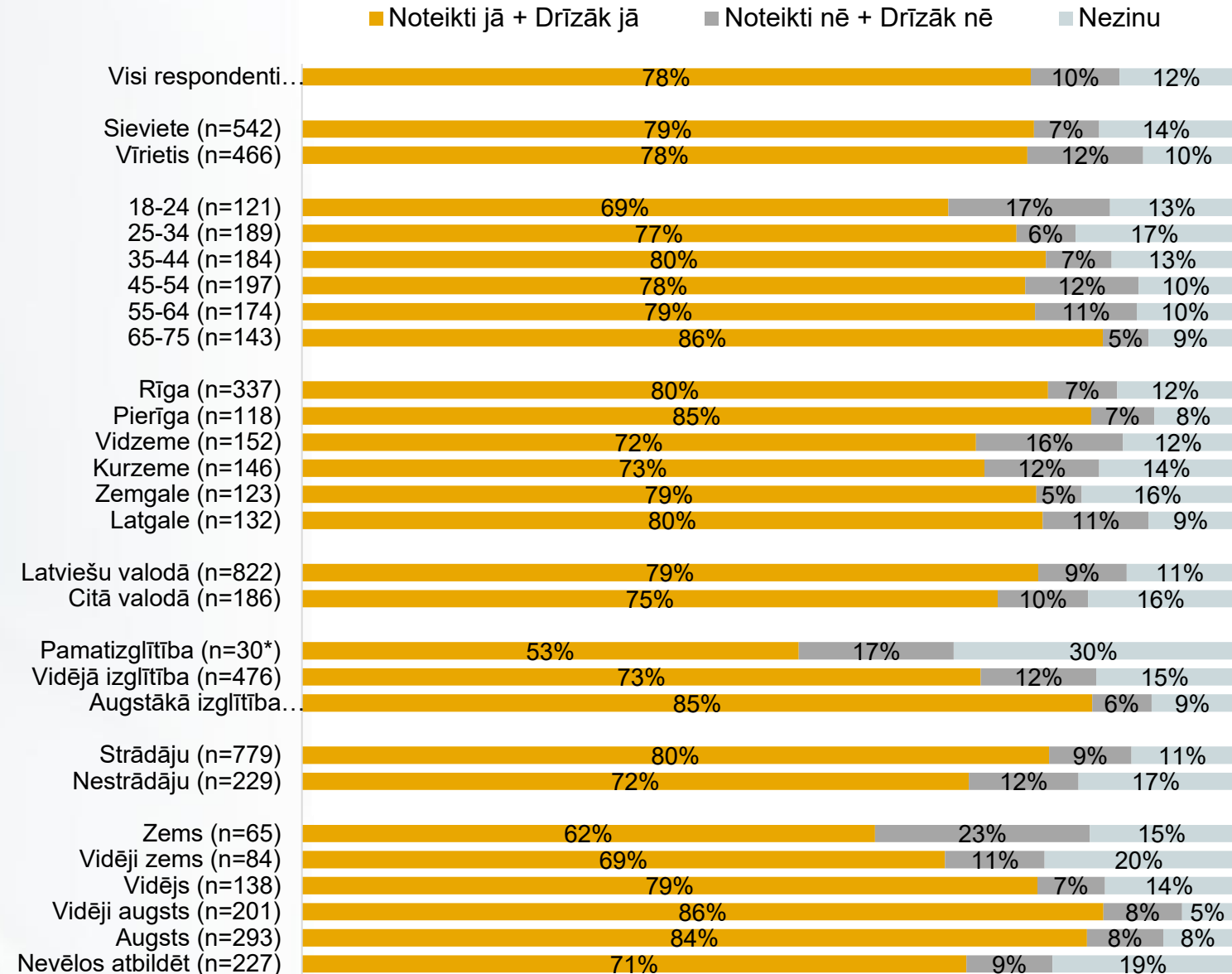
... noziedzīgi iegūtu līdzekļu
iepludināšanu tautsaimniecībā
(piemēram, fiktīvā uzņēmējdarbībā)

Naudas atmazgāšanas novēršanas nozīme (respondentu grupās)

Q. Vai Jūs redzat nepieciešamību cīnīties ar naudas atmazgāšanu, lai nepieļautu ...?

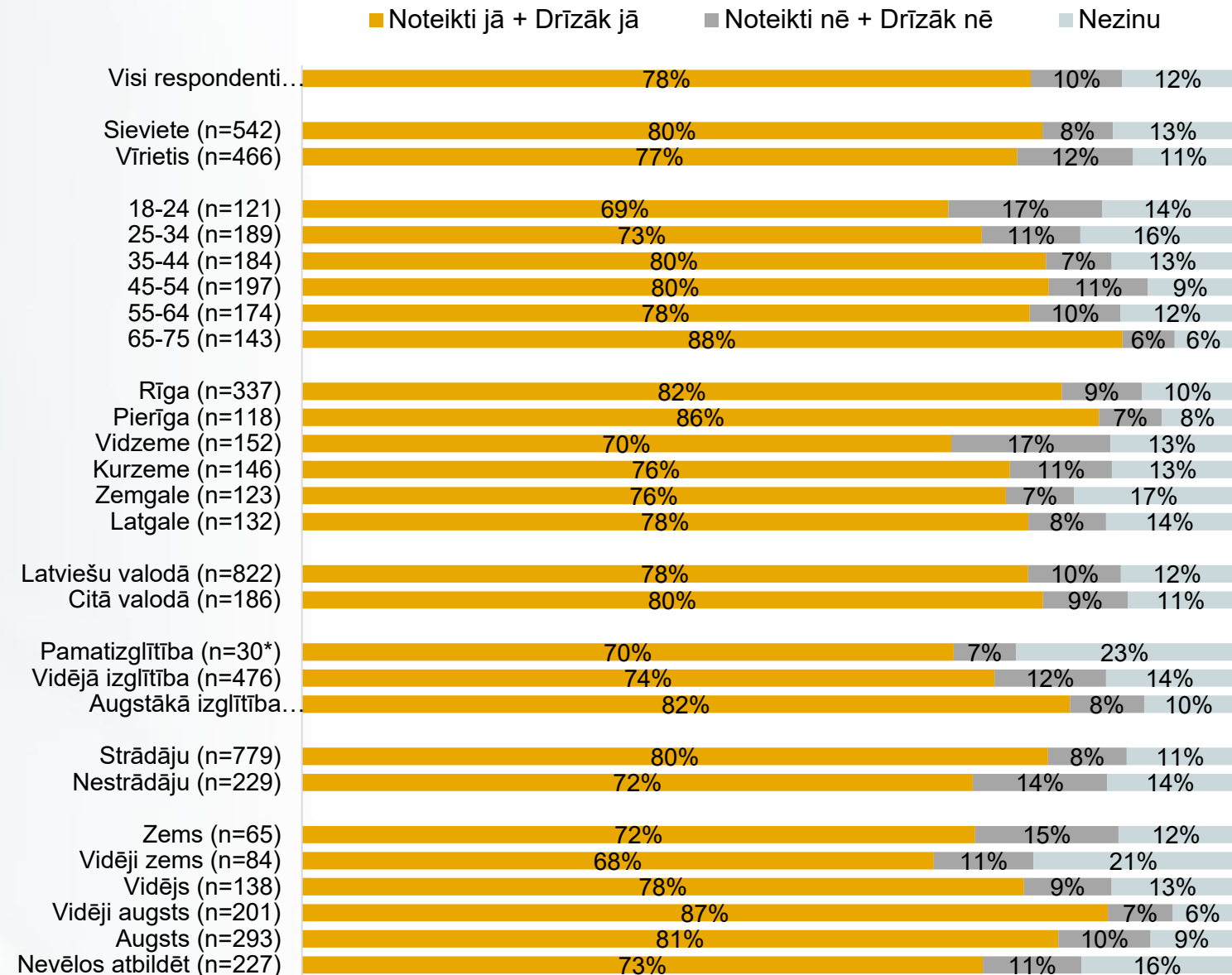
... ārvalstīs noziedzīgi iegūtu
līdzekļu legalizāciju Latvijas
finansu iestādēs

Naudas atmazgāšanas novēršanas nozīme (respondentu grupās)

Q. Vai Jūs redzat nepieciešamību cīnīties ar naudas atmazgāšanu, lai nepieļautu ...?

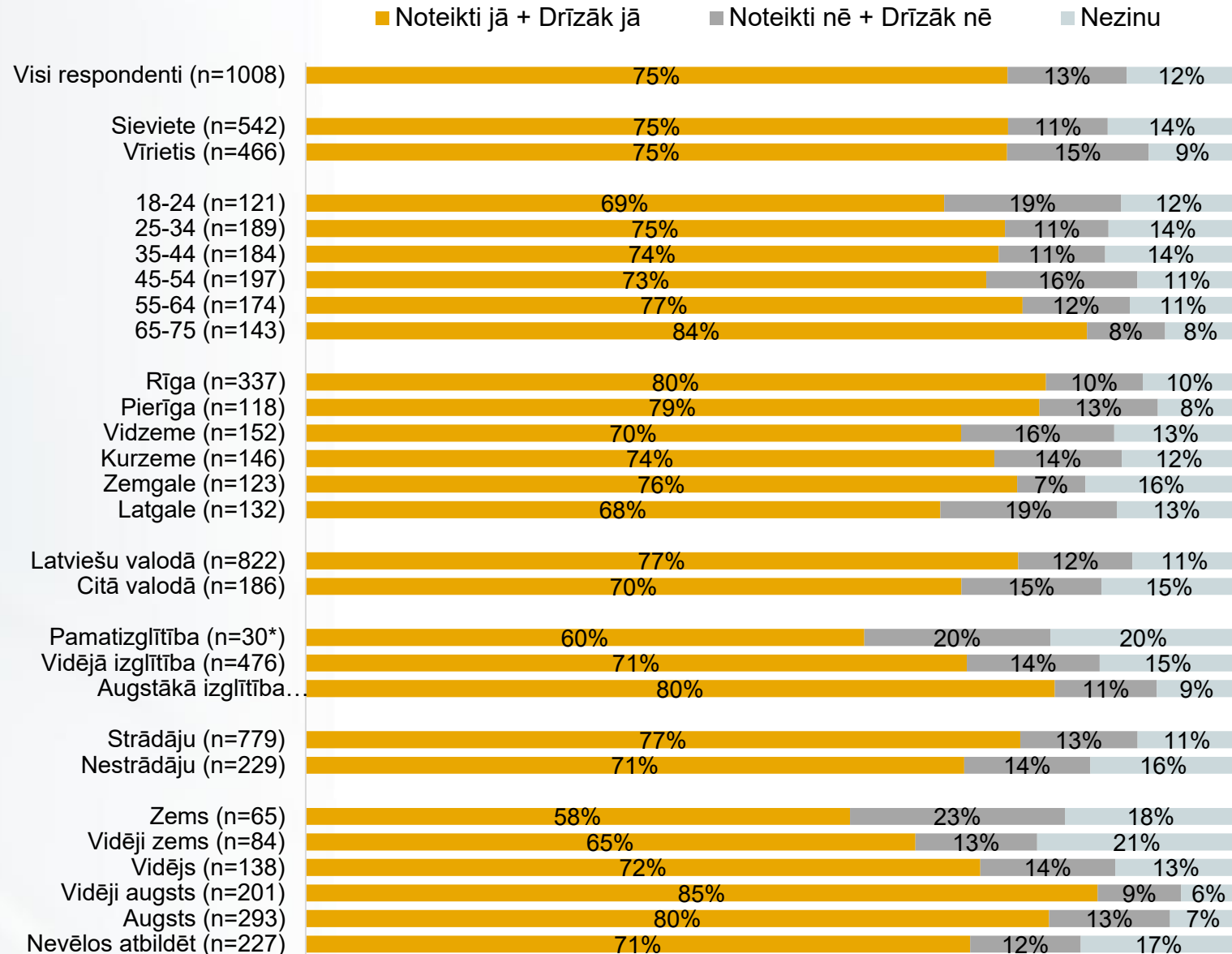
... personu pretlikumīgi
iegūtu labklājību

Naudas atmazgāšanas novēršanas nozīme (respondentu grupās)

Q. Vai Jūs redzat nepieciešamību cīnīties ar naudas atmazgāšanu, lai nepieļautu ...?

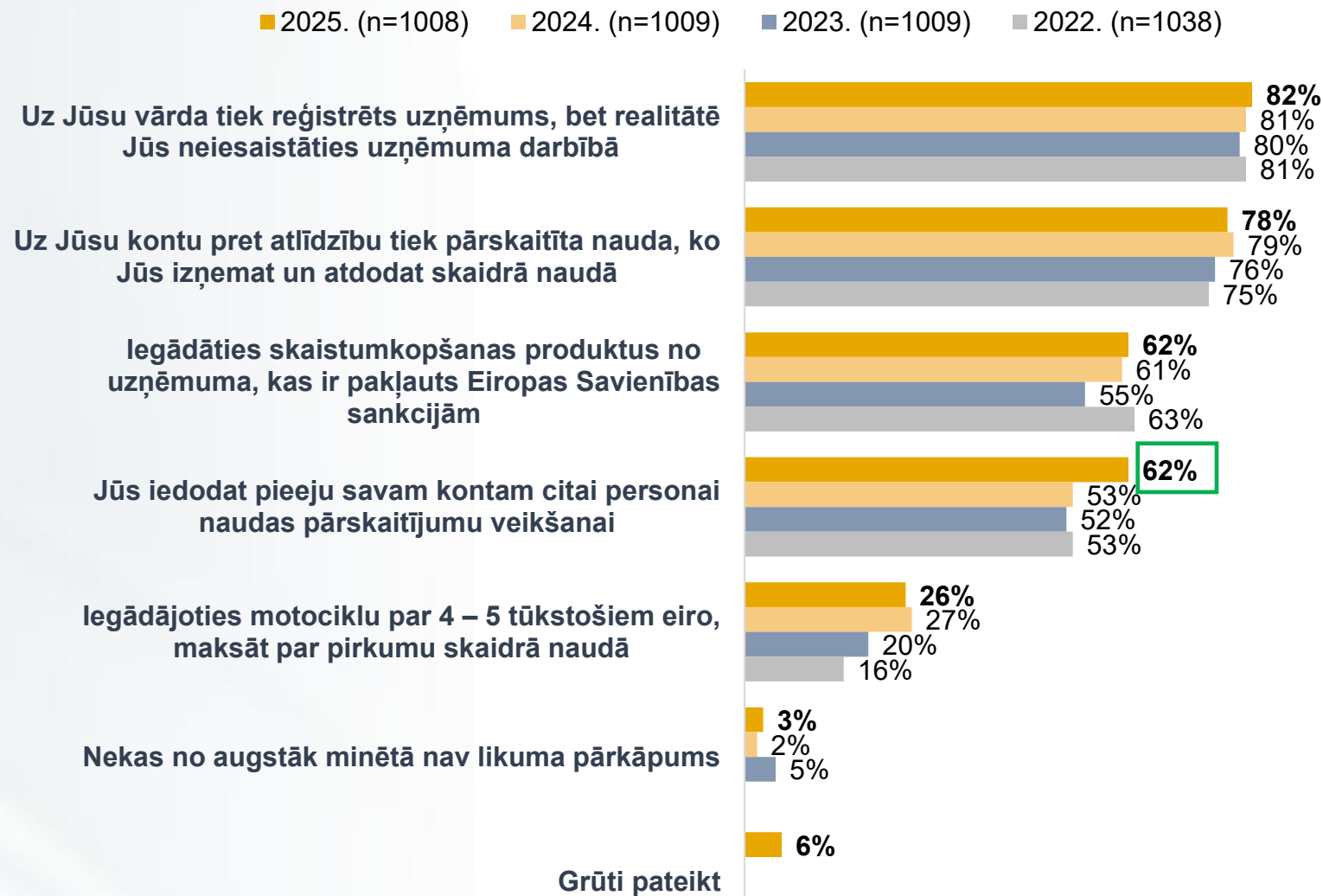
... noziedzīgi iegūtas
skaidras naudas
iepludināšanu Latvijas
ekonomiskajā aprītē

Likuma pārkāpumu uztvere

Q. Kuras no šīm darbībām, Jūsaprāt, ir likuma pārkāpumi?

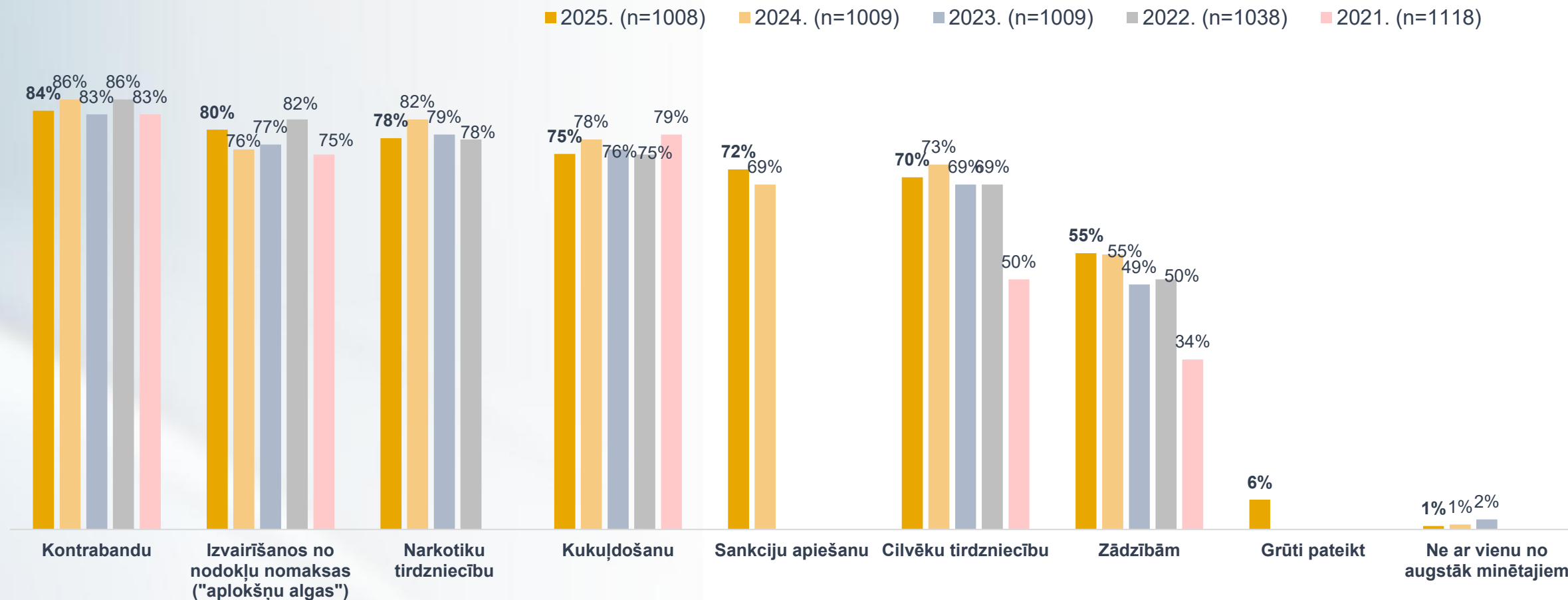
2022., 2023., 2024. gada aptauju datu salīdzinājums

Naudas atmazgāšana un saistītie noziegumi

Q. Naudas atmazgāšana ir saistīta ar citiem noziegumiem. Lūdzu, atzīmējiet, Jūsuprāt, kuriem!

2021., 2022., 2023., 2024. gada aptauju datu salīdzinājums

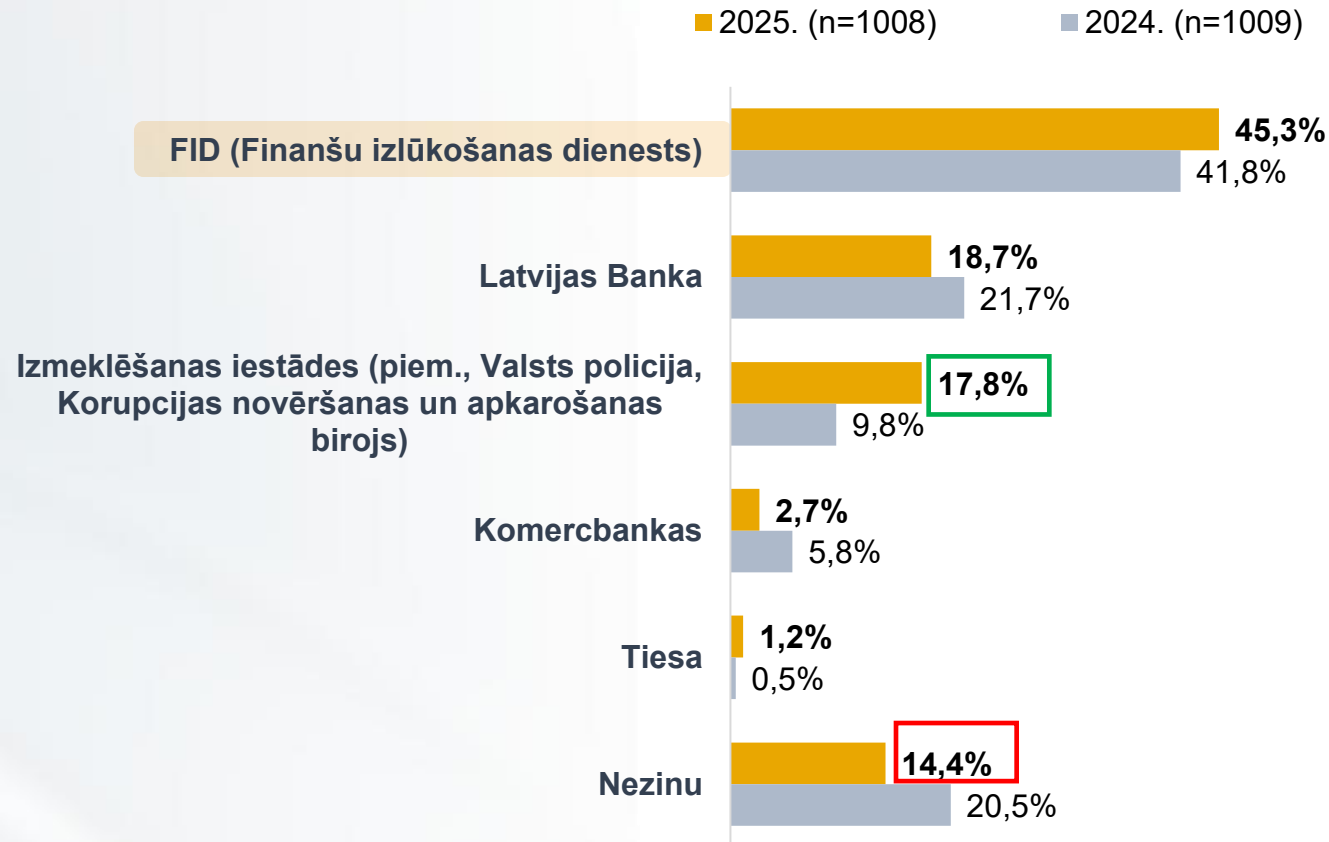
Finanšu izlūkošanas
dienests

3. Priekšstati par Finanšu izlūkošanas dienesta funkcijām

Priekšstats par FID funkcijām - apkopo un analizē komercbanku ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem

Q. Kura iestāde, Jūsaprāt, veic šo darbību?

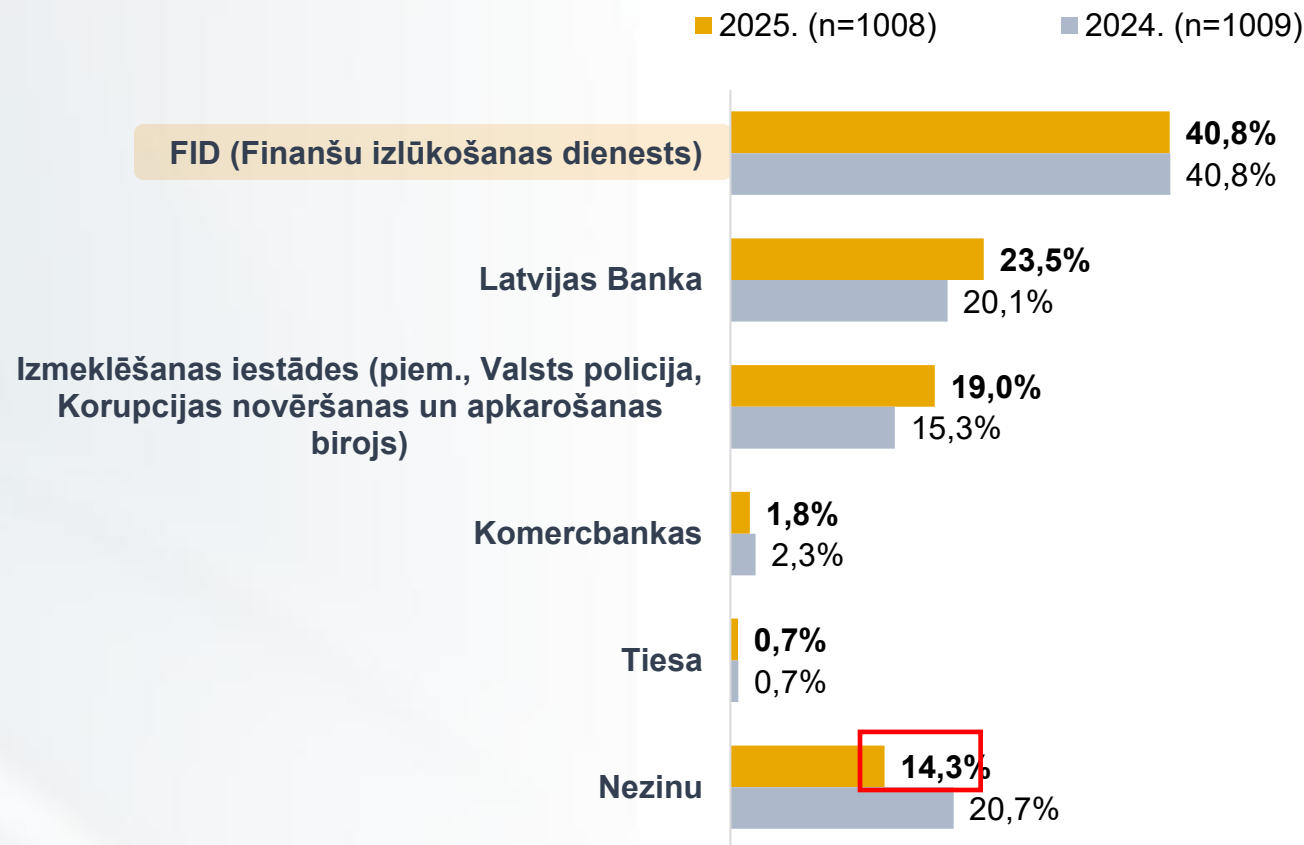
2024. gada aptauju datu salīdzinājums

Priekšstats par FID funkcijām - uzrauga komercbankas naudas atmazgāšanas jomā

Q. Kura iestāde, Jūsaprāt, veic šo darbību?

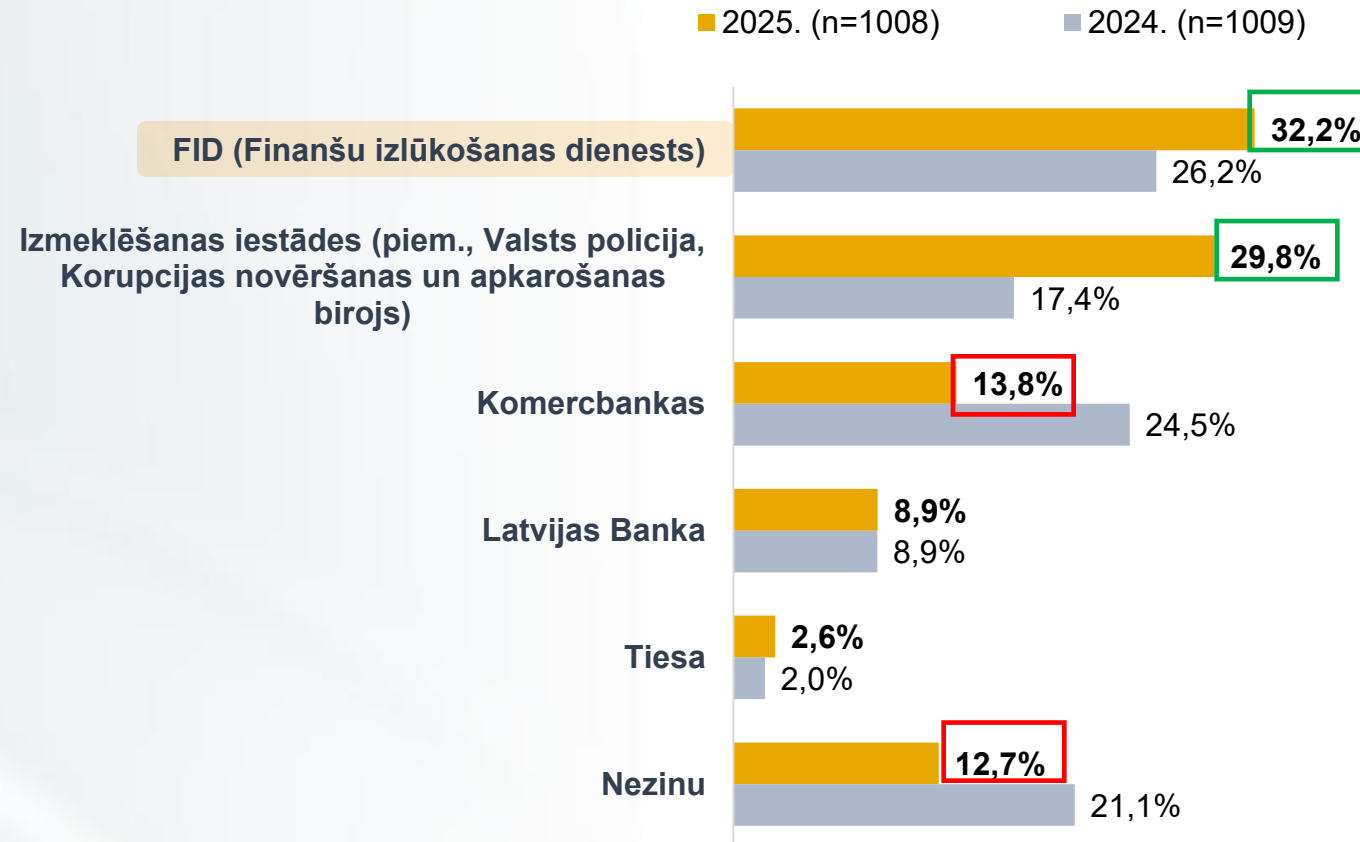
2024. gada aptauju datu salīdzinājums

Priekšstats par FID funkcijām - sniedz informāciju izmeklēšanas iestādēm, prokuratūrai un tiesai naudas atmazgāšanas novēršanai un atklāšanai

Q. Kura iestāde, Jūsaprāt, veic šo darbību?

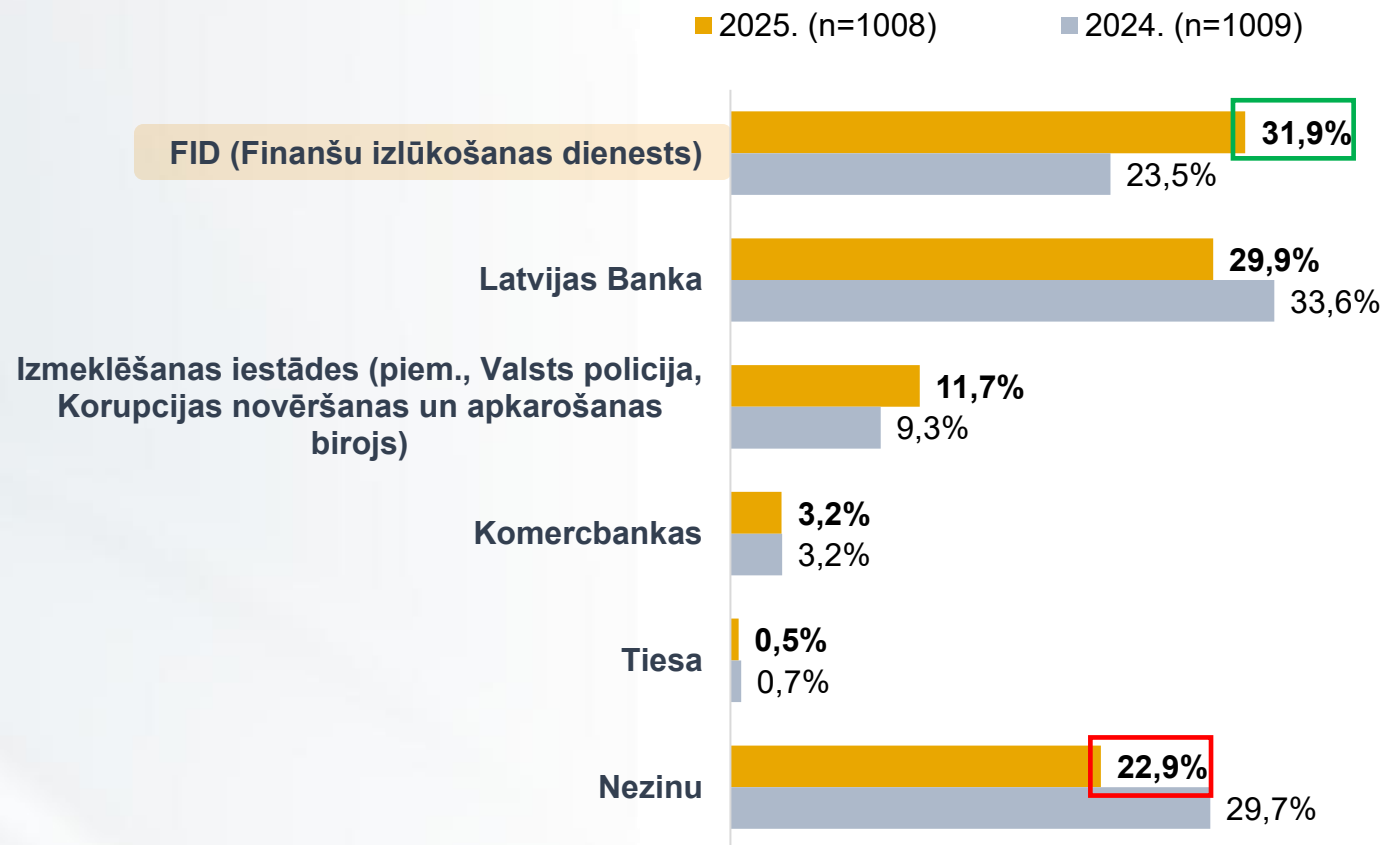
2024. gada aptauju datu salīdzinājums

Priekšstats par FID funkcijām - izstrādā pētījumus un metodiskos materiālus par naudas atmazgāšanas riskiem un tendencēm

Q. Kura iestāde, Jūsaprāt, veic šo darbību?

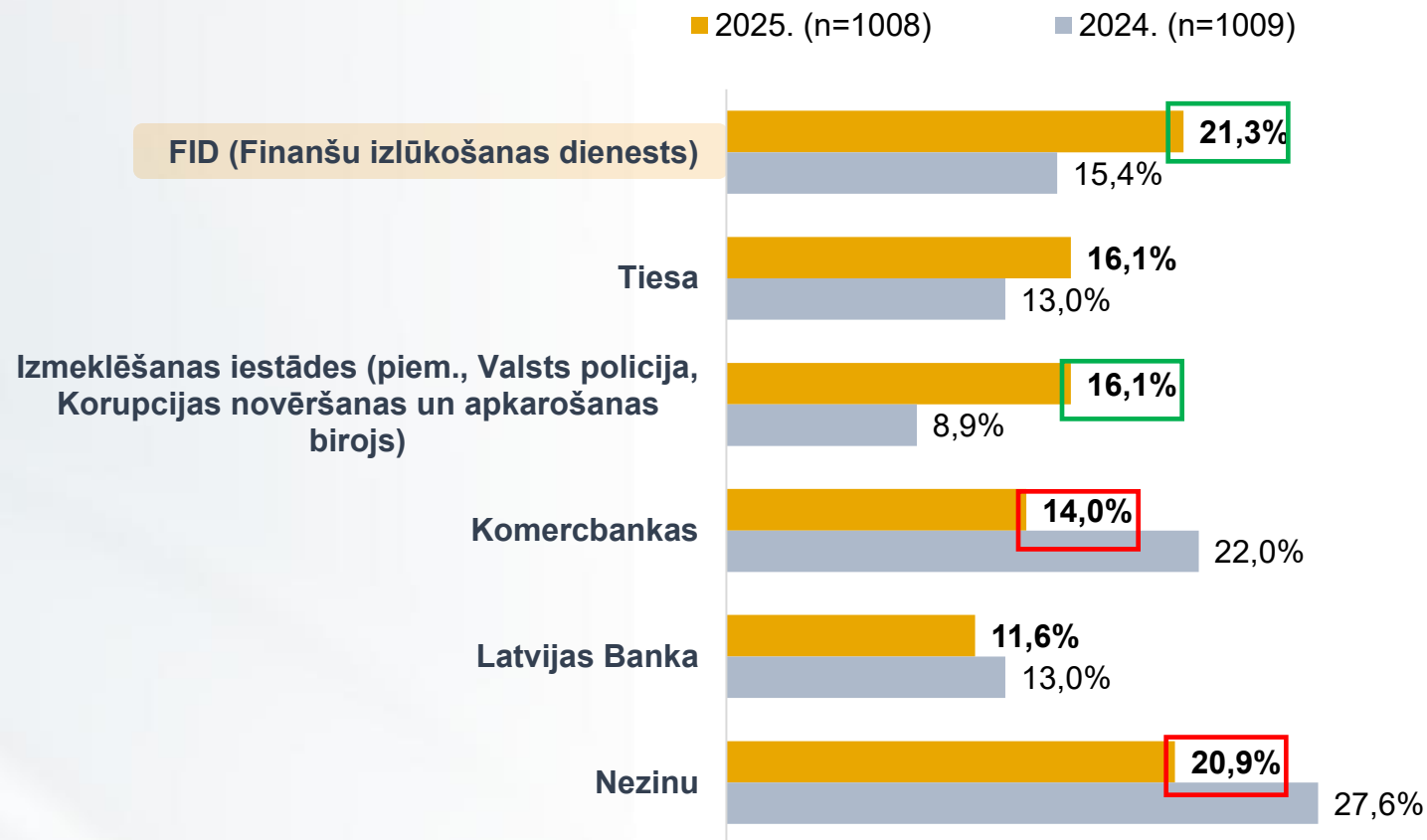
2024. gada aptauju datu salīdzinājums

Priekšstats par FID funkcijām - nosaka, kuriem komercbanku klientiem būtu jāaizver konti

Q. Kura iestāde, Jūsaprāt, veic šo darbību?

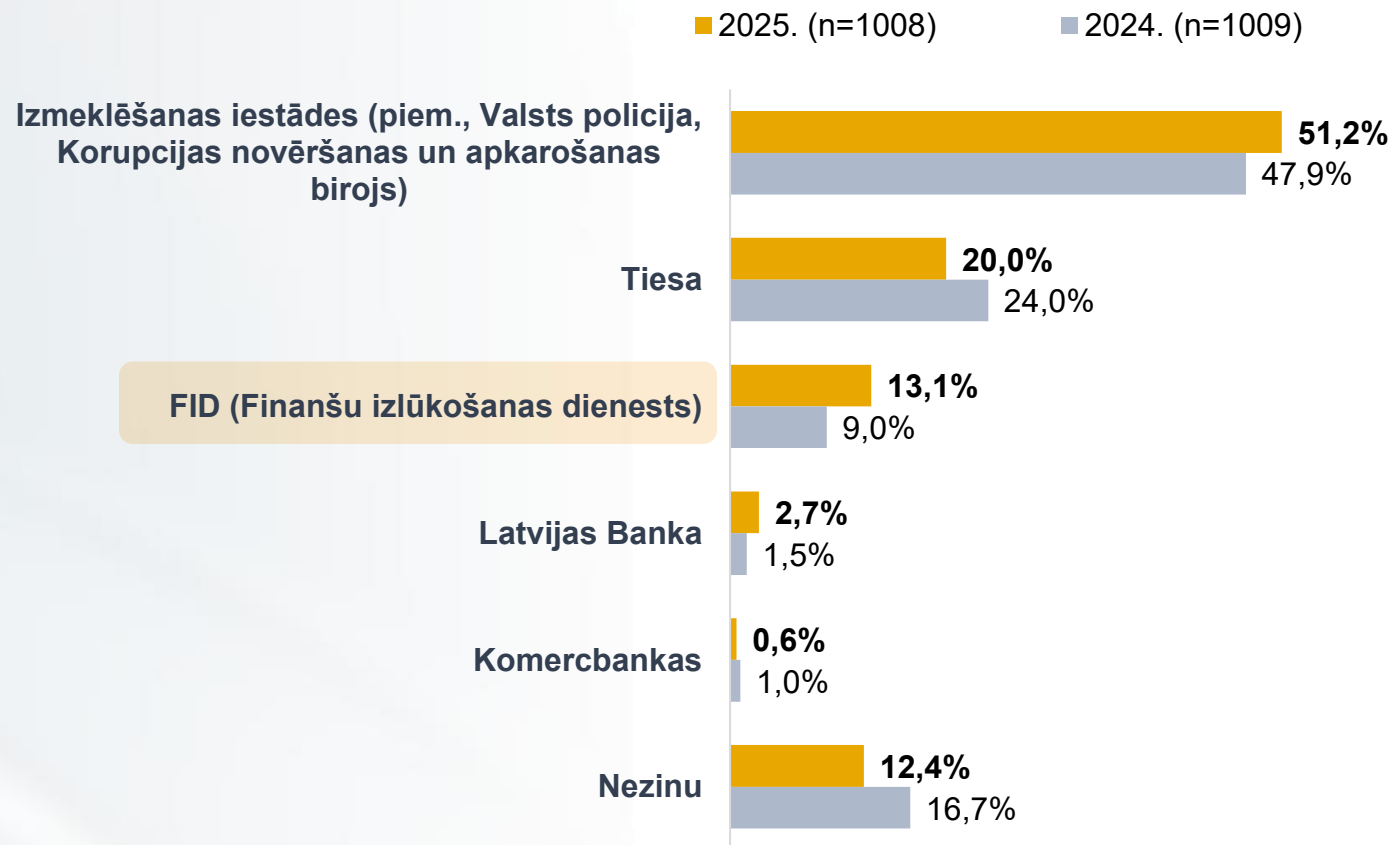
2024. gada aptauju datu salīdzinājums

Priekšstats par FID funkcijām - konfiscē noziedzīgi iegūtus līdzekļus

Q. Kura iestāde, Jūsaprāt, veic šo darbību?

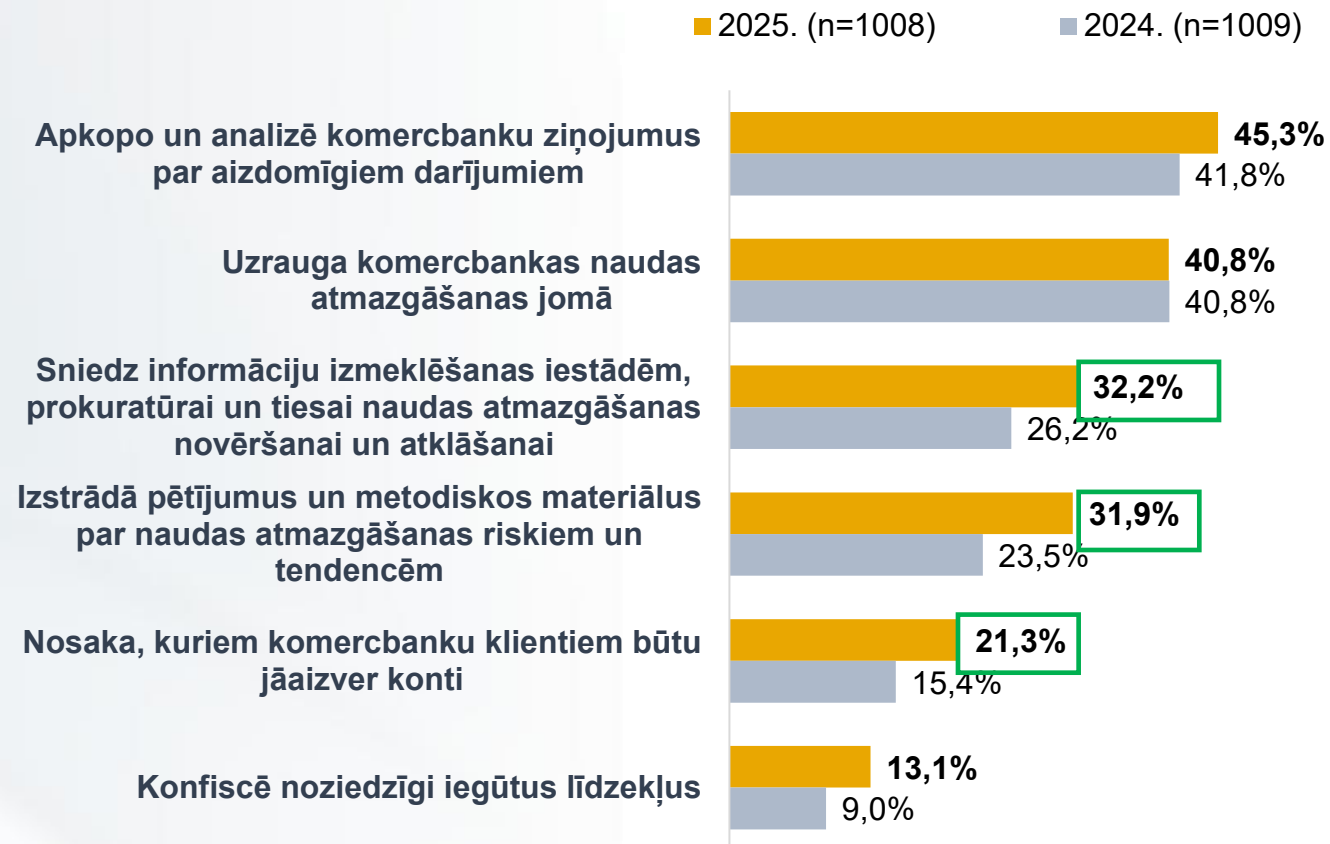
2024. gada aptauju datu salīdzinājums

Kopējais priekšstats par FID funkcijām

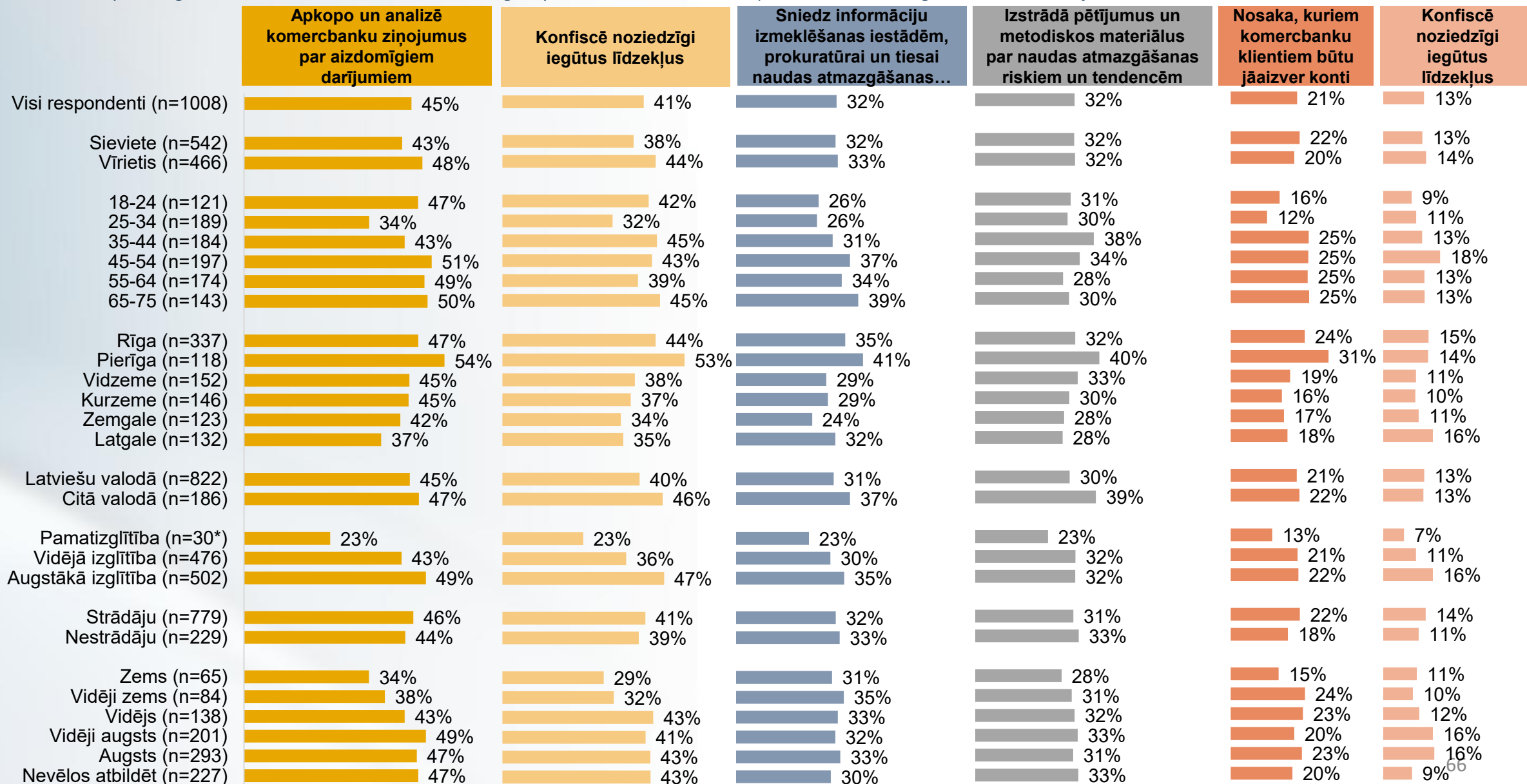
Q. Kura iestāde, Jūsaprāt, veic šo darbību?

2024. gada aptauju datu salīdzinājums

Priekšstats par FID funkcijām respondentu grupās

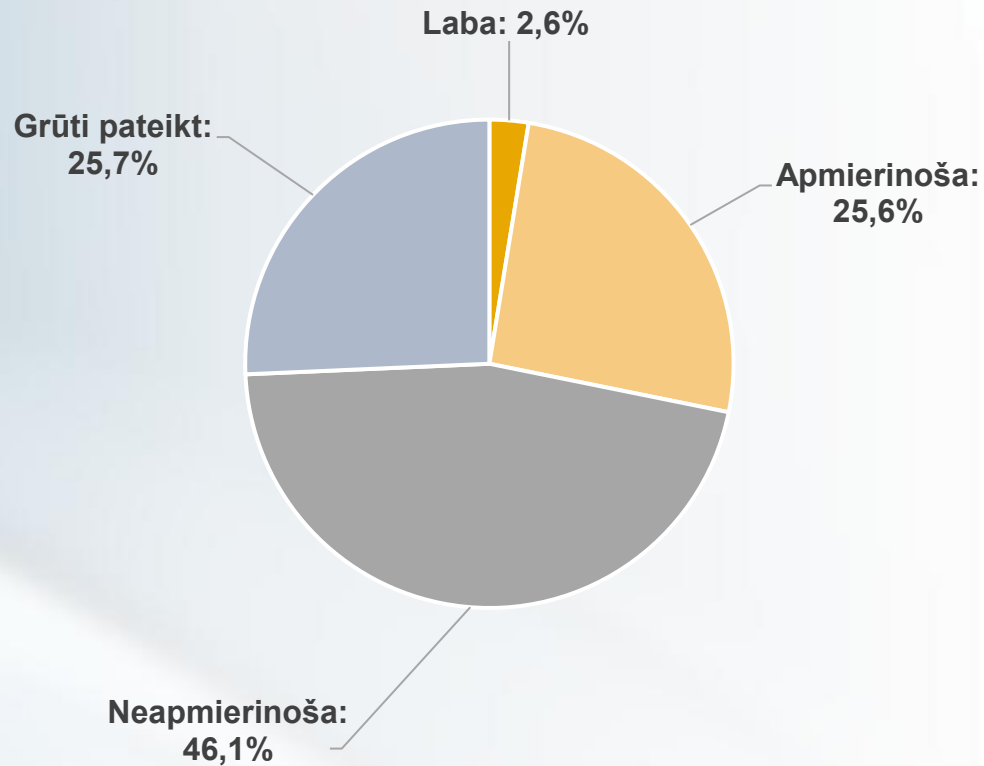
Q. Kam, Jūsaprāt, ir galvenā ietekme uz to, kādus un cik stingrus pasākumus, norādot uz cīņu ar naudas atmazgāšanu, ievieš Latvijas komercbankas?

4. Latvijas situācijas vērtējums cīņā pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju

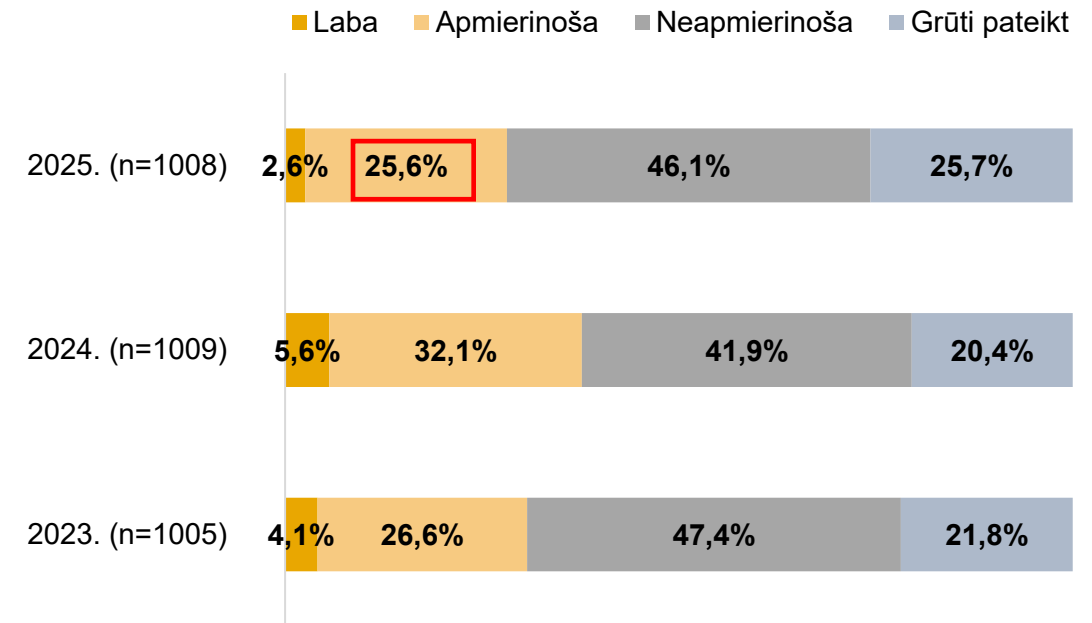
Situācijas novērtējums cīņā ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju

Q. Kā Jūs vērtējat Latvijas panākumus cīņā pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, vai esošā situācija ir...?

Bāze: visi respondenti, n=1008

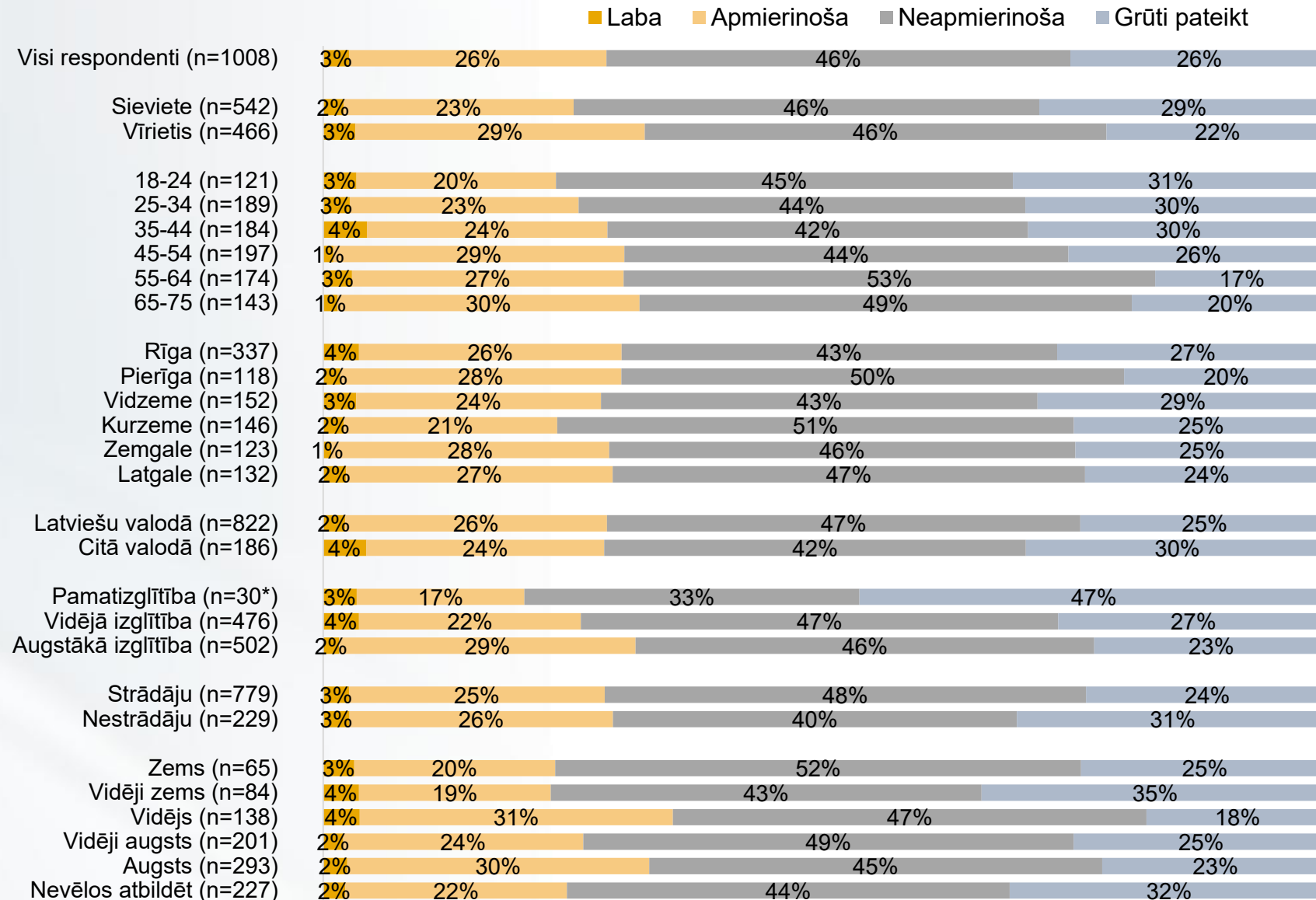
2023., 2024. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: «n» skatīt grafikā

Situācijas novērtējums cīņā ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju (respondentu grupās)

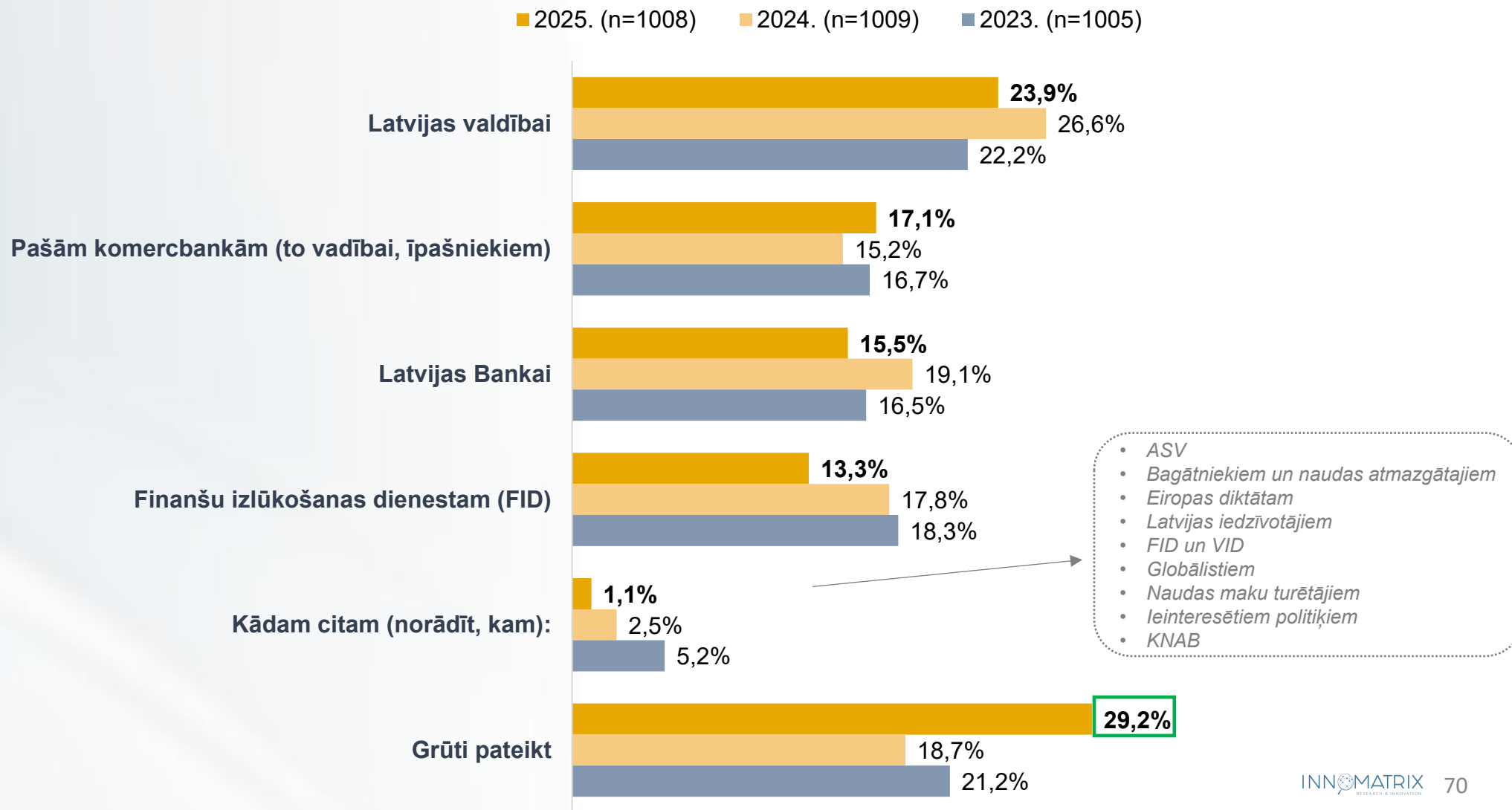
Q. Kā Jūs vērtējat Latvijas panākumus cīņā pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, vai esošā situācija ir...?

Ietekmes puses cīņā ar naudas atmazgāšanu

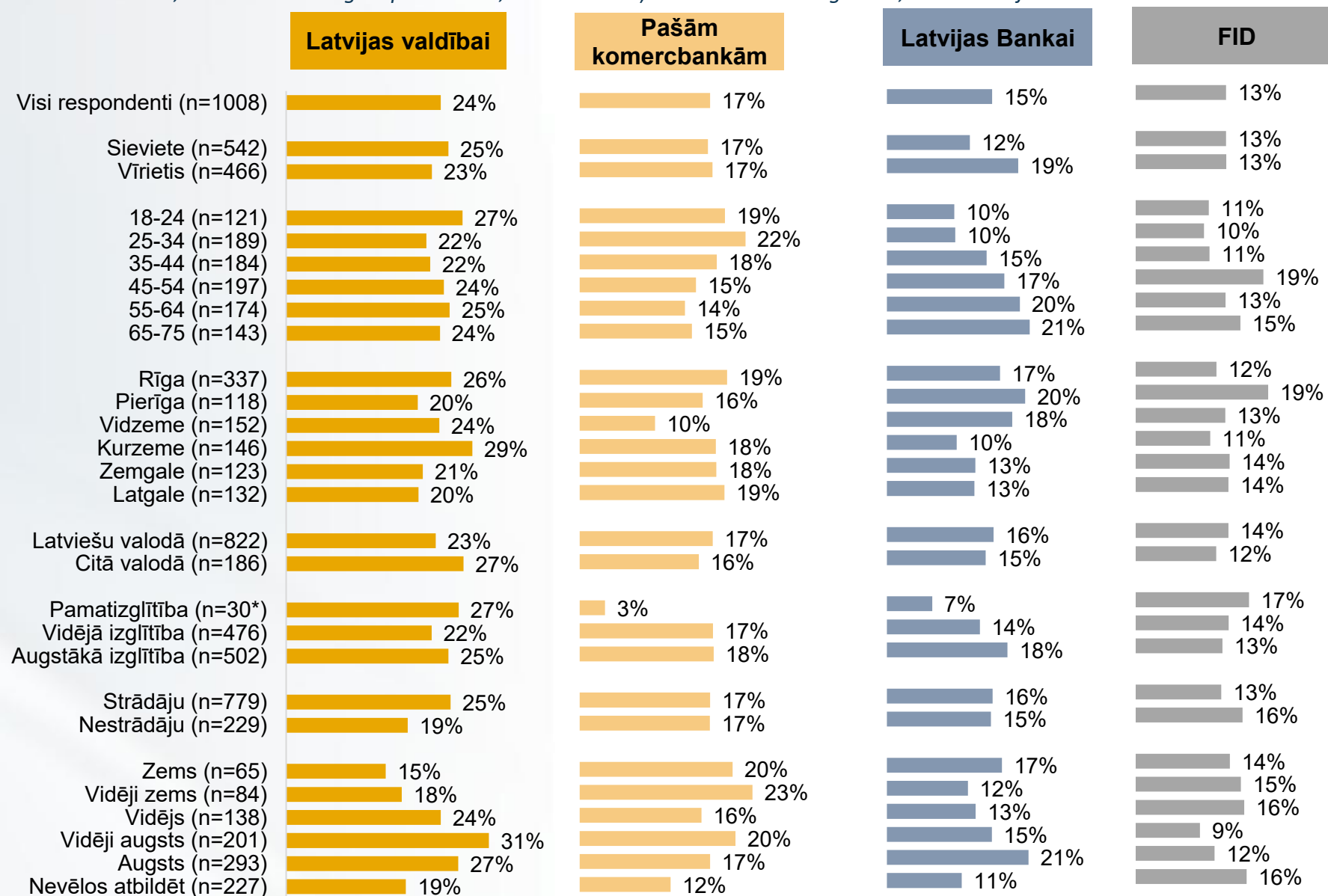
Q. Kam, Jūsaprāt, ir galvenā ietekme uz to, kādus un cik stingrus pasākumus, norādot uz cīņu ar naudas atmazgāšanu, ievieš Latvijas komercbankas?

2023., 2024. gada aptauju datu salīdzinājums

Ietekmes puses cīņā ar naudas atmazgāšanu (respondentu grupās)

Q. Kam, Jūsaprāt, ir galvenā ietekme uz to, kādus un cik stingrus pasākumus, norādot uz cīņu ar naudas atmazgāšanu, ievieš Latvijas komercbankas?

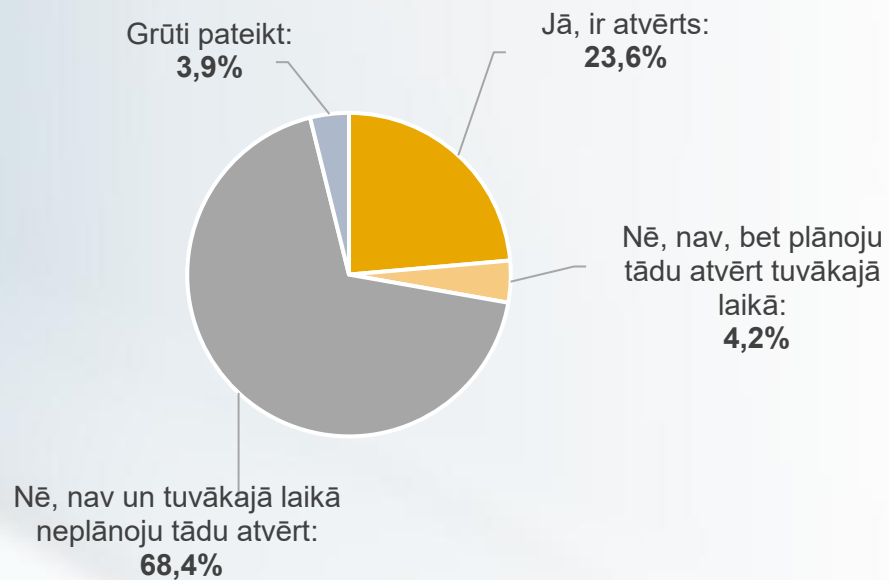

5. Uzskati par ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzējiem

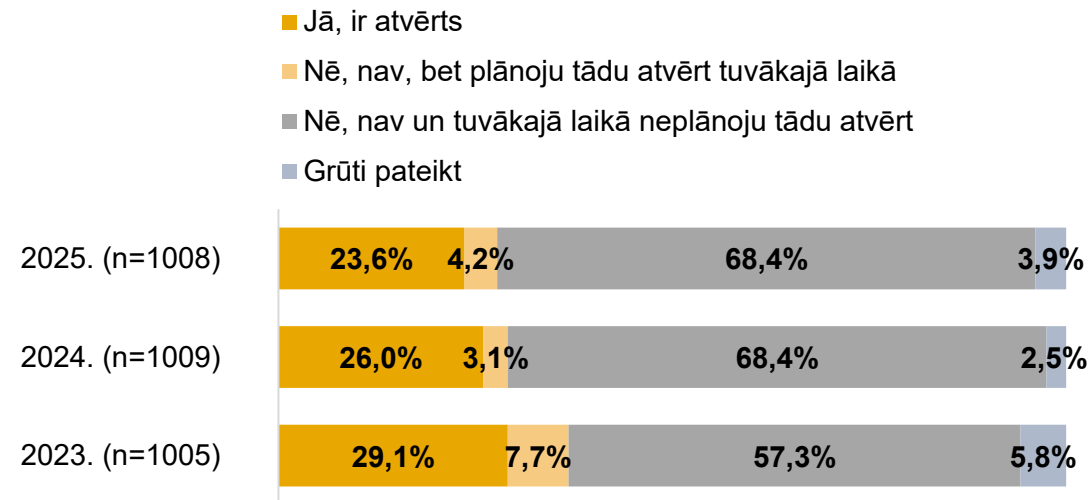
Privātais konts ārvalstu maksājumu sistēmā

Q. Vai Jums pašam/-ai ir atvērts konts kādā no ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzēju sistēmām (piemēram, Revolut, Paysera, Wise)?

Bāze: visi respondenti, n=1008

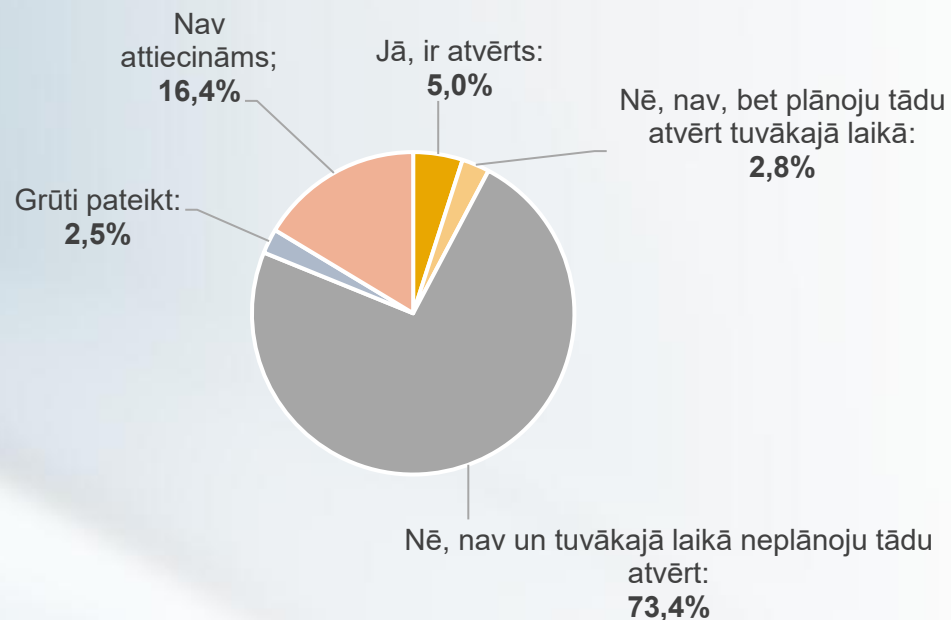
2023., 2024. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: «n» skatīt grafikā

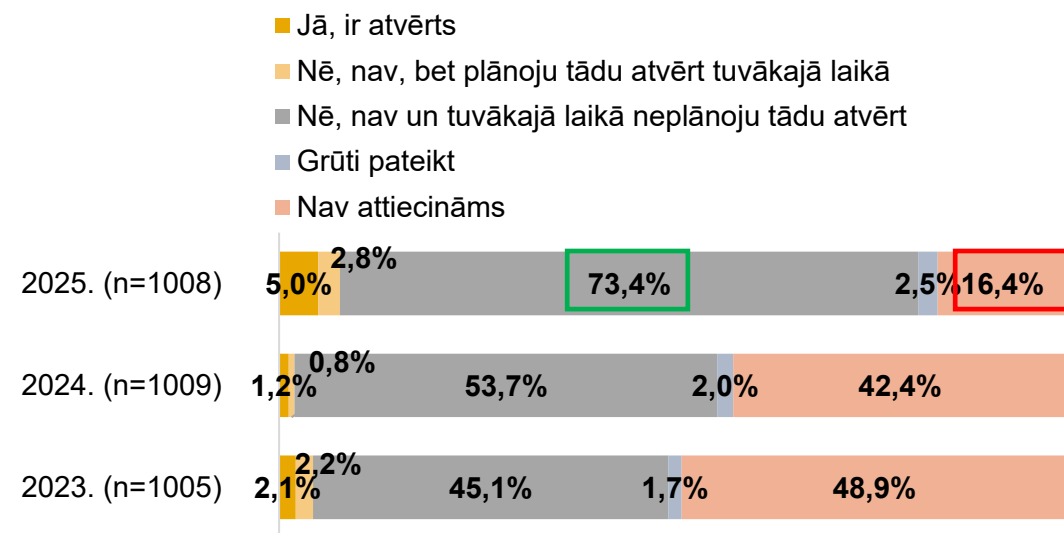
Uzņēmuma konts ārvalstu maksājumu sistēmā

Q. Vai Jums pašam/-ai ir atvērts konts kādā no ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzēju sistēmām (piemēram, Revolut, Paysera, Wise)?

Bāze: visi respondenti, n=1008

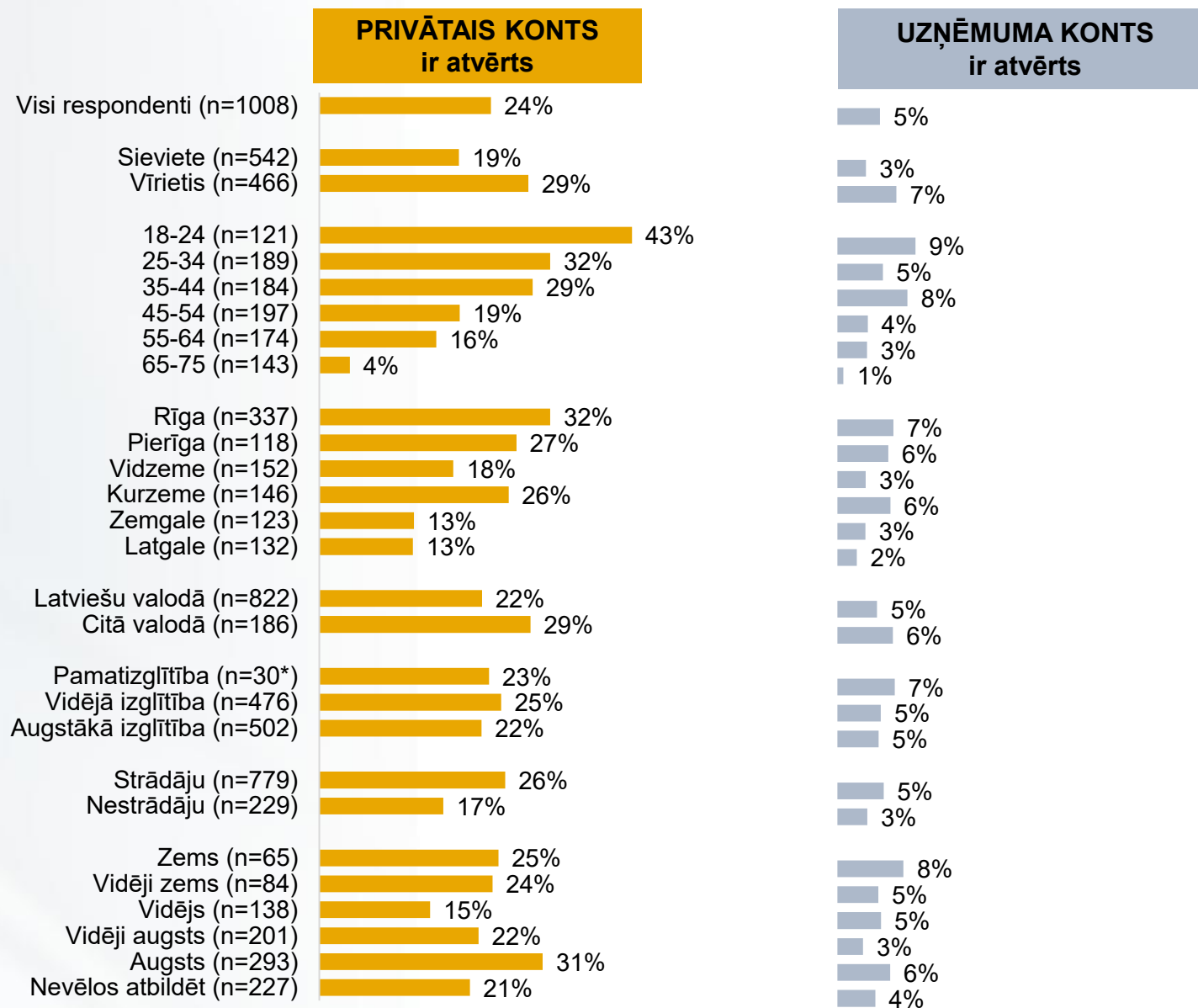
2023., 2024. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: «n» skatīt grafikā

Ārvalstu maksājumu pakalpojumu izmantošana respondentu grupās

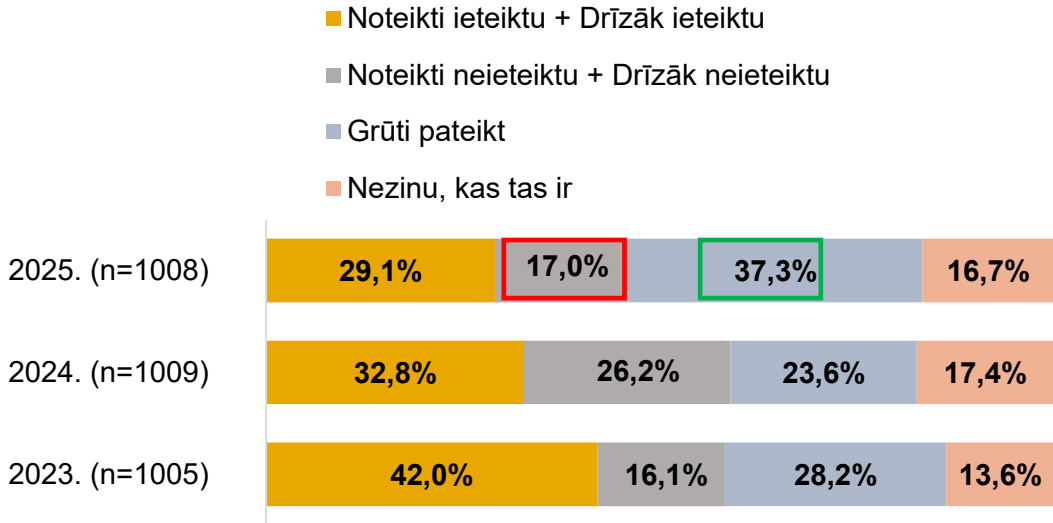
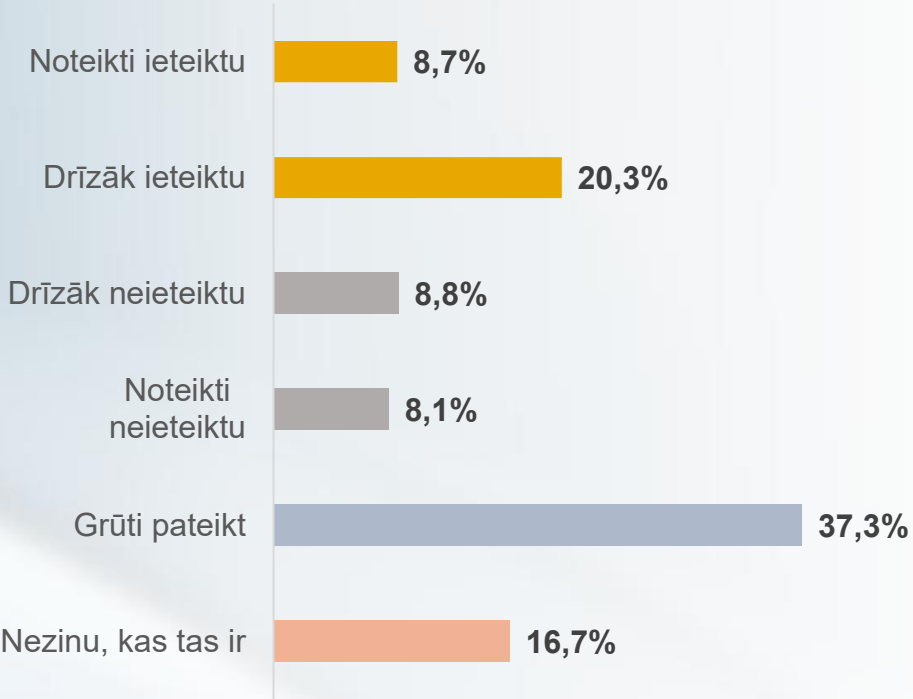
Q. Kam, Jūsaprāt, ir galvenā ietekme uz to, kādus un cik stingrus pasākumus, norādot uz cīņu ar naudas atmazgāšanu, ievieš Latvijas komercbankas?

Ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzēju ieteikums

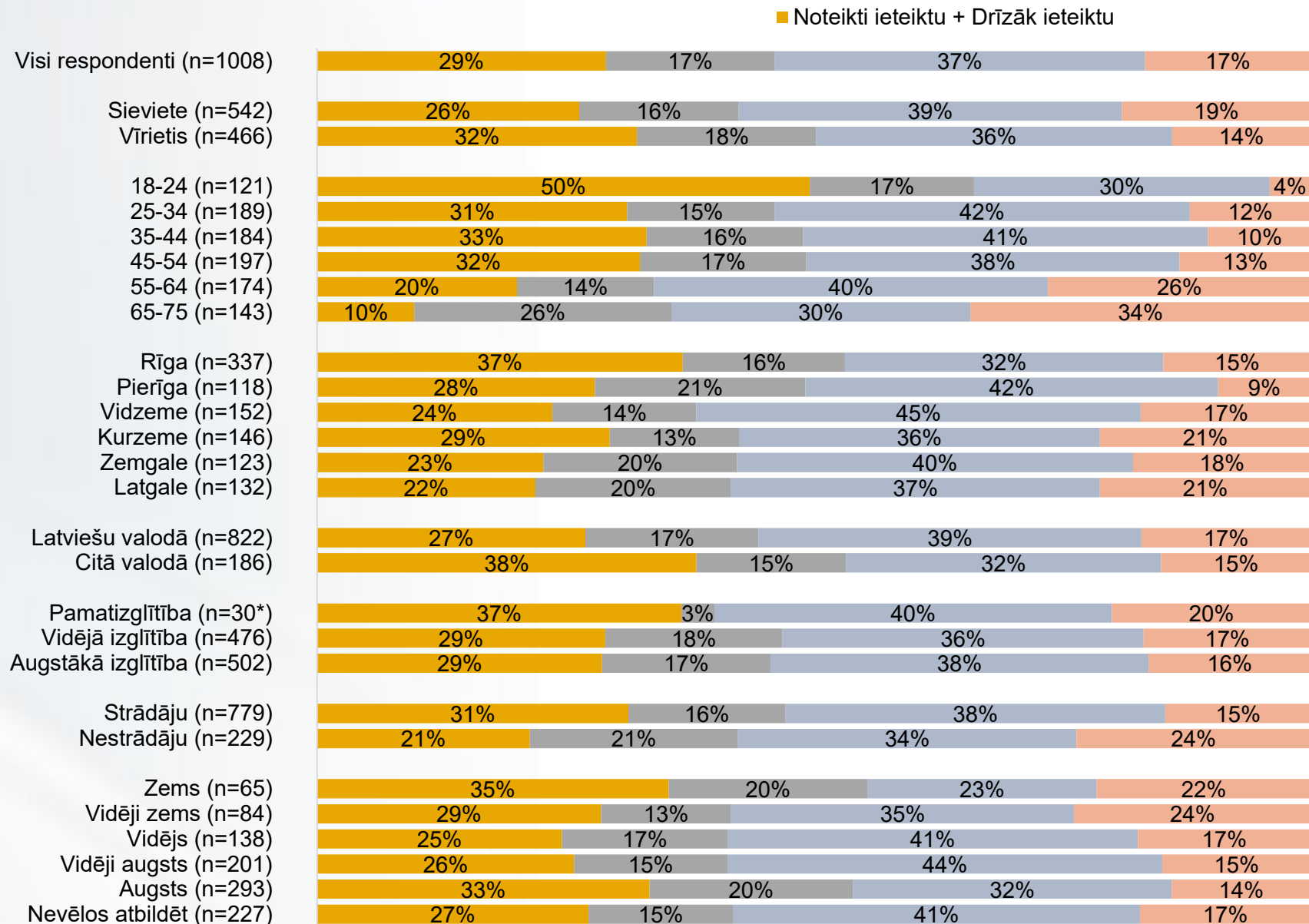
Q. Vai Jūs ieteiktu ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzēju (piemēram, Revolut, Paysera, Wise) izmantošanu?

2023., 2024. gada aptauju datu salīdzinājums

Ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzēju ieteikums respondentu grupās

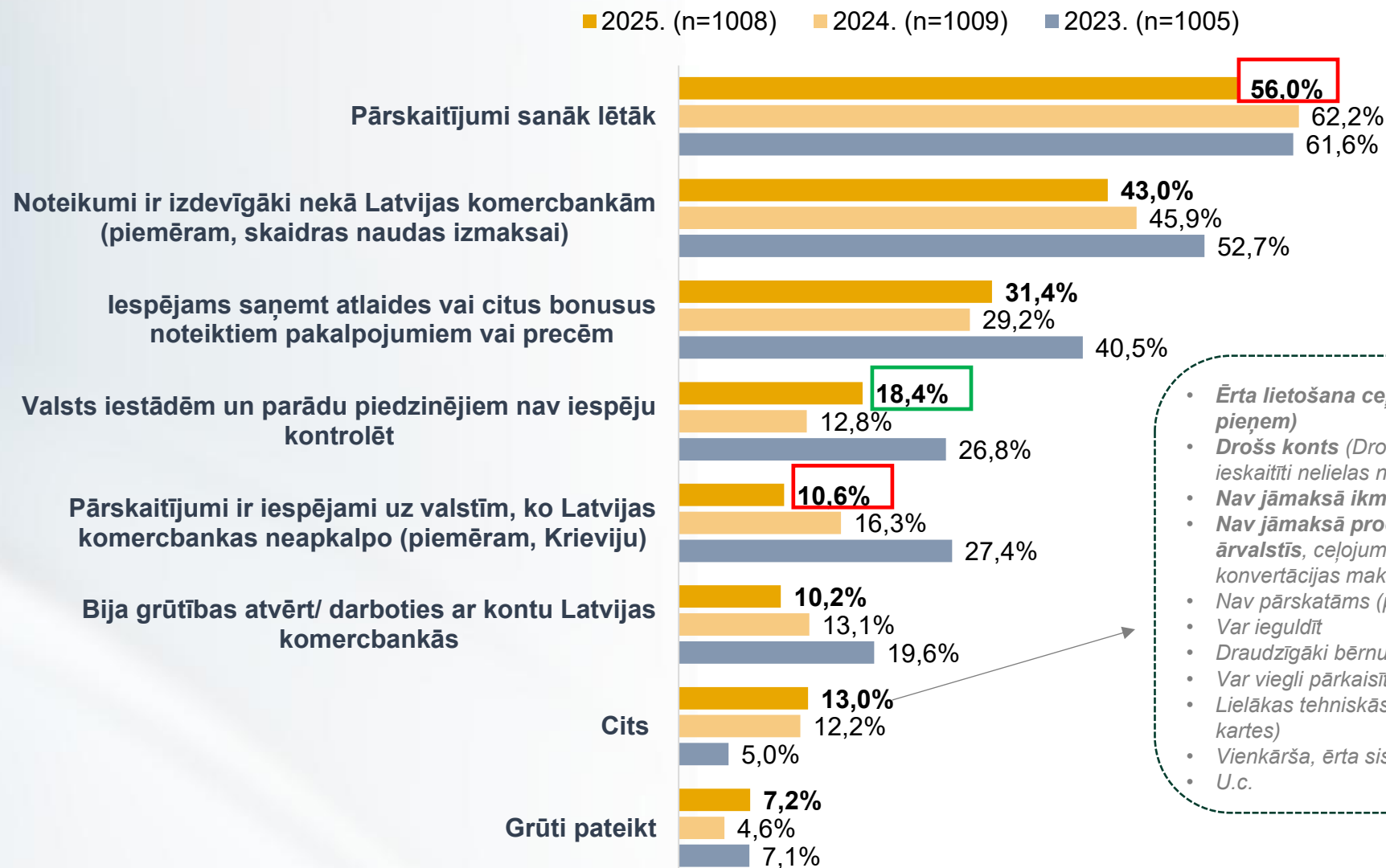
Q. Vai Jūs ieteiktu ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzēju (piemēram, Revolut, Paysera, Wise) izmantošanu?

Ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzēju priekšrocības

Q. Kam, Jūsaprāt, ir galvenā ietekme uz to, kādus un cik stingrus pasākumus, norādot uz cīņu ar naudas atmazgāšanu, ievieš Latvijas komercbankas?

2023., 2024. gada aptauju datu salīdzinājums

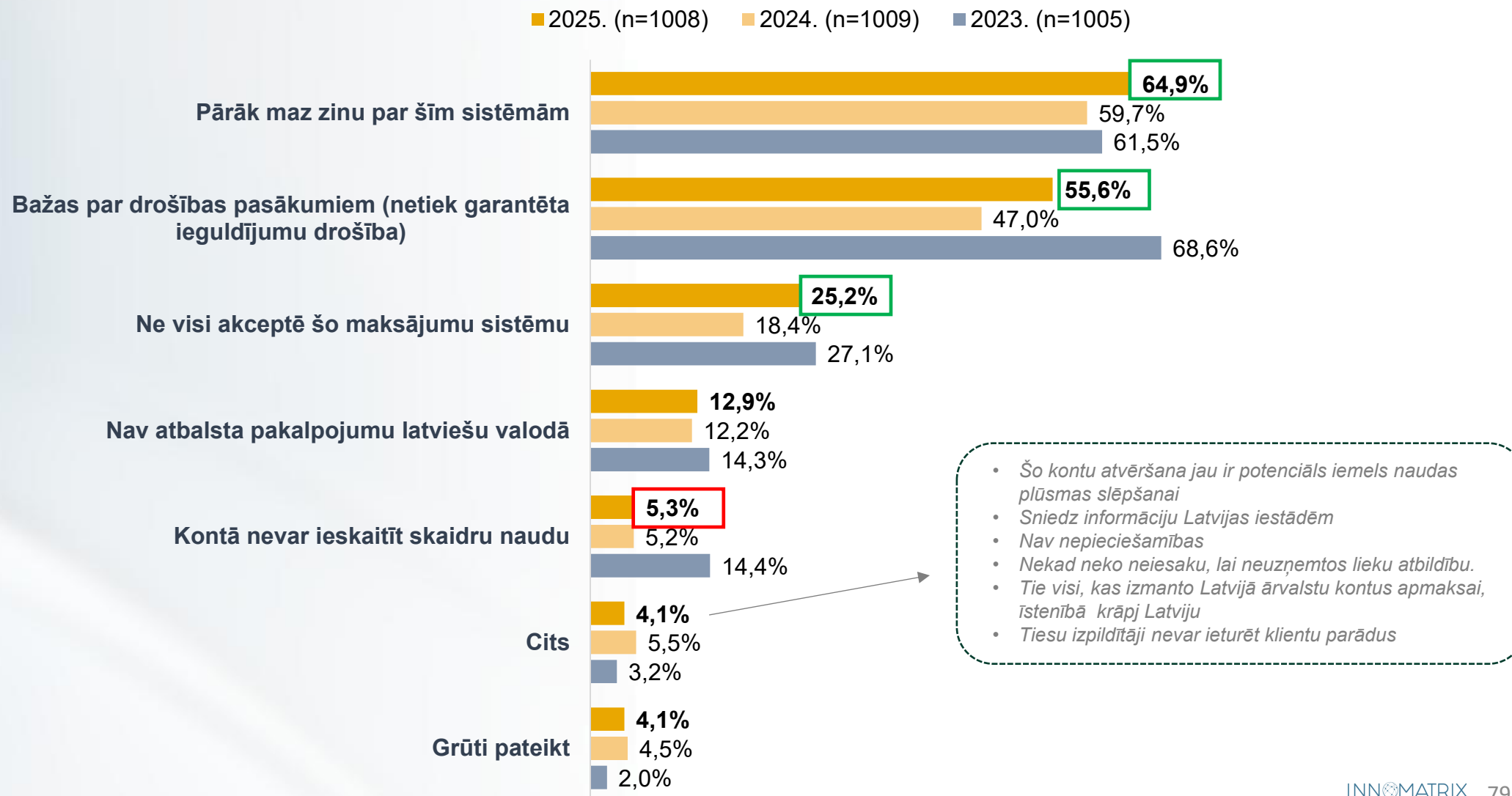

- Ērta lietošana ceļojumos (jo ne visas Latvijas kartes pieņem)
- Drošs konts (Drošs konts pirkumiem internetā, jo tiek ieskaitīti nelielas naudas summas)
- Nav jāmaksā ikmēneša maksājumi
- Nav jāmaksā procenti maksājumiem, kurus veic ārvalstīs, ceļojumu laikā (nav jāmaksā valūtas konvertācijas maksa)
- Nav pārskatāms (privātums)
- Var ieguldīt
- Draudzīgāki bērnu kontu noteikumi
- Var viegli pārkaisīt naudu radniekiem ārzemēs
- Lielākas tehniskās iespējas (vienreizlietojamās norēķinu kartes)
- Vienkārša, ērta sistēma
- U.c.

Ārvalstu maksājumu pakalpojumu sniedzēju trūkumi

Q. Lūdzu, raksturojiet galvenos iemeslus, kāpēc Jūs neieteiktu ārvalstu maksājumu pakalpojumu (piemēram, Revolut, Paysera, Wise) izmantošanu!

2023., 2024. gada aptauju datu salīdzinājums

Finanšu izlūkošanas
dienests

6. Virtuālās valūtas iegādes un norēķinu pieredze

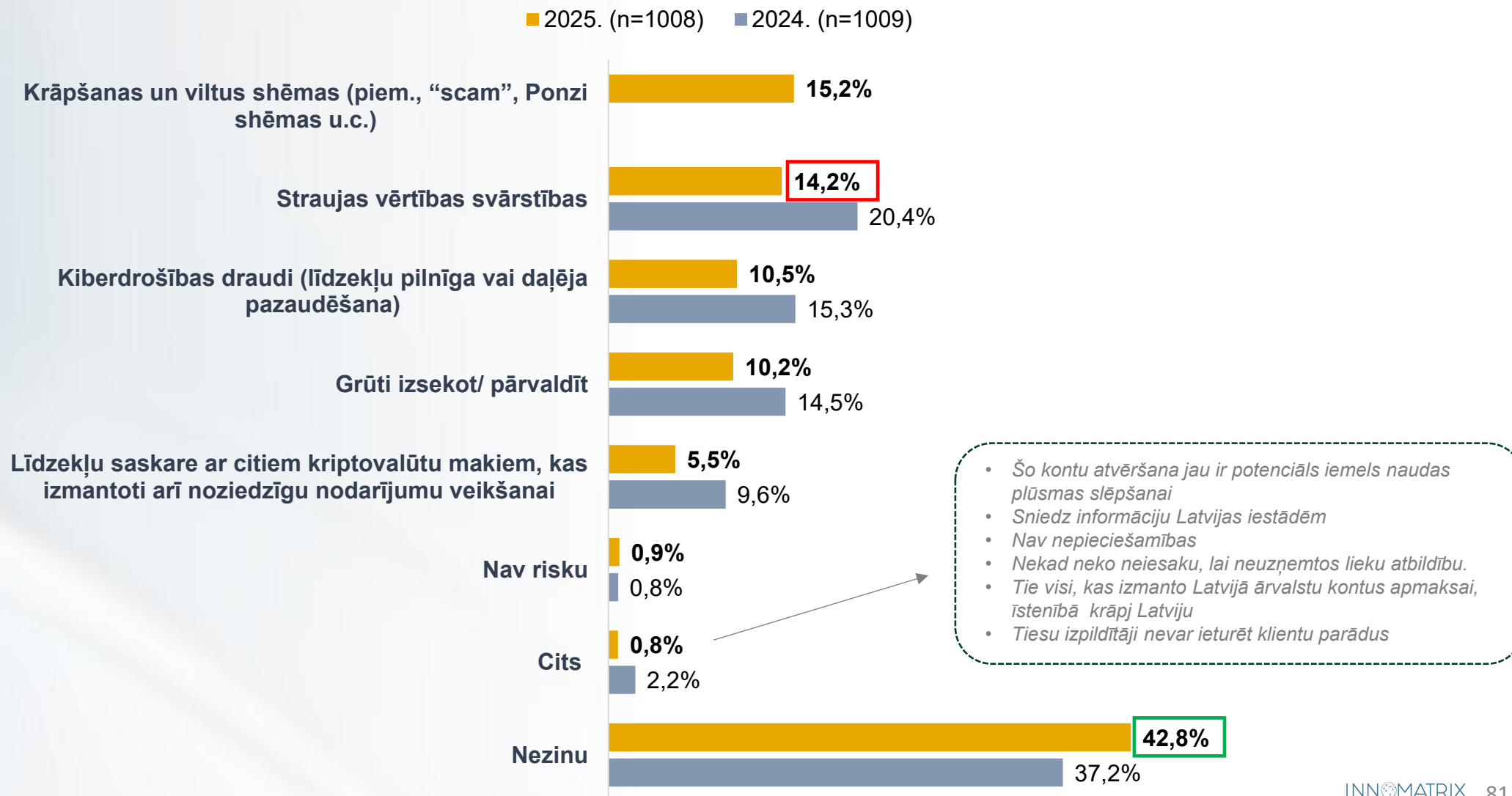
Kriptoaktīvu, virtuālo valūtu riski

Finanšu izlūkošanas
dienests

Q. Kāds, Jūsaprāt, ir būtiskākais risks kriptoaktīviem, tostarp virtuālajām valūtām, piemēram, Bitcoin, Ethereum u.c.?

2024. gada aptaujas datu salīdzinājums

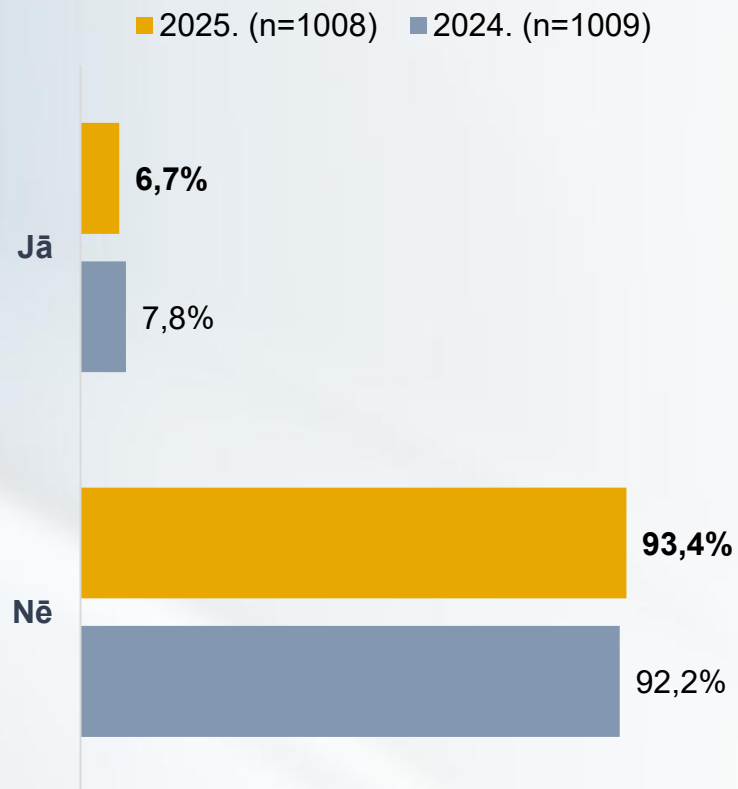

Bāze: «n» skatīt grafikā

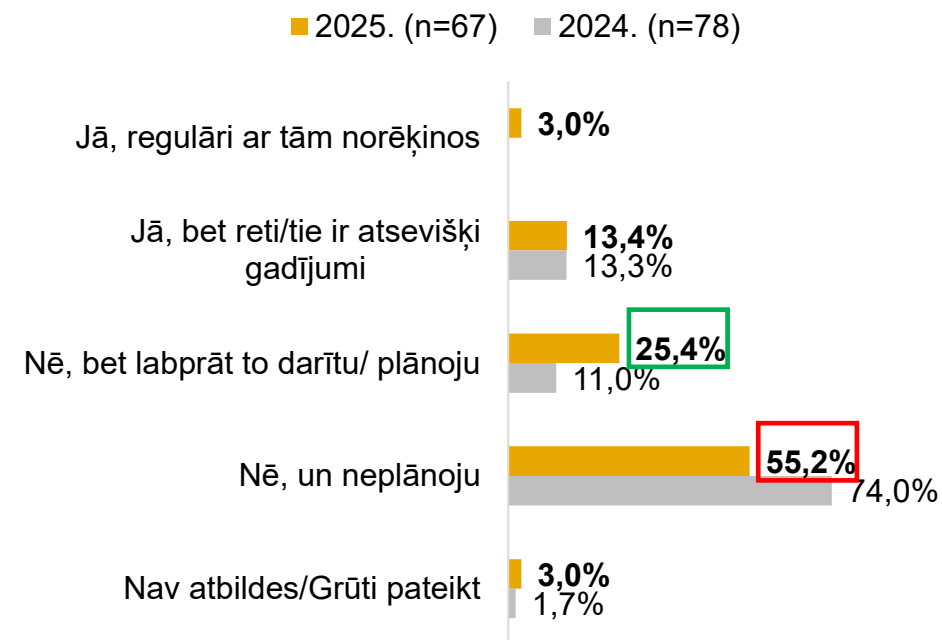
Virtuālo valūtu iegādes un norēķināšanās pieredze

Q. Vai Jūs esat ieguvis vai iegādājies kryptoaktīvus savā īpašumā?

2024. gada aptaujas datu salīdzinājums

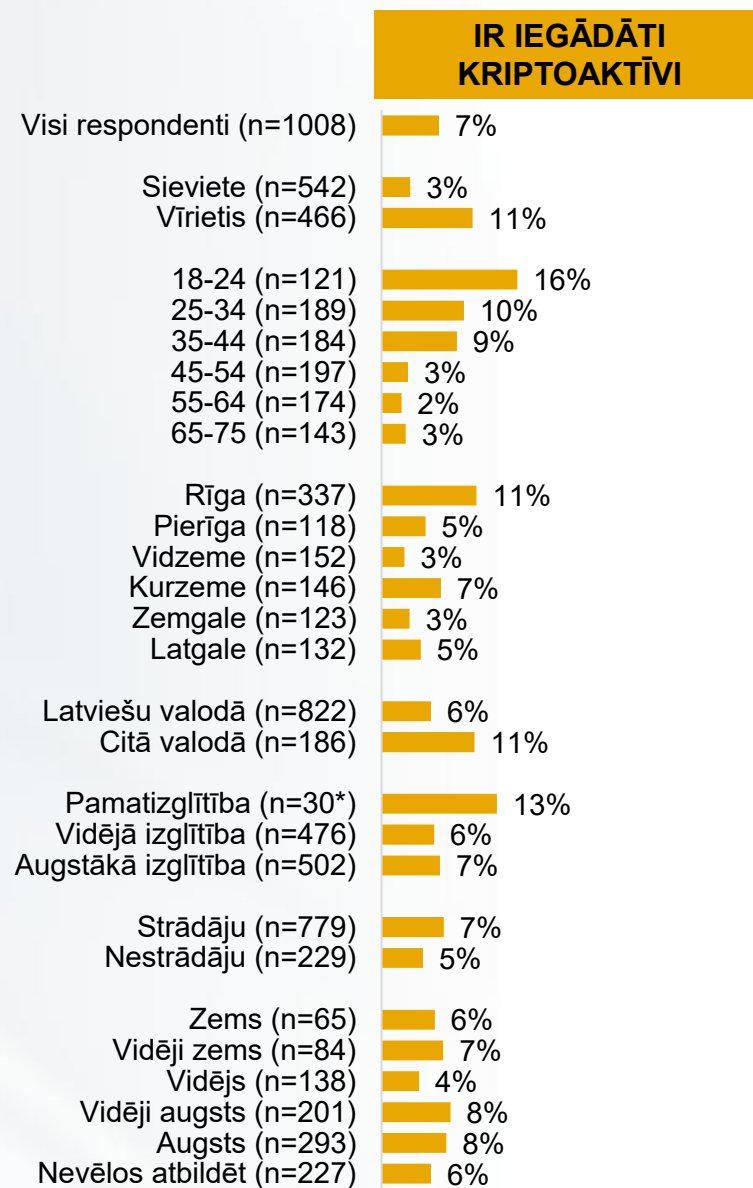

Q. Vai esat izmantojis kryptoaktīvus norēķiniem par precēm vai pakalpojumiem?

Virtuālo valūtu iegāde respondentu grupās

Q. Vai Jūs esat ieguvis vai iegādājies kryptoaktīvus savā īpašumā?

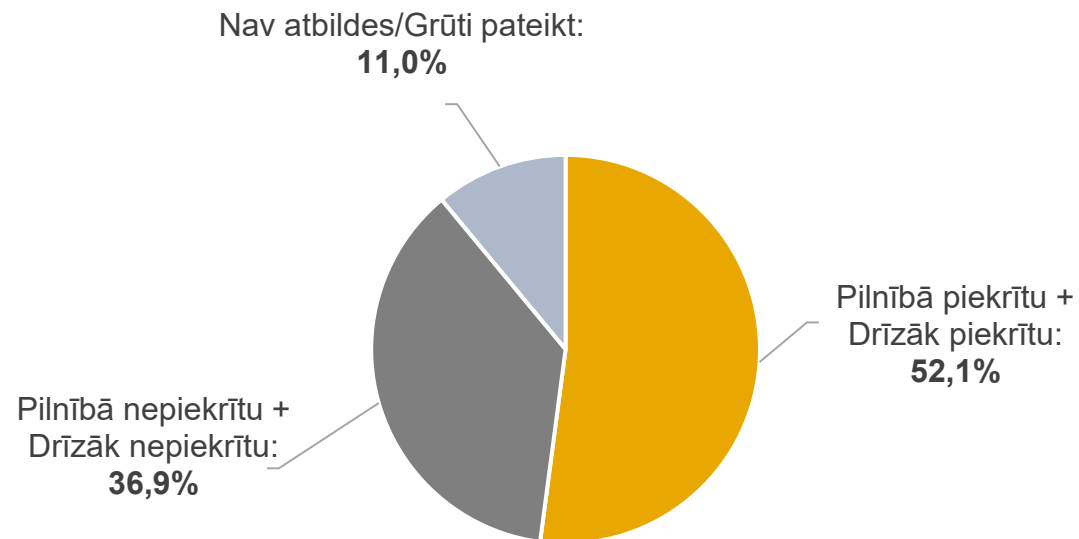
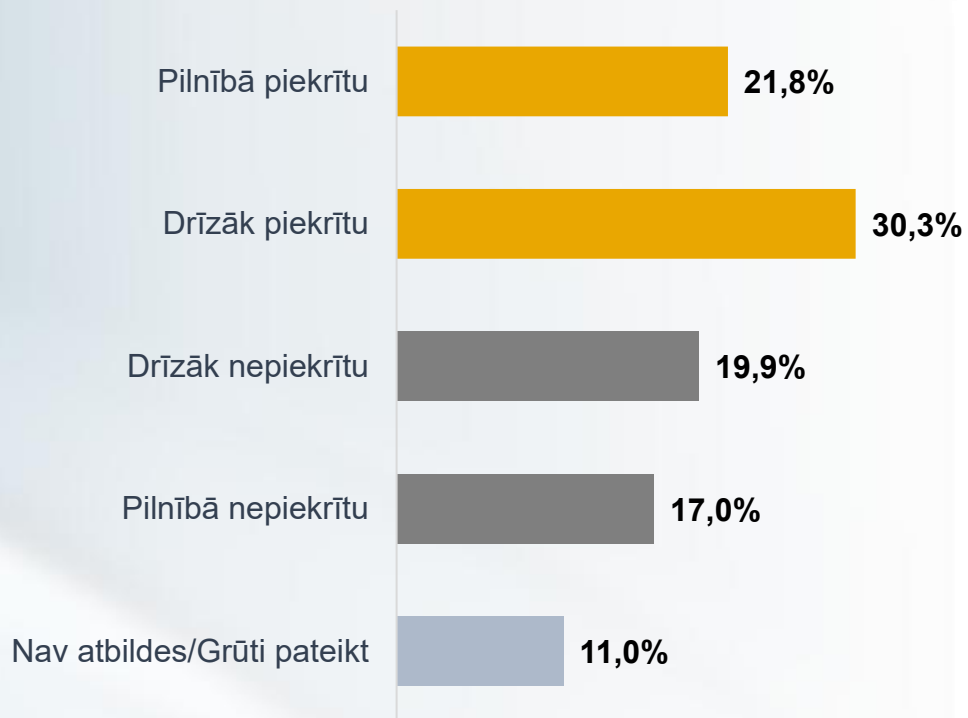

Finanšu izlūkošanas
dienests

7. Priekštati par sankciju pret Krieviju efektivitāti

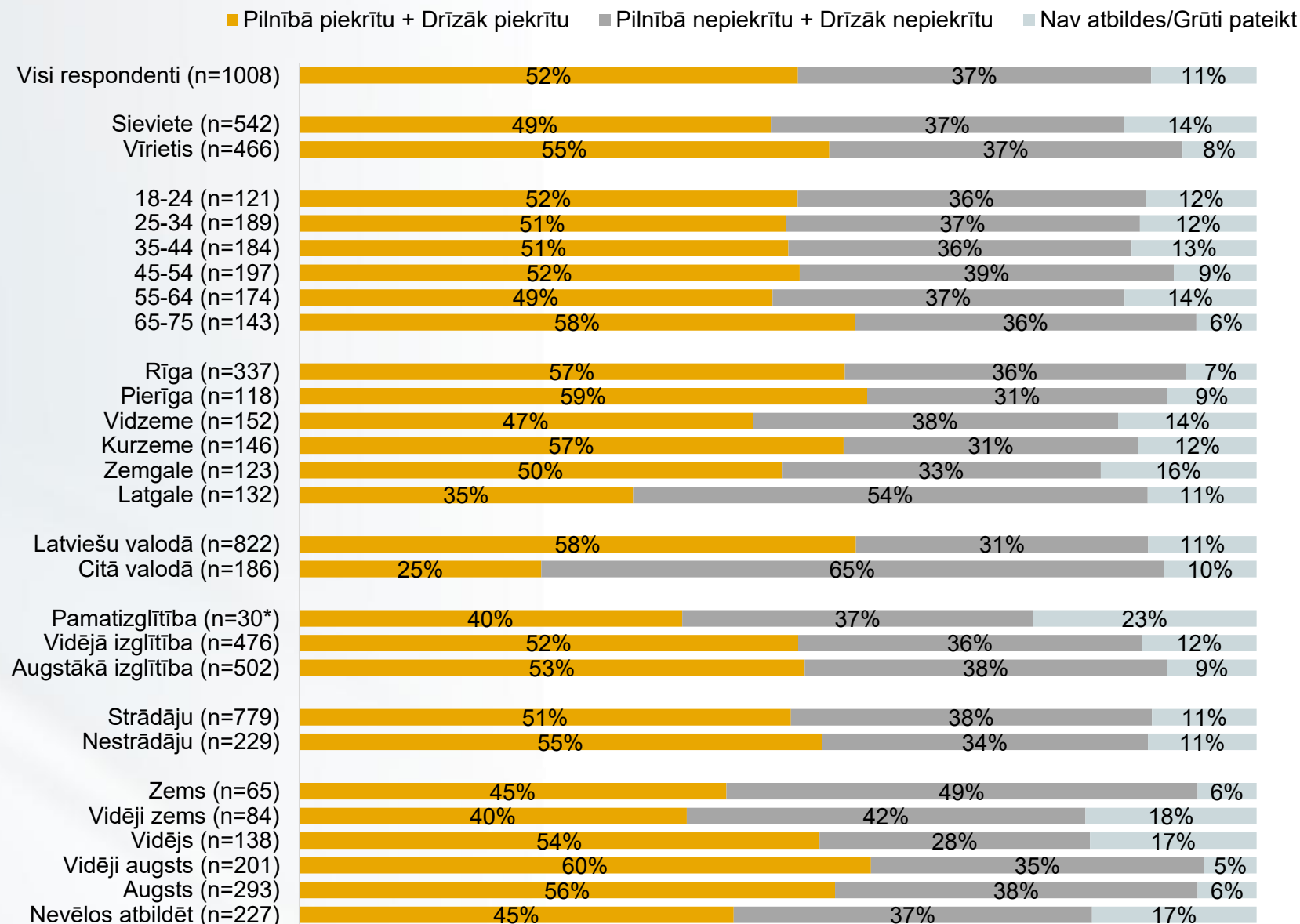
Sankciju efektivitāte Krievijas agresijas ierobežošanā

Q. Cik lielā mērā Jūs piekrītat, ka sankcijas pret Krieviju ir efektīvs instruments tās agresijas ierobežošanai?

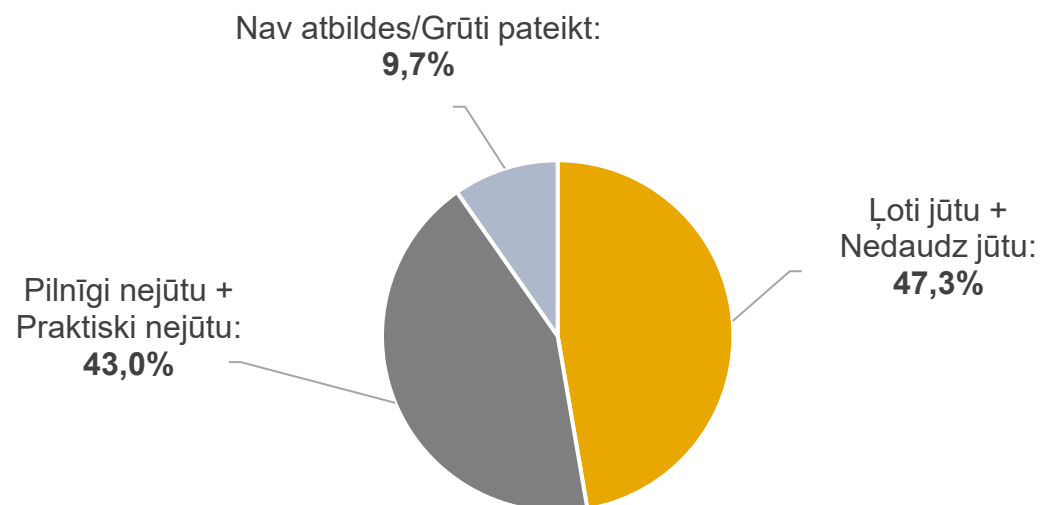
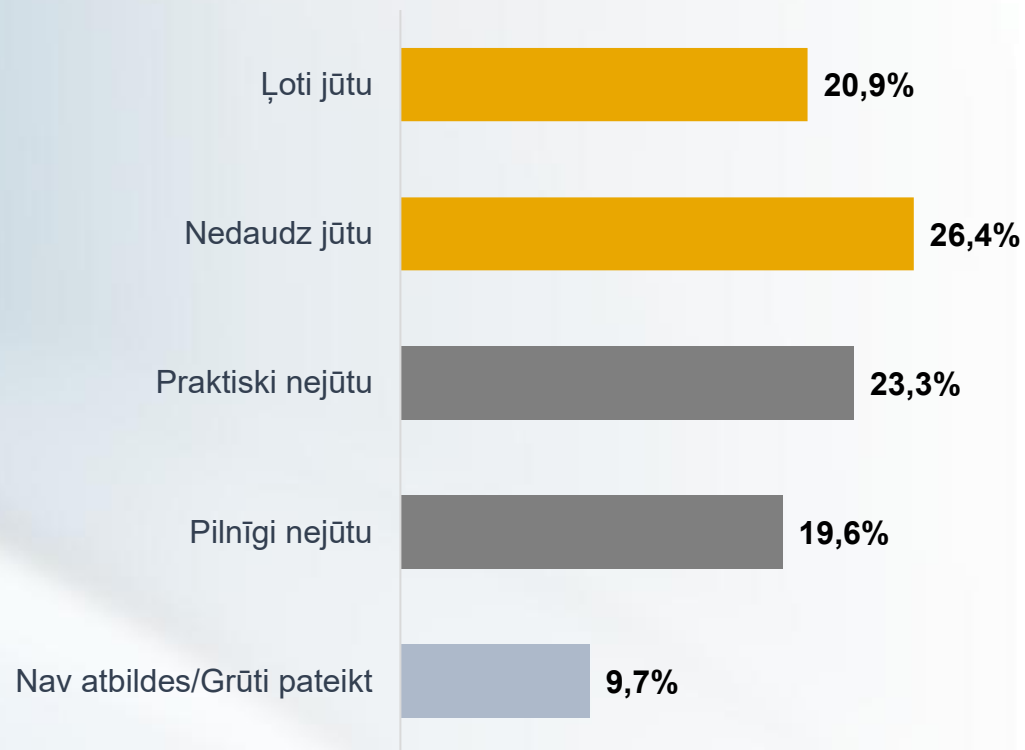
Sankciju efektivitāte Krievijas agresijas ierobežošanā (respondentu grupās)

Q. Cik lielā mērā Jūs piekrītat, ka sankcijas pret Krieviju ir efektīvs instruments tās agresijas ierobežošanai?

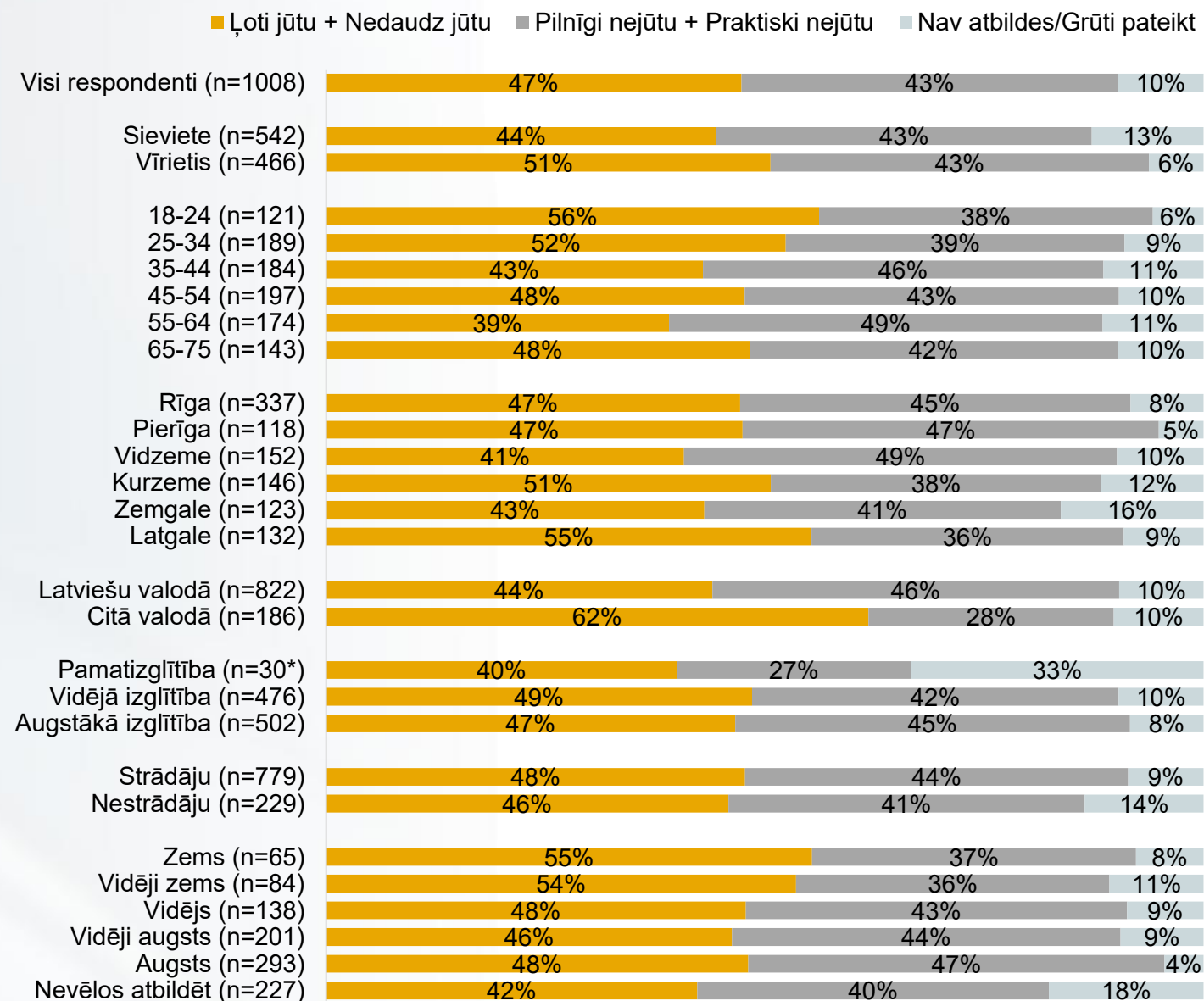
Sankciju ietekme uz ikdienas dzīvi

Q. Cik lielā mērā Jūs esat pamanījis/-usi sankciju ietekmi uz savu ikdienu (piemēram, preču/pakalpojumu cenas, pieejamība, maksājumu veikšana)?

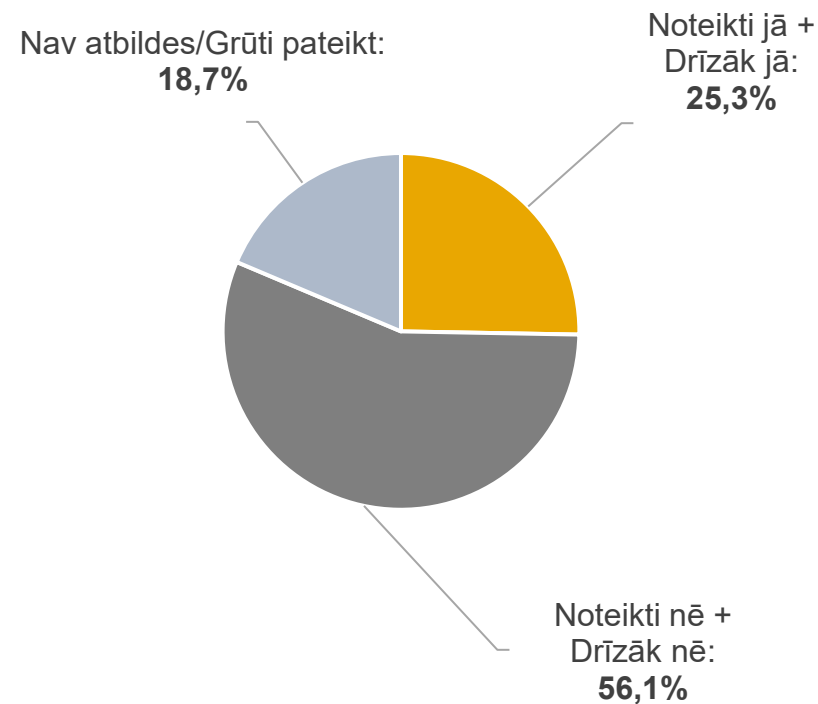
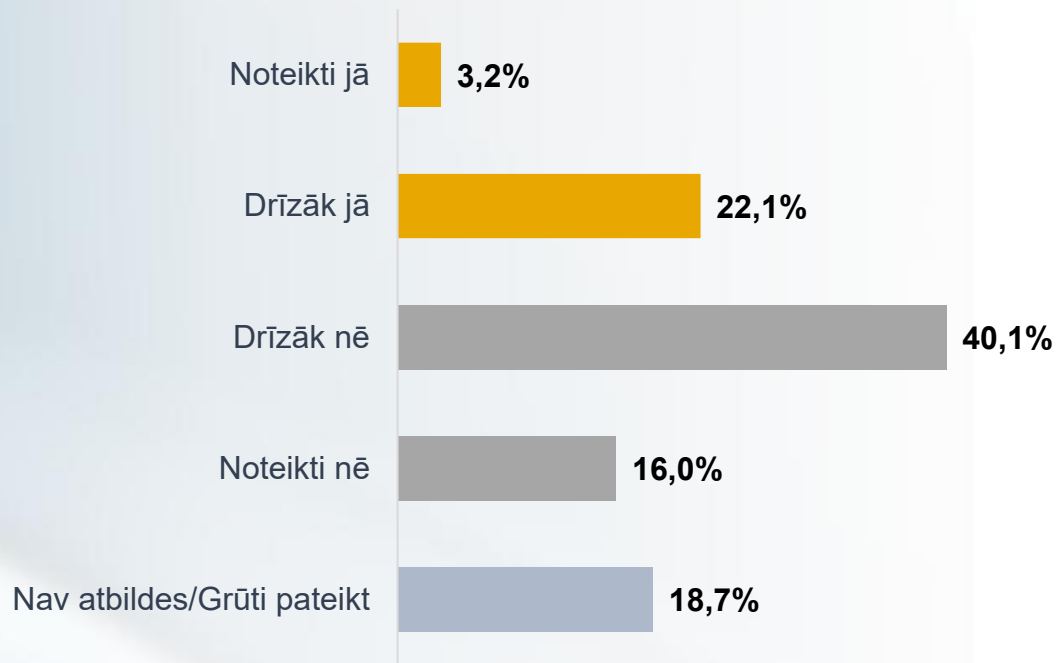
Sankciju ietekme uz ikdienas dzīvi (respondentu grupās)

Q. Cik lielā mērā Jūs esat pamanījis/-usi sankciju ietekmi uz savu ikdienu (piemēram, preču/pakalpojumu cenas, pieejamība, maksājumu veikšana)?

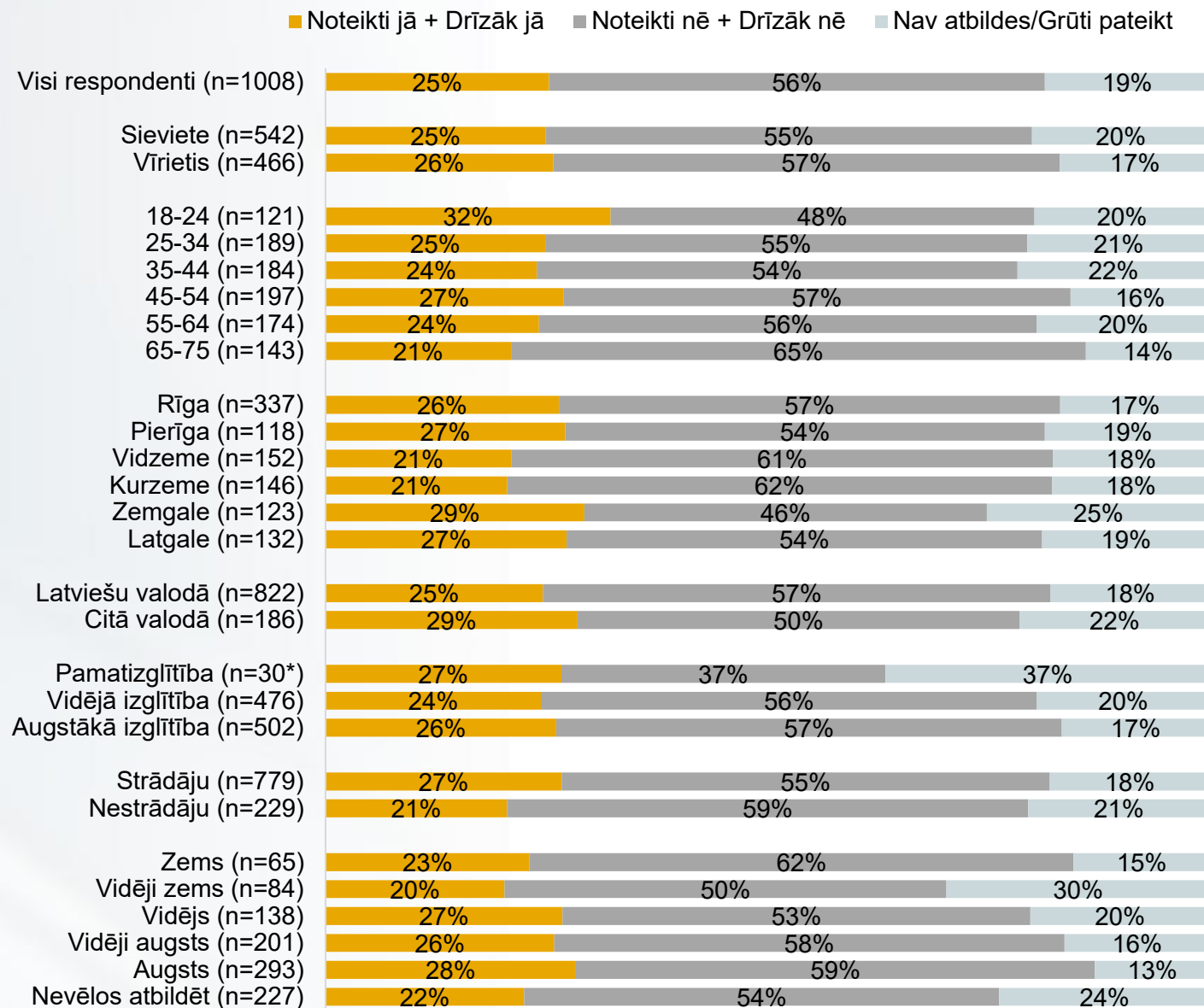
Latvijas institūciju efektivitāte sankciju uzraudzībā

Q. Vai, Jūsaprāt, Latvijas institūcijas pietiekami efektīvi uzrauga sankciju ievērošanu?

Latvijas institūciju efektivitāte sankciju uzraudzībā (respondentu grupās)

Q. Vai, Jūsaprāt, Latvijas institūcijas pietiekami efektīvi uzrauga sankciju ievērošanu?

Paldies!

Izpētes un Inovāciju aģentūra INNOMATRIX

Tērbatas iela 14, Rīga, LV-1011, 4. stāvs, Regus biroji

Tālr. +371 26599481
liga@innomatrix.lv